

Mev. Angie Motshekga,
Minister van Basiese
Onderwys

Mnr. Enver Surty,
Adjunkminister van
Basiese Onderwys

Hierdie werkboek is vir Suid-Afrika se kinders ontwikkel onder leiding van die Minister van Basiese Onderwys, mev. Angie Motshekga, en die Adjunkminister van Basiese Onderwys, mnr. Enver Surty.

Die Reënboog-werkboeke maak deel uit van 'n reeks intervensies deur die Departement van Basiese Onderwys wat daarop gemik is om die prestasie van Suid-Afrikaanse leerders in die eerste ses grade te verbeter. Hierdie projek is in prioriteit van die Regering se Plan van Aksie, en is deur die ruim befondsing van die Nasionale Tesourie moontlik gemaak. Aldus is die Departement in staat gestel om die boeke gratis in al die amptelike tale te voorsien.

Ons hoop dat u as onderwyser hierdie werkboeke in u daagliks onderrig nuttig sal vind, en dat dit u sal help om seker te maak dat u leerders die kurrikulum dek. Al die aktiwiteite in die werkboeke is voorsien van ikone wat aandui wat die leerders te doen staan.

Ons hoop ook dat leerders dit gaan geniet om die boeke deur te werk terwyl hulle leer en groei, en dat u as onderwyser dit saam met hulle gaan geniet. Ons wens u en u leerders alle sukses in die gebruik van hierdie werkboeke toe.

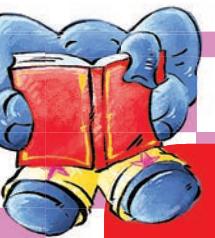
ISBN 978-1-4315-0159-5

WISKUNDE IN AFRIKAANS GRAAD 4 – BOEK 2 KWARTALE 3 & 4

ISBN 978-1-4315-0159-5

HIERDIE BOEK MAG NIE
VERKOOP WORD NIE.

1 2 3 4

Gepubliseer deur die Departement van Basiese Onderwys
222 Struben Street

Pretoria
Suid-Afrika

© Departement van Basiese Onderwys
Sesde uitgawe 2016

Skrywer span: Blom, L., Tshabalala, L., Aitchison J.J.W.

Die Departement van Basiese Onderwys het alles moontlik gedoen om kopiereghouers op te spoor, maar indien eniglets per ongeluk oor die hoof gesien is, sal die Departement met die eerste geleentheid graag die nodige regstellings maak.

WISKUNDE in AFRIKAANS – Graad 4 Boek 2

ISBN 978-1-4315-0159-5

Graad 4

WISKUNDE IN AFRIKAANS

Boek 2
Kwartaal
3 & 4

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

Inhoud

No.	Onderwerp	Bladsy
65	Kapasiteit	2
66a	Nog kapasiteit	4
66b	Nog kapasiteit (vervolg)	6
67a	Nog meer kapasiteit	8
67b	Nog meer kapasiteit (vervolg)	10
68	Kapasiteit, massa en breuke	12
69	Ekwivalente breuke	14
70	Nog ekwivalente breuke	16
71	Nog meer ekwivalente breuke	18
72	Vergelyking, orden en optelling van breuke	20
73	Optelling van breuke	22
74	Nog optelling van breuke	24
75	Breukprobleme	26
76	Getalle 0 tot 5 000	28
77	Rond af tot die naaste 1 000	30
78a	Optelling en aftrek van 4-syferheelgetalle: afbreek van getalle	32
78b	Optelling en aftrek van 4-syferheelgetalle: afbreek van getalle (vervolg)	34
79	Nog optelling en aftrekking van 4-syferheelgetalle: afbreek van getalle	36
80	Optelling en aftrekking van 4-syferheelgetalle: opvulling van tiene deur die getal wat opgetel moet word, af te breek	38
81	Nog optelling en aftrekking van 4-syferheelgetalle	40
82	Aansigte	42
83	Meer aansigte	44
84	Polygonne (veelhoeke) en sirkels	46
85a	2-D vorms	48
85b	2-D vorms (vervolg)	50
86	Dataversameling	52
87	Meer data	54
88	Piktogramme	56
89	Piktogramme en staafgrafieke	58
90	Data-siklus	60
91	Sirkelgrafieke	62
92	Numeriese patronen	64
93	Nog numeriese patronen	66
94	Vloediagramme: inset en uitset	68
95a	Optelling en aftrekking: afbreek van getalle	70
95b	Optelling en aftrekking: afbreek van getalle (vervolg)	72
96	Nog optelling en aftrekking: afbreek van getalle (vervolg)	74
97	Gebruik 'n begroting om geld probleme op te los	76
98a	Veelvoude	78
98b	Veelvoude (vervolg)	80
98c	Nog veelvoude	82
99a	Vermenigvuldig: 2-syferheelgetalle met 2-syferheelgetalle en 3-syferheelgetalle met 1-syferheelgetalle en 2-syferheelgetalle	84
99b	Vermenigvuldig: 2-syferheelgetalle met 2-syferheelgetalle en 3-syferheelgetalle met 1-syferheelgetalle en 2-syferheelgetalle (vervolg)	86
100	Die gebruik van benadering in vermenigvuldiging	88

I01	Vermenigvuldiging deur afbreking van die tweede getal	90
I02	Eienskappe van getalle	92
I03	Basiese bewerking	94
I04a	Saamgestelde vorms	96
I04b	Saamgestelde vorms (vervolg)	98
I05	Getalle 0 tot 10 000	100
I06	Optel en aftrek met verdubbeling en halvering	102
I07	Optel en aftrek van 4-syferheelgetalle: afbreek van getalle	104
I08	Nog optel en aftrek van 4-syferheelgetalle: afbreek van getalle	106
I09	Optel en aftrek van 4-syferheelgetalle: opvul van die getal	108
I10	Optel en aftrek van 4-syferheelgetalle: opvul van die tiene	110
III	Swaarder of liger	112
II12	Meetinstrumente vir massa en gewig	114
II13a	Weeg voorwerpe	116
II13b	Weeg voorwerpe (vervolg)	118
II14	Massa: Omskakeling van meeteenhede	120
II15	Nog weeg van voorwerpe	122
II16	Eienskappe van 3D voorwerpe	124
II17	Mak 3D voorwerpe	126
II18	Beskryf, orden en vergelyk gewone breuke	128
II19	'n Breuk van 'n getal	130
I20	Tiendes	132
I21	Nog tiendes	134
I22	Breuk probleme	136
I23	Nog breuk probleme	138
I24	Groepering en verdeling	140
I25	Deling: 3-syferheelgetalle met 1-syferheelgetalle	142
I26	Verhoudings en deling	144
I27	Omtrek, lengte en breedte	146
I28	Oppervlakte meting in vierkanteenhede	148
I29	Oppervlakte	150
I30	Volume	152
I31	Meer oor volume	154
I32	Nog meer oor volume	156
I33	Kaartwerk	158
I34	Posisie en beweging – nog kaartwerk	160
I35	Tesselasie	162
I36	Beskryf patronen	164
I37	Meer oor die beskrywing van patronen	166
I38	Meetkundige patronen	168
I39	Nog meetkundige patronen	170
I40	Aftrekking: afbreek van getalle volgens plekwaarde	172
I41	Optelling en aftrekking van 4-syferheelgetalle: afbreek van getalle	174
I42	Ons koop en verkoop	176
I43	Waarskynlikheid	178
I44	Meer oor waarskynlikheid	180

X Vermenigvuldigingstafel

$2 \times 2 = 4$

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
6	12	18	24	30	36	42	48	54	60
7	14	21	28	35	42	49	56	63	70
8	16	24	32	40	48	56	64	72	80
9	18	27	36	45	54	63	72	81	90
10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

Graad

4

Wiskunde

DEEL

3

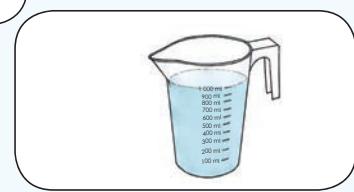
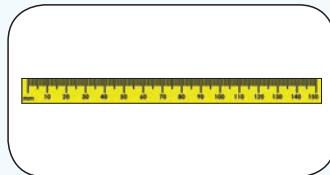
WERKBLAAIE

65 tot 144

Naam:

AFRIKAANS
Boek
2

Watter instrument sal jy gebruik om die voorwerpe se massa of volume te meet?

1. Kleur die koppies in wat saam 1 ℥ sal hou.

a. 1 ℥

b. 1 ℥

c. 1 ℥

d. 1 ℥

e. 1 ℥

Dink mooi as jy na hierdie diagramme in vraag 2 kyk. Onthou dat 0 liters (leeg) is die onderkant van die beker. Watter merkje is langsaaig die vloeistof vlak? In die eerste een is dit die merkje tussen die 9 en 10 liter merkies, dus is dit $9\frac{1}{2}$ liters of 9 liters en 500 ml.

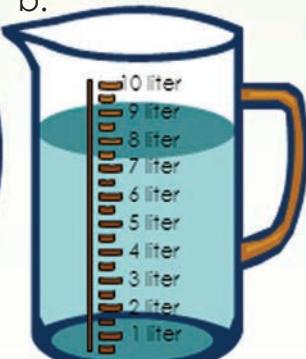
2. Hoeveel koeldrank is daar in die maatbekers?

a.

$9\frac{1}{2}$ ℥

b.

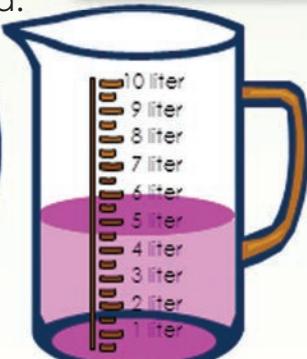
_____

c.

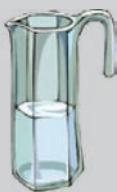
_____

d.

_____

3. Sal jy die volgende in ml of ℓ meet?

Die beker bevat
1 ℓ water.

4. 'n Teelepel is 'n eenheid van kapasiteit wat tydens kook of vir medisyne gebruik word.

a Hoeveel milliliters is in een teelepel? _____

b. Hoeveel teelepels sal 20 ml wees? _____

5. Waseela gebruik 2 ℓ water om tee te maak, 60 ℓ water om wasgoed te was en 3 ℓ water om skottelgoed te was. Hoeveel water het sy altesaam gebruik?

(This large rectangular box is intended for the student to draw or write their answer to question 5.)

Milliliterpret

Maak koerante en gemorspos bymekaar.

Soek 10 items wat in ml gemaat word.

Teken:

Datum:

Kyk na die prentjies en beantwoord die vrae hieronder. Let daarop dat die prentjies nie op skaal is nie.

1. Watter houer bevat die grootste hoeveelheid vloeistof?

2. Watter houer bevat die kleinste hoeveelheid vloeistof?

3. Wat is die doel van hierdie houers?

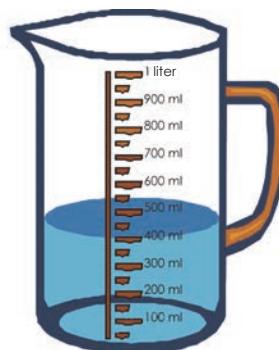
4. Vul die ontbrekende inligting in.

a.

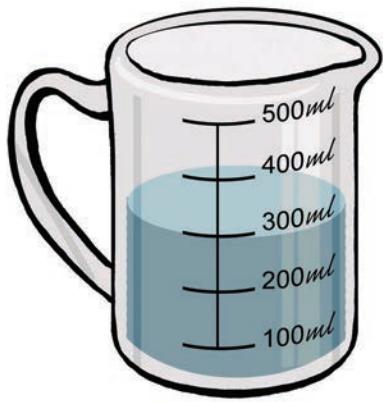
Kapasiteit van beker: 4 liter
Volume van vloeistof: 4 liter

b.

Kapasiteit: _____
Volume: _____

c.

Kapasiteit: _____

Volume: _____

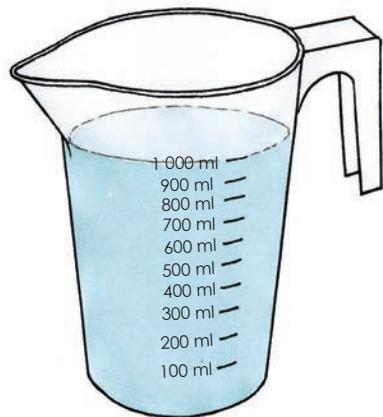
d.

Kapasiteit: _____

Volume: _____

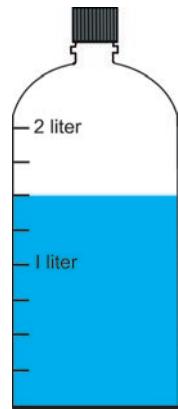
e.

Kapasiteit: _____

Volume: _____

f.

Kapasiteit: _____

Volume: _____

5. Beantwoord die vrae hieronder:

a. Wat is kapasiteit?

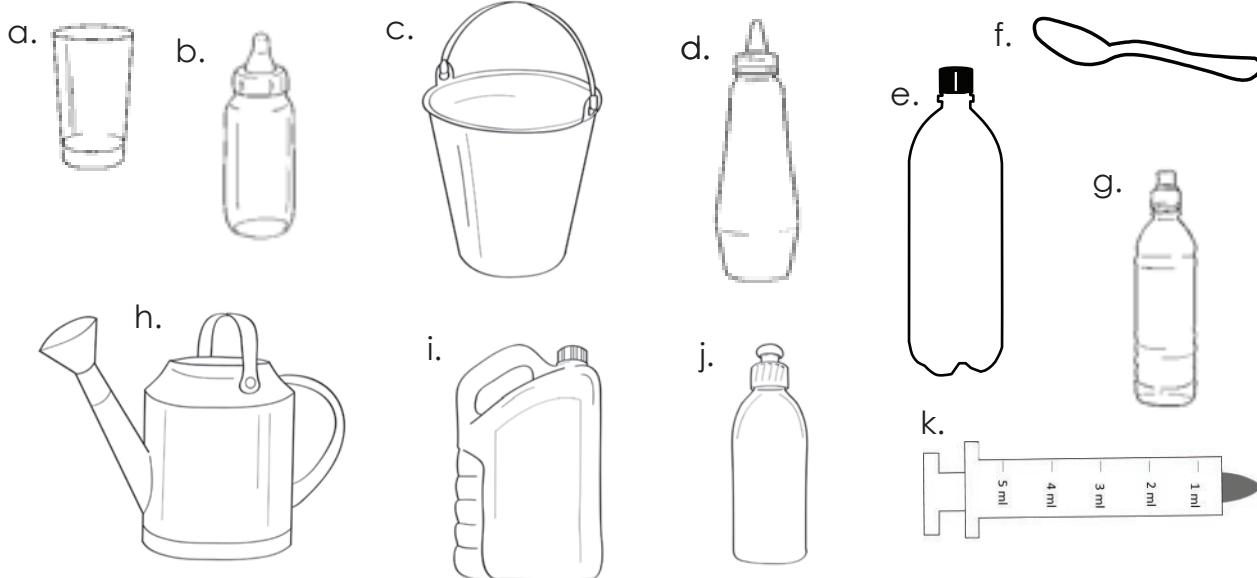
b. Wat is volume?

Teken: _____
Datum: _____

vervolg ➔

6. Sorteer die houers in twee groepe: dié wat jy sal gebruik om liters mee te meet en dié wat jy sal gebruik om milliliters mee te meet. Skryf slegs die alfabetletter neer.

Kwartaal 3

Milliliters	Liters

7. Watter meeteenheid sal jy gebruik om die volgende te meet?

a. Melk vir 'n nagereg resep	b. Water om 'n swembad te vul	c. Water om 'n pakkie poeier koeldrank aan te maak
d. Glas water	e. Medisyne vir 'n babatjie	f. Water om jou tuin nat te gooi

8. Sny prentjies uit tydskrifte, koerante en advertensies. Plak twee of drie prentjies van elk.

Houers wat liters bevat

Houers wat milliliters bevat

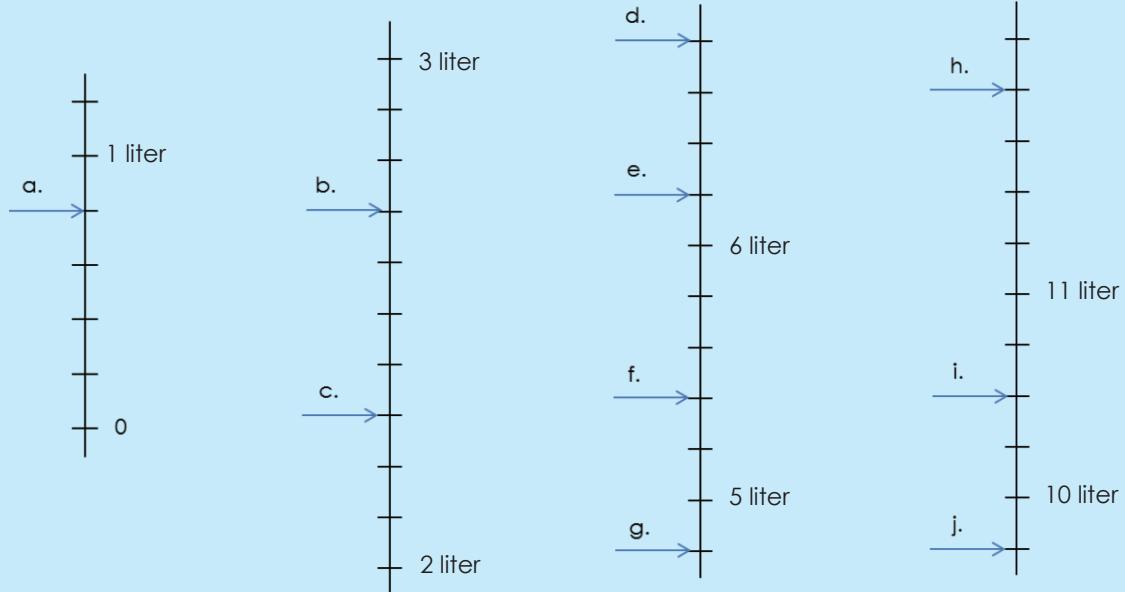
Vul die swembad

'n Swembad bevat 1 500 ℥ water. Hoeveel 50 ℥ emmers water sal jy gebruik om die swembad te vul?

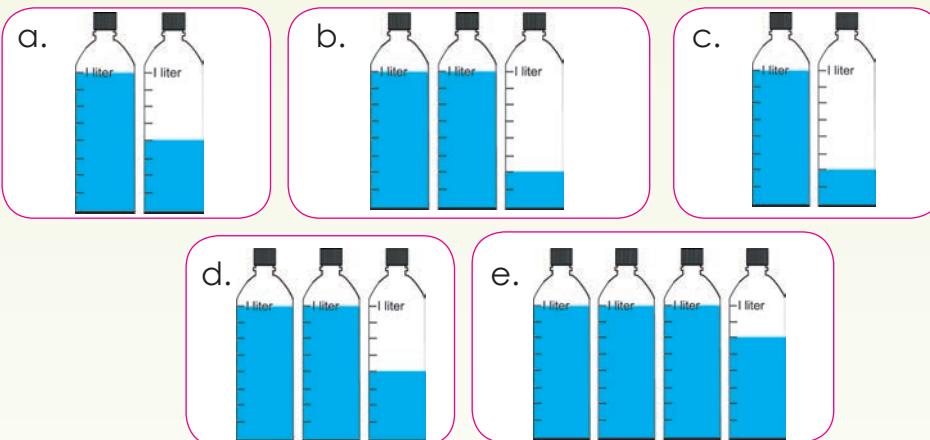
Teken:

Datum:

Gee die korrekte lesing vir elke pyltjie.

1. Hierdie 1 liter bottels bevat koeldrank. Beantwoord die vrae.

i. Wat is die kapasiteit van elke stel bottels?

a. _____ b. _____ c. _____ d. _____ e. _____

ii. Hoeveel koeldrank is daar?

Liters	Milliliters	Liters en milliliters	Breuk
a. 1 ℥	500 ml	1 ℥ 500 ml	$1\frac{1}{2}$ ℥
b.			
c.			
d.			
e.			

2. Voltooи die volgende tabel.

Liters	Milliliters	=	Liters en milliliters
1 ℥	350 ml	=	
		=	3 ℥ 80 ml
2 ℥		=	2 ℥ 755 ml
		=	6 ℥ 5 ml
5 ℥	65 ml	=	

3. Skryf die volgende slegs in liters. (Onthou om tot die naaste liter af te rond.)

Voorbeeld: 1 876 ml = 2 ℥

a. 3 546 ml

b. 2 876 ml

c. 9 234 ml

d. 6 127 ml

e. 8 750 ml

f. 9 500 ml

4 Skryf die volgende slegs in milliliters.

a. 4 ℥ 648 ml

b. 6 ℥ 394 ml

c. 8 ℥ 732 ml

d. 8 ℥ 732 ml

e. 7 ℥ 912 ml

f. 1 ℥ 500 ml

5. Skryf die volgende in liters en milliliters.

a. 1 543 ml

b. 2 876 ml

c. 9 234 ml

d. 6 567 ml

e. 8 799 ml

f. 7 500 ml

Teken:

Datum:

vervolg ➔

6. Kyk mooi na die houers en beantwoord die vraag hieronder.

A
375 ml

B
250 ml

C
550 ml

D
750 ml

Gebruik die letters A, B, C en D om die houers te rangskik van die een wat die minste tot die een wat die meeste bevat.

7. Los die volgende probleme op:

- a. Thabo meng twee 1 ℓ bottels lemoensap met twee 750 ml bottels appelsap en twee $1\frac{1}{2}$ ℓ bottels limonade. Hoeveel liters van die mengsel sal daar wees?

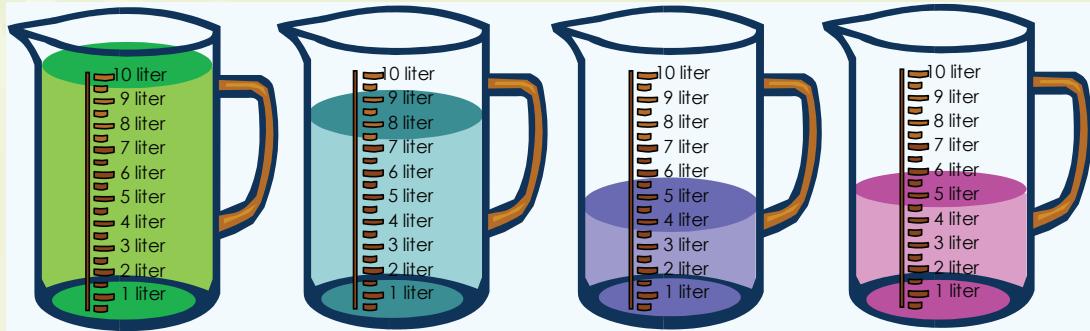
b. Rosie het 'n slegte hoes. Haar ma koop 'n 225 ml bottel hoesstroop waarvan sy 45 ml per dag moet drink. Hoe lank sal die bottel hou?

c. Dumisani wil sap vir sy sokkerspan maak. Hy meng 'n 2 liter bottel lemoensap met vier 2 liter bottels water. Hoeveel liters sap het hy gemaak?

d. Sharon gebruik 2 liters water om tee en koffie te maak, 50 liters om wasgoed te was en 22 liters om haar tuin mee nat te maak. Hoeveel water het sy altesaam gebruik?

Hoeveel koeldrank is in elke houer?

1. Kyk na elke maatbeker en voltooi die tabel.

	Hoeveel liter is daar in die houer?	Breuk	Nommer van 500 ml eenhede
a.	4 liter 500 ml	$4\frac{1}{2}$ liter	9
	Tel:	0, $\frac{1}{2}$, 1, $1\frac{1}{2}$, 2, $2\frac{1}{2}$, 3, $3\frac{1}{2}$, 4, $4\frac{1}{2}$	
b.			
	Tel:		
c.			
	Tel:		
d.			
	Tel:		

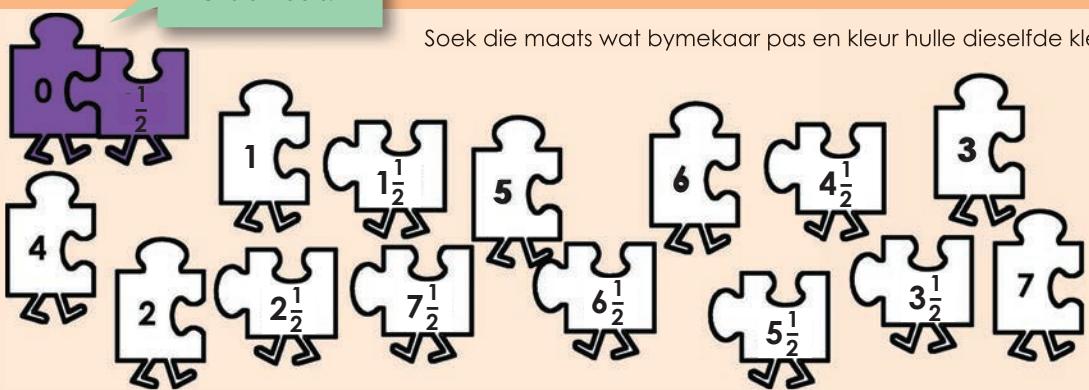
2. Voltooi die tabel:

	Hoeveel kilogram?	Breuk:	Aantal 500 g eenhede
	3 kg 500 g	$3\frac{1}{2}$ kg	7
	Tel: 0, $\frac{1}{2}$, 1, $1\frac{1}{2}$, 2, $2\frac{1}{2}$, 3, $3\frac{1}{2}$		
	Tel:		
	Tel:		
	Tel:		

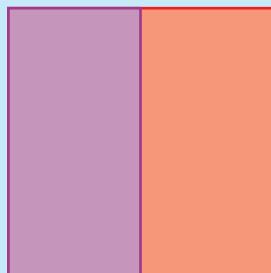
Ons is maats.

Soek die maats ...

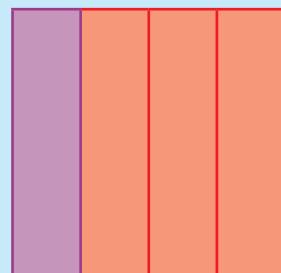
Soek die maats wat bymekaar pas en kleur hulle dieselfde kleur in.

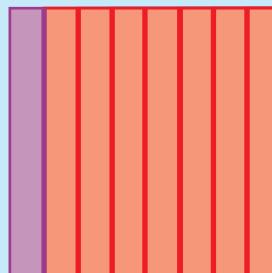
Kyk na die breuke. Gesels daaroor.

halwes

kwarte

agtstes

1. Gee 'n ekwivalente breuk vir:

a. $\frac{1}{4}$ =

b. $\frac{1}{2}$ =

c. $\frac{6}{8}$ =

d. $\frac{2}{4}$ =

e. $\frac{2}{2}$ =

f. $\frac{2}{8}$ =

g. $\frac{8}{8}$ =

h. $\frac{4}{8}$ =

i. $\frac{4}{4}$ =

2. Vul <, > of = in.

a. $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$

b. $\frac{1}{2}$ $\frac{2}{8}$

c. $\frac{1}{4}$ $\frac{3}{8}$

d. $\frac{1}{2}$ $\frac{2}{4}$

e. $\frac{2}{2}$ $\frac{1}{8}$

f. $\frac{5}{8}$ $\frac{2}{4}$

g. $\frac{2}{4}$ $\frac{8}{8}$

h. $\frac{1}{4}$ $\frac{4}{8}$

i. $\frac{4}{8}$ $\frac{1}{2}$

j. $\frac{1}{2}$ $\frac{4}{4}$

k. $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{8}$

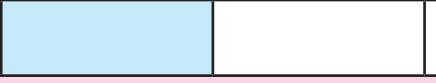
l. $\frac{5}{8}$ $\frac{1}{2}$

m. $\frac{1}{2}$ $\frac{7}{8}$

n. $\frac{3}{4}$ $\frac{1}{8}$

o. $\frac{1}{4}$ $\frac{6}{8}$

3. Voltooи die volgende. Maak gebruik van die diagramme om jou te help.

- a. Een hele $= \frac{1}{2}$ +
- b. Een hele $= \frac{1}{4}$ +
- c. Een hele $= \frac{1}{8}$ +

4. Skryf 'n woordsom vir elkeen.

Palesa het 1 kwart van die koek geëet en Jannie het 2 agtstes van die koek geëet. Wie het die meeste koek geëet?

John het vier agtstes van die koeldrank gedrink en Ben het helfte van die koeldrank gedrink. Het hulle dieselfde hoeveelheid koeldrank gedrink?

Verdeel die sirkel in agtstes.

Wys 'n kwartsirkel.

Wys 'n halwe sirkel.

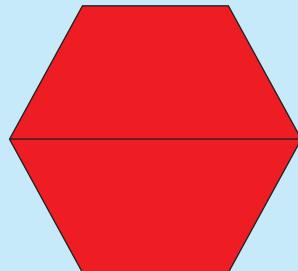
Breuke in sirkels

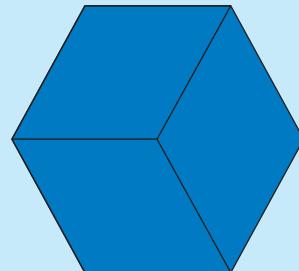
Teken:

Datum:

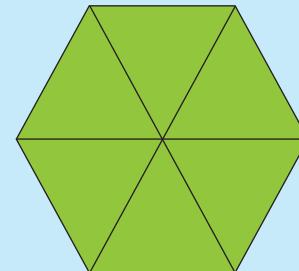
Kyk na die breuke. Gesels daaroor.

Halves

Derdes

Sesdes

1. Gee 'n ekwivalente breuk vir die volgende:

a. $\frac{1}{2}$ =

b. $\frac{2}{6}$ =

c. $\frac{4}{6}$ =

d. $\frac{1}{3}$ =

e. $\frac{2}{2}$ =

f. $\frac{3}{6}$ =

g. $\frac{2}{3}$ =

h. $\frac{6}{6}$ =

i. $\frac{3}{3}$ =

2. Vul <, > of = in.

a. $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$

b. $\frac{1}{2}$ $\frac{2}{6}$

c. $\frac{1}{3}$ $\frac{3}{6}$

d. $\frac{1}{2}$ $\frac{2}{3}$

e. $\frac{2}{3}$ $\frac{1}{6}$

f. $\frac{5}{6}$ $\frac{2}{3}$

g. $\frac{2}{3}$ $\frac{6}{6}$

h. $\frac{1}{3}$ $\frac{4}{6}$

i. $\frac{4}{6}$ $\frac{1}{2}$

j. $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{3}$

k. $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{6}$

l. $\frac{5}{6}$ $\frac{1}{2}$

3. Voltooi die volgende deur die diagram te gebruik om jou te help:

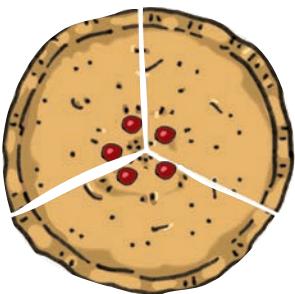
a. Een hele $= \frac{1}{2}$ +

b. Een hele $= \frac{1}{3}$ +

c. Een hele $= \frac{1}{6}$ +

4. Skryf 'n woordprobleem vir elk van die volgende en los dit op.

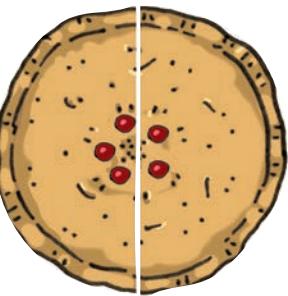
a.

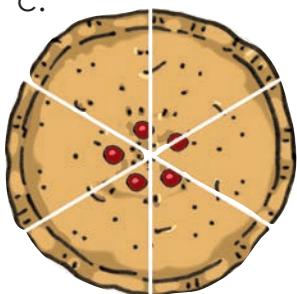
Ma het die
appeltart tussen
my, haarself en my
pa gedeel. Watter
breuk het elkeen
gekry?

$$1 \div 3 = \frac{1}{3}$$

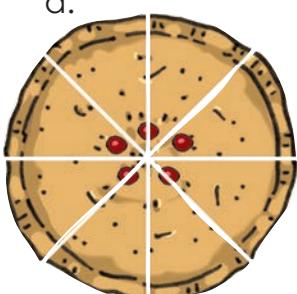
b.

c.

d.

Dink breuke

Drie kinders moet 12 lemoene gelykop verdeel sodat niiks oorblý nie.

Hoeveel lemoene sal elke kind kry?

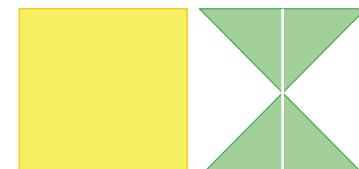
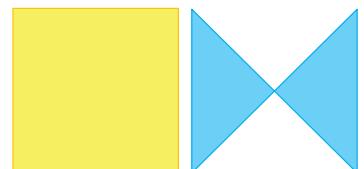
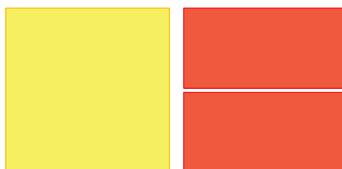
Dit mag vir jou nodig wees om 'n skets te maak om jou te help om dit op te los.

Teken:

Datum:

Gesels oor die geel vierkante en die breuke.

1. Gebruik twee geel vierkante as 'n hele.

= 1 hele

a. Die geel vierkant is watter gedeelte van die hele?

b. Die rooi reghoek is watter gedeelte van die hele?

c. Die blou driehoek is watter gedeelte van die hele?

d. Die groen driehoek is watter gedeelte van die hele?

2. Beantwoord die vrae.

a. Hoeveel groen driehoeke is daar in een blou driehoek ?

b. Hoeveel groen driehoeke is daar in een rooi reghoek ?

c. Hoeveel groen driehoeke is daar in een geel vierkant ?

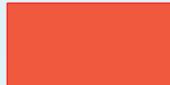
d. Hoeveel blou driehoek▲ is daar in een geel vierkant?

is daar in een geel vierkant?

	?	<input type="text"/>
--	---	----------------------

e. Hoeveel rooi reghoeke■ is daar in een geel vierkant?

is daar in een geel vierkant?

	?	<input type="text"/>
--	---	----------------------

3. Teken die ontbrekende breuke.

$$\boxed{\text{Yellow square}} = \text{Blue triangle} + \boxed{\quad}$$

$$\boxed{\text{Yellow square}} = \boxed{\quad} + \boxed{\text{Red rectangle}}$$

$$\boxed{\text{Yellow square}} = \boxed{\quad} + \boxed{\text{Red rectangle}}$$

$$\boxed{\text{Yellow square}} = \boxed{\quad} + \text{Green triangle}$$

$$\boxed{\text{Yellow square}} = \text{Green triangle} + \boxed{\quad}$$

$$\boxed{\text{Yellow square}} = \text{Blue triangle} + \boxed{\quad}$$

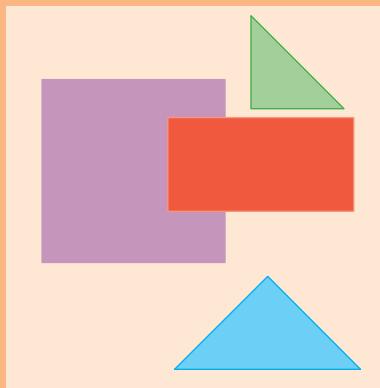
$$\boxed{\text{Yellow square}} = \text{Blue cross shape} + \boxed{\quad}$$

$$\boxed{\text{Yellow square}} = \text{Green square} + \boxed{\quad}$$

$$\boxed{\text{Yellow square}} = \text{Green L-shape} + \boxed{\quad}$$

$$\boxed{\text{Yellow square}} = \text{Red trapezoid} + \boxed{\quad}$$

Ek maak my eie somme

Maak vyf van jou eie somme deur die vorms aan die linkerkant te gebruik.

<input type="text"/>

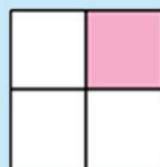
Teken:

Datum:

Vergelyking, orden en optelling van breuke

Watter breuk van die diagramme is ingekleur?

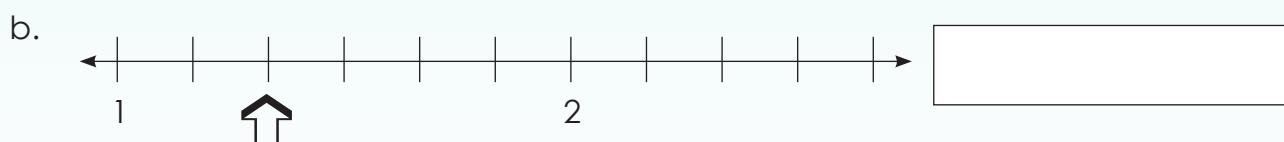
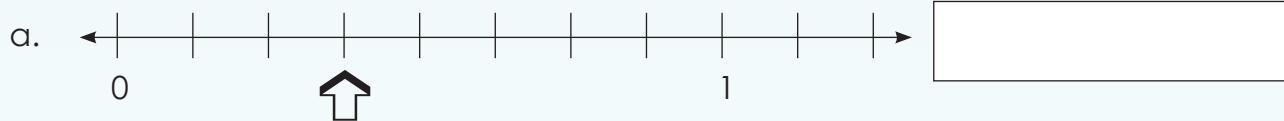
Watter breuk van die diagramme is nie ingekleur nie?

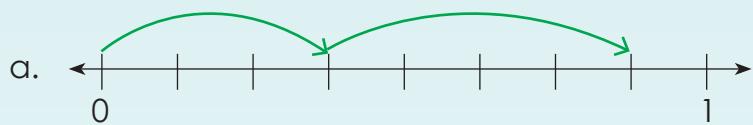
1. Vul $>$, $<$ of $=$ in.

a.		$\frac{1}{3} \square \frac{1}{4}$	b.		$\frac{2}{5} \square \frac{1}{2}$
c.		$\frac{4}{7} \square \frac{2}{5}$	d.		$\frac{3}{6} \square \frac{1}{2}$
e.		$\frac{2}{8} \square \frac{1}{4}$	f.		$\frac{1}{3} \square \frac{2}{5}$

2. Watter breuk word deur die pyletie aangedui?

3. Skryf 'n som vir die getallelyne hieronder en bereken dit dan.

$$\frac{3}{8} + \frac{4}{8} = \frac{7}{8}$$

4. Teken getallelyne vir die volgende somme.

a. $\frac{1}{4} + \frac{2}{4} =$

b. $\frac{1}{2} + \frac{1}{4} =$

Probleemoplossing

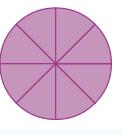
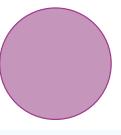
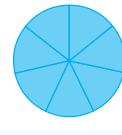
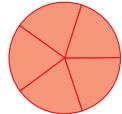
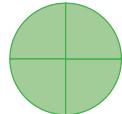
'n Sjokoladekoek is in 30 stukke gesny. As 'n vyfde daarvan geëet word, hoeveel stukke sal daar nog oor wees?

Teken:

Datum:

Gesels oor hierdie breukesirkels.

1. Skryf 'n som vir die volgende neer:

$$\text{A green circle divided into 4 equal sectors, with 1 sector shaded.} = \frac{1}{4} + \boxed{} + \boxed{} + \boxed{}$$

$$\text{A red circle divided into 5 equal sectors, with 1 sector shaded.} = \frac{1}{5} + \boxed{} + \boxed{} + \boxed{} + \boxed{}$$

$$\text{A yellow circle divided into 6 equal sectors, with 1 sector shaded.} = \frac{1}{6} + \boxed{} + \boxed{} + \boxed{} + \boxed{} + \boxed{}$$

$$\text{A blue circle divided into 7 equal sectors, with 1 sector shaded.} = \frac{1}{7} + \boxed{} + \boxed{} + \boxed{} + \boxed{} + \boxed{} + \boxed{}$$

$$\text{A purple circle divided into 8 equal sectors, with 1 sector shaded.} = \frac{1}{8} + \boxed{} + \boxed{} + \boxed{} + \boxed{} + \boxed{} + \boxed{} + \boxed{}$$

Watter een is groter, $\frac{1}{4}$ of $\frac{1}{7}$?

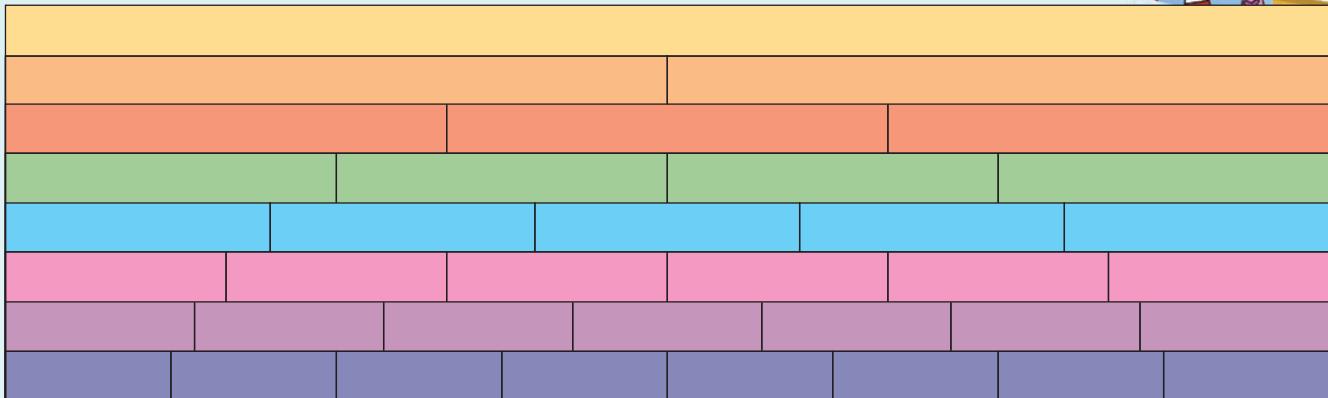

2. Uitdaging: Teken breukesirkels om die volgende aan te dui:

a. $\frac{1}{4} + \frac{1}{4} + \frac{1}{2} = 1$ hele

b. $\frac{1}{3} + \frac{1}{3} = \frac{2}{6} = 1$ hele

3. Gebruik die diagram om die somme te voltooi.

a. $\frac{1}{4} + \frac{2}{4} = \boxed{\quad}$

b. $\frac{2}{5} + \frac{1}{5} = \boxed{\quad}$

c. $\frac{3}{8} + \frac{2}{8} = \boxed{\quad}$

d. $\frac{1}{6} + \frac{2}{6} = \boxed{\quad}$

e. $\frac{3}{7} + \frac{2}{7} = \boxed{\quad}$

f. $\frac{5}{8} + \frac{1}{8} = \boxed{\quad}$

g. $\frac{4}{8} + \frac{3}{8} = \boxed{\quad}$

h. $\frac{3}{5} + \frac{2}{5} = \boxed{\quad}$

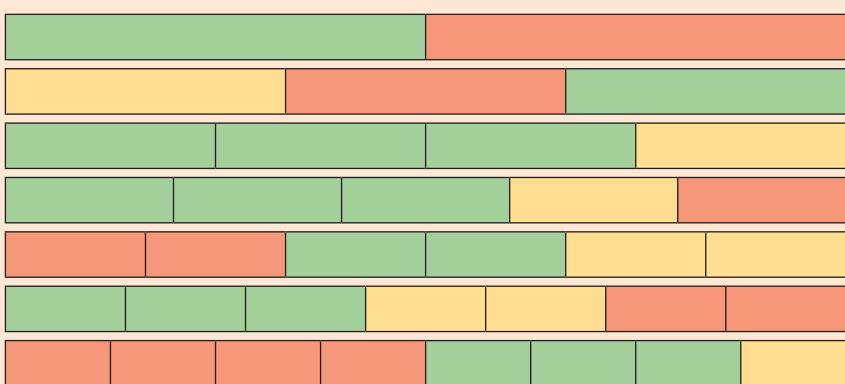
i. $\frac{1}{6} + \frac{4}{6} = \boxed{\quad}$

4. Ek het $\frac{1}{8}$ van die koek by die partytjie gehad en my maat $\frac{3}{8}$. Hoeveel koek het ons altesaam gehad?
Maak 'n skets om jou antwoord te wys.

Breukepret

Maak sewe somme deur van die kleure op die breukestroke gebruik te maak.

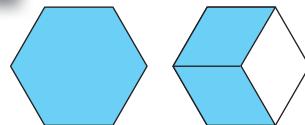
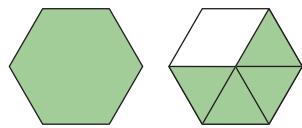
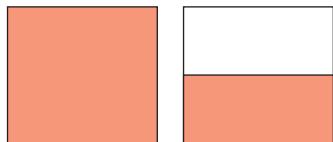

Teken:

Datum:

Wat vertel elke prentjie vir jou?

Dink mooi by die volgende twee.

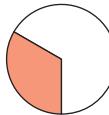
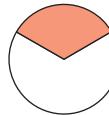
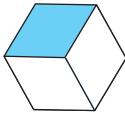
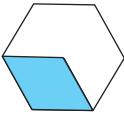
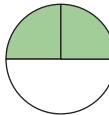
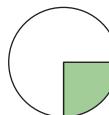
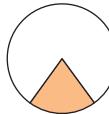
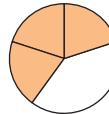
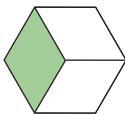
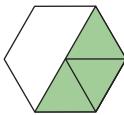
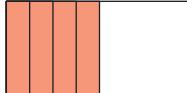
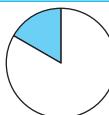
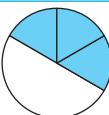
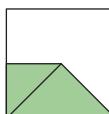
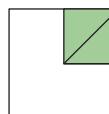

Ons sê hierdie is gemengde getalle.

1. Skryf die volgende as gemengde getalle:

a.				f.			
b.				g.			
c.				h.			
d.				i.			
e.				j.			

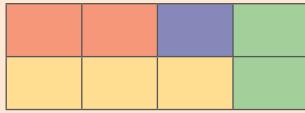
2. Bereken die volgende:

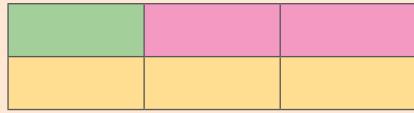
a.			$\frac{2}{6} + \frac{2}{6} =$ <input style="border: 1px solid green; width: 20px; height: 20px; vertical-align: middle;" type="text"/>
b.			$\frac{1}{3} + \frac{1}{3} =$ <input style="border: 1px solid green; width: 20px; height: 20px; vertical-align: middle;" type="text"/>
c.			$\frac{1}{3} + \frac{1}{3} =$ <input style="border: 1px solid green; width: 20px; height: 20px; vertical-align: middle;" type="text"/>
d.			$\frac{2}{4} + \frac{1}{4} =$ <input style="border: 1px solid green; width: 20px; height: 20px; vertical-align: middle;" type="text"/>
e.			$\frac{1}{4} + \frac{2}{4} =$ <input style="border: 1px solid green; width: 20px; height: 20px; vertical-align: middle;" type="text"/>
f.			$\frac{1}{5} + \frac{3}{5} =$ <input style="border: 1px solid green; width: 20px; height: 20px; vertical-align: middle;" type="text"/>
g.			$\frac{2}{6} + \frac{3}{6} =$ <input style="border: 1px solid green; width: 20px; height: 20px; vertical-align: middle;" type="text"/>
h.			$\frac{4}{8} + \frac{2}{8} =$ <input style="border: 1px solid green; width: 20px; height: 20px; vertical-align: middle;" type="text"/>
i.			$\frac{1}{6} + \frac{3}{6} =$ <input style="border: 1px solid green; width: 20px; height: 20px; vertical-align: middle;" type="text"/>
j.			$\frac{3}{8} + \frac{2}{8} =$ <input style="border: 1px solid green; width: 20px; height: 20px; vertical-align: middle;" type="text"/>

Dink breuke

Maak 'n som vir elke diagram.

Teken:

Datum:

Gebruik die prentjie hierbo om die vrae te beantwoord.

1. Kleur die volgende in:

- Een kwart van die rooi venster.
- Twee kwarte van die pers venster.
- Drie kwarte van die oranje venster.
- Een kwart plus een kwart van die groen venster.
- Twee kwarte plus een kwart van die geel venster.
- Twee kwarte plus twee kwarte van die bruin venster.
- Een vyfde van die eerste boom liggroen en die res donkergroen.
- Twee vyfdes van die tweede boom liggroen en die res donkergroen.
- Een vyfde van die derde boom liggroen, twee vyfdes donkergroen en die res geel.
- Drie vyfdes van die vierde boom groen en die res geel.
- Kleur die vyfde boom in en verduidelik dit hier. _____

2. Kyk na die trein en beantwoord die volgende:

- a. Hoeveel passasierswaens het die trein?
- b. Watter breukdeel is geel? Oranje? Rooi?
- c. Die wiele is verdeel in . Skryf dit as 'n breuk.
- d. Elke passasierswa het vensters. Skryf een venster as 'n breuk.
- e. Kleur twee sesdes van die geel wa se vensters in, vier sesdes van die oranje wa se vensters, en vyf sesdes van die rooi wa se vensters.

3. Beantwoord die vrae oor die klein lorries.

- a. Hoeveel bokse is daar op die blou lorio? Watter breukdeel is oranje?

Watter breukdeel is blou? Watter breukdeel is bruin?

Skryf 'n optelsom daarvoor neer:

- b. Hoeveel bokse is daar op die rooi lorio?

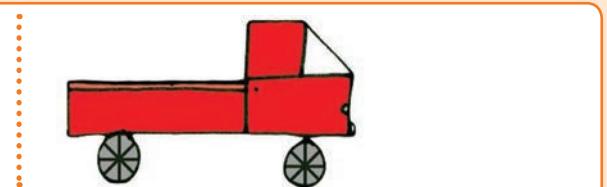
Watter gedeelte is geel? Watter gedeelte is blou?

Watter gedeelte is bruin?

Skryf 'n optelsom daarvoor neer:

My eie vrae

Kyk na die prentjies en maak jou eie breukvrae. Onthou dit moet verskil van die vrae op die werkkaart.

Daar is 'n oop ruimte in die prentjie op die vorige bladsy (bladsy 26). Teken iets wat op die vorige bladsy verskyn wat in die prentjie sal pas en skryf dan 'n breukevraag daarvoor neer.

Teken:

Datum:

Lees die strokiesprent.

My ouers het
'n sitkamerstel
gekoop teen
R5 000.

Eish ... dit moet
pragtig wees!

My ma droom
van hierdie
pragtige yskas
van R3 000.

Dan gaan
jou ma seker
spaar?

O, dan moet
sy nog
R2 000
spaar.

Ja, sy het
reeds R1 000
gespaar.

1. Kry items wat geadverteer word vir R4 000. Plak 'n prentjie hier.

2. Bereken:

a. $1\ 000 + 500 + 90 + 3 =$

b. $2\ 000 + 300 + 40 + 1 =$

c. $3\ 000 + 800 + 20 + 9 =$

d. $4\ 000 + 90 + 3 =$

e. $4\ 000 + 700 =$

3. Bereken die volgende:

a. $2\ 000 + 600 + 30 + 9 =$

d. $4\ 000 + 50 =$

b. $4\ 000 + 50 + 1 + 400 =$

e. $2\ 000 + 2 =$

c. $2 + 90 + 800 + 1\ 000 =$

4. Verander die syfer 5 na 0 in elke getal. Toon jou bewerkings.

a. $4\ 854 =$

b. $3\ 521 =$

c. $2\ 005 =$

d. $6\ 050 =$

e. $5\ 000 =$

5. Gebruik enige syfers om vier verskillende 4-syferheelgetalle wat kleiner as 5 000 maar groter as 2 000 is te maak. Sê of die getalle ewe of onewé getalle is. Ons het die eerste een vir jou gedoen.

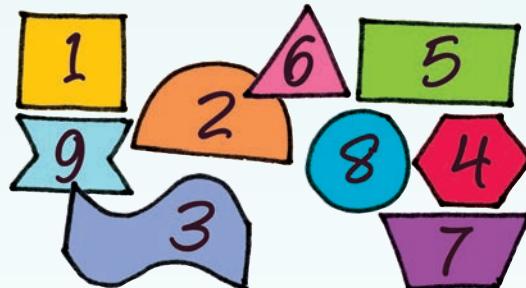
a. $4\ 789$ onewé

b.

c.

d.

e.

6. Skryf jou antwoorde in vraag 5 vanaf die grootste tot die kleinste neer.

Getalmal

Vat 'n koerant. Soek 4-syferheelgetalle wat groter as 2 000 maar kleiner as 5 000 is. Plak dit hier.

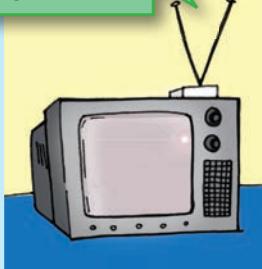

Teken:

Datum:

Wat is maklikker om te sê?

Ek het 'n TV vir R2 050 of R 2 000 gekoop.

Ek het 1 989 m of 2 000 m gehardloop.

987 of 1 000 mense het 'n konsert bygewoon.

1. Tussen watter twee duisende lê die volgende?

a. 1 234

b. 3 890

c. 2 478

d. 8 932

e. 4 329

f. 9 323

g. 6 173

h. 5 984

i. 7 394

2. Gee enige getal tussen:

a. 2 000 en 3 000

b. 4 000 en 5 000

c. 3 000 en 4 000

d. 8 000 en 9 000

e. 1 000 en 2 000

f. 5 000 en 6 000

g. 6 000 en 7 000

h. 7 000 en 8 000

3. Gaan terug na die getalle wat jy in vraag 2 neergeskryf het. Onderstreep die getal wat die naaste aan jou antwoord is.

Voorbeeld:

2 000 en 3 000

2 387

4. Rond af tot die naaste 1 000. Omkring die getal waarna jy kyk wanneer jy besluit of jy boontoe of ondertoe moet afrond tot die naaste 1 000. Voltooi die sinne.

- a. 2 100 is tussen 2 000 en 3 000 en sal afgerond word tot 2 000.
- b. 3 400 is tussen en en sal afgerond word tot .
- c. 1 900 is tussen en en sal afgerond word tot .
- d. 4 700 is tussen en en sal afgerond word tot .

5. Rond af tot die naaste 1 000. Omkring die getal waarna jy kyk wanneer jy besluit of jy boontoe of ondertoe tot die naaste 1 000 afrond. Voltooi die sinne.

- a. 2 150 is tussen 2 000 en 3 000 en sal afgerond word tot 2 000.
- b. 4 490 is tussen en en sal afgerond word tot .
- c. 3 680 is tussen en en sal afgerond word tot .
- d. 1 450 is tussen en en sal afgerond word tot .

6. Rond af tot die naaste 1 000. Omkring die getal waarna jy kyk wanneer jy besluit om boontoe of ondertoe af te rond tot naaste 1 000. Voltooi die sinne.

- a. 3 412 is tussen 3 000 en 4 000 en sal afgerond word tot 3 000.
- b. 2 623 is tussen en en sal afgerond word tot .
- c. 4 499 is tussen en en sal afgerond word tot .
- d. 1 507 is tussen en en sal afgerond word tot .

Wiskundekunstenaar

Jy wil vir jou maat wat afwesig was verduidelik wat afronding beteken. Maak 'n skets.

Teken:

Datum:

Optelling en aftrek van 4-syferheelgetalle: afbreek van getalle

Hoe vinnig kan jy die volgende bereken?

$7\ 000 + 300 + 40 + 6 =$

$9\ 000 + 80 + 2 =$

$4\ 000 + 90 + 3 =$

$5\ 000 + 4 =$

$8\ 000 + 100 + 7 =$

$6\ 000 + 200 + 80 + 5 =$

1. Skryf die volgende in uitgebreide notasie.

a. 1 256

b. 8 105

c. 5 085

d. 9 450

e. 6 001

f. 8 020

2. Bereken die volgende:

a. $5 + 7 =$

b. $50 + 70 =$

c. $500 + 700 =$

d. $4 + 9 =$

e. $40 + 90 =$

f. $400 + 900 =$

g. $6 + 7 =$

h. $60 + 70 =$

i. $600 + 700 =$

3. Bereken die volgende:

a. $9 - 4 =$

b. $90 - 40 =$

c. $900 - 400 =$

d. $5 - 2 =$

e. $50 - 20 =$

f. $500 - 200 =$

g. $7 - 3 =$

h. $70 - 30 =$

i. $700 - 300 =$

4. Bereken die volgende. Ons het die eerste een vir jou gedaan. Gebruik ekstra papier indien nodig.

a. $4\ 898 + 3\ 141 =$

$$\begin{aligned} & 4\ 000 + 800 + 90 + 8 + 3\ 000 + 100 + 40 + 1 \\ & = 4\ 000 + 3\ 000 + 800 + 100 + 90 + 40 + 8 + 1 \\ & = 7\ 000 + 900 + 130 + 9 \\ & = 7\ 000 + 900 + 100 + 30 + 9 \\ & = 7\ 000 + 1\ 000 + 30 + 9 \\ & = 8\ 000 + 30 + 9 \\ & = 8\ 039 \end{aligned}$$

b. $6\ 967 + 2\ 052 =$

c. $6\ 442 + 1\ 394 =$

d. $3\ 467 + 4\ 292 =$

e. $8\ 578 + 1\ 262 =$

f. $8\ 258 + 1\ 869 =$

Teken:

Datum:

vervolg ➔

Optelling en aftrek van 4-syferheelgetalle: afbreek van getalle vervolg

5. Bereken die volgende. Ons het die eerste een vir jou gedoen.

a. $8\ 445 - 4\ 372 =$

$$\begin{aligned}
 & (8\ 000 + 400 + 40 + 5) - (4\ 000 + 300 + 70 + 2) \\
 &= (8\ 000 - 4\ 000) + (400 - 300) + (40 - 70) + (5 - 2) \\
 &= 4\ 000 + 100 + (40 - 70) + 3 \\
 &= 4\ 000 + (140 - 70) + 3 \\
 &= 4\ 000 + 70 + 3 \\
 &= 4\ 073
 \end{aligned}$$

b. $4\ 624 - 1\ 482 =$

c. $8\ 546 - 5\ 283 =$

d. $5\ 348 - 2\ 195 =$

e. $9\ 434 - 6\ 591 =$

f. $3\ 358 - 1\ 477 =$

6. Los die probleme op deur die vrae, die getalle en die bewerkings (optelling en aftrekking) te identifiseer; maak dan 'n tekening indien nodig en skryf 'n getallesin neer.

- a. My pa het 'n televisiestel vir R4 550 gekoop. My ma het 'n televisiestaaner vir R3 250 gekoop. Hoeveel het hulle altesaam betaal?

b. My oom het 3 520 km deur Afrika op safari gereis. Sy vriend het 5 659 km op sy safari gereis. Hoeveel verder het my oom se vriend gereis??

c. Die tenk bevat 4 500 liters water. Die gemeenskap het 1 950 liters gebruik. Hoeveel water is daar nog oor?

d. My ma het 1 550 gram koekmeel gebruik vir al die kolwyntjies wat sy gemaak het. My suster het 1 800 gram koekmeel gebruik vir al die muffins wat sy gemaak het. Hoeveel koekmeel het hulle altesaam gebruik?

Teken:

Datum:

Nog optelling en aftrekking van 4-syferheelgetalle: afbeek van getalle

Kyk na elke lyn.

$4\ 358 + 2\ 000 =$	6 358
$6\ 358 + 300 =$	6 658
$6\ 658 + 20 =$	6 678
$6\ 678 + 1 =$	6 679

Wat let jy op?

$6\ 358 - 2\ 000 =$	4 358
$6\ 658 - 300 =$	6 358
$6\ 678 - 20 =$	6 658
$6\ 679 - 1 =$	6 678

Wat let jy op?

1. Bereken die volgende:

a. $5\ 354 + 2\ 000 =$

b. $8\ 663 + 200 =$

c. $2\ 945 + 40 =$

d. $4\ 263 + 20 =$

e. $3\ 748 + 5\ 000 =$

f. $5\ 368 + 3 =$

2. Bereken die volgende:

a. $5\ 492 - 200 =$

b. $3\ 947 - 1\ 000 =$

c. $8\ 687 - 500 =$

d. $8\ 635 - 20 =$

e. $38\ 473 - 400 =$

f. $6\ 342 - 3\ 000 =$

3. Voltooi die tabel deur op te tel of af te trek vanaf die getal in die eerste kolom.

	Tel 1 000 by	Trek 1 000 af	Tel 100 by	Trek 100 af	Tel 10 by	Trek 10 af	Tel 1 by	Trek 1 af
6 754								
4 856								
7 932								
6 573								
5 863								

4. Tel die volgende op deur die getalle wat opgetel moet word, af te breek.

Voorbeeld: Optelling deur die getal wat opgetel moet word, af te breek.

Bereken $5\ 362 + 2\ 486$

$$5\ 362 + 2\ 000 \rightarrow 7\ 362 + 400 \rightarrow 7\ 762 + 80 \rightarrow 7\ 842 + 6 \rightarrow 7\ 848$$

a. $3\ 459 + 2\ 320 =$

b. $5\ 296 + 2\ 312 =$

c. $8\ 875 + 1\ 187 =$

d. $8\ 764 + 1\ 586 =$

5. Trek die volgende af deur die getalle wat afgetrek moet word, af te breek.

Voorbeeld: Aftrekking deur die getal wat afgetrek moet word, af te breek.

Bereken $4\ 687 - 2\ 143$

$$4\ 687 - 2\ 000 \rightarrow 2\ 687 - 100 \rightarrow 2\ 587 - 40 \rightarrow 2\ 547 - 3 = 2\ 544$$

a. $7\ 834 - 3\ 512 =$

b. $8\ 274 - 3\ 843 =$

c. $4\ 322 - 1\ 188 =$

d. $7\ 546 - 4\ 657 =$

Kontroleer jou antwoord

Kontroleer al jou antwoorde in vraag 4 en 5 deur van die omgekeerde bewerking gebruik te maak.

Die teenoorgestelde bewerking vir optelling is aftrekking en vir aftrekking is dit optelling.

Teken:

Datum:

Optelling en aftrekking van 4-syferheelgetalle: opvulling van tiene deur die getal wat opgetel moet word, af te breek

Hersien die verskil tussen **afronding** en **opvulling van tiene**.

Rond die volgende af tot die:

Vul die volgende:

Naaste tien

$$14 \approx 10$$

$$28 \approx 30$$

Hersien hierdie deur dit op 'n getallelyn aan te duい.

Naaste honderd

$$135 \approx 100$$

$$564 \approx 600$$

Naaste duisend

$$1\ 257 \approx 1\ 000$$

$$5\ 616 \approx 6\ 000$$

Tiene

$$14 + 6 = 20, 123 + 7 = 130$$

Honderde

$$130 + 70 = 200, 1\ 450 + 50 = 1\ 500$$

Duisende

$$1\ 800 + 200 = 2\ 000, 3\ 400 + 600 = 4\ 000$$

- Rond die volgende af tot die naaste 10, 100 en 1 000. Ondersteep die syfer wat jou sal help om die getal tot die naaste 10 of 1 000 af te rond. Ons het die eerste een vir jou gedoen.**

	Naaste 10	Naaste 100	Naaste 1 000
a. 3 184	<u>3 184</u> $\approx$ 3 180	<u>3 184</u> $\approx$ 3 200	3 184 $\approx$ 3 000
b. 6 758			
c. 4 390			
d. 4 402			
e. 8 999			

- Vul die tiene, honderde en duisende.**

	Vul die tiene	Vul die honderde	Vul die duisende
a. 3 524	$3\ 524 + 6 = 3\ 530$	$3\ 524 + 76 = 3\ 600$	$3\ 524 + 476 = 4\ 000$
b. 5 132			
c. 1 213			
d. 8 458			
e. 4 199			

3. Bereken die volgende:

Vul die tiene:

$$\text{Bereken } 2\ 486 + 48$$

$$2\ 486 + 48$$

$$= (2\ 486 + 14) - 14 + 48$$

$$= 2\ 500 + (48 - 14)$$

$$= 2\ 500 + 34$$

$$= 2\ 534$$

a. $2\ 345 + 72 =$

c. $5\ 676 + 96 =$

e. $4\ 536 + 89 =$

b. $6\ 872 + 34 =$

d. $6\ 567 + 47 =$

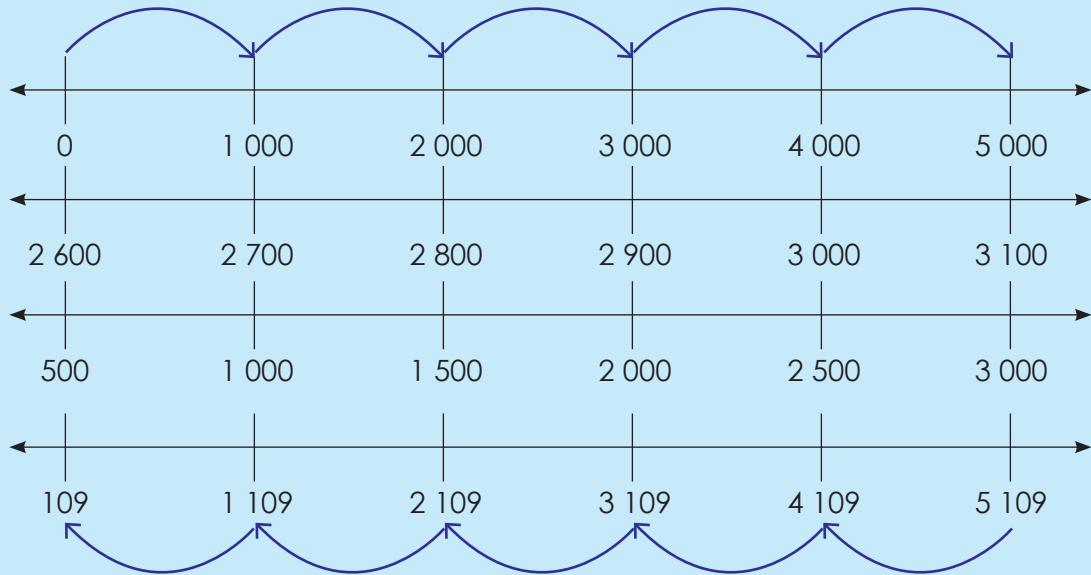
f. $8\ 671 + 51 =$

Kontroleer jou antwoorde

Kontroleer al jou antwoorde in vraag 3 deur die omgekeerde bewerking te doen.

Nog optelling en aftrekking van 4-syferheelgetalle

Wat is die verskil tussen die getalle? Tel aan:

Wat is die verskil tussen die getalle? Tel terug:

1. Watter getal kom volgende?

a. 1 000, 2 000, 3 000,

b. 3 300, 3 400, 3 500,

c. 689, 1 689, 2 689,

d. 2 760, 3 760, 4 760,

2. Voltooi die tabel deur op te tel of af te trek vanaf die getal in die eerste kolom:

Getal	Tel 100 by	Trek 100 af	Tel 1 000 by	Trek 1 000 af
3 212				
2 910				
3 106				
1 069				
2 989				

3. Skat die antwoorde en skryf dit op 'n aparte vel papier neer. Bereken hierdie somme en skryf die stappe wat jy gebruik op 'n aparte vel papier neer. Vergelyk jou skatting en jou berekening met mekaar.

Voorbeeld:

Voorbeeld 1:

$$1\ 256 + 1\ 323$$

1 000   200   50   6

1 000   300   20   3

$$= 1\ 000 + 1\ 000 + 200 + 300 + 50 + 20 + 6 + 3$$

$$= 2\ 000 + 500 + 70 + 9$$

$$= 2\ 579$$

Voorbeeld 2:

$$2\ 459 + 1\ 816$$

2 000   400   50   9

1 000   800   10   6

$$= 2\ 000 + 1\ 000 + 400 + 800 + 50 + 10 + 9 + 6$$

$$= 3\ 000 + 1\ 200 + 60 + 15$$

$$= 3\ 000 + 1\ 000 + 200 + 60 + 10 + 5$$

$$= 4\ 000 + 200 + 70 + 5$$

$$= 4\ 275$$

a. $2\ 481 + 1\ 318 =$

b. $1\ 516 + 3\ 243 =$

c. $3\ 265 + 1\ 329 =$

d. $2\ 548 + 1\ 264 =$

e. $1\ 458 + 1\ 258 =$

f. $1\ 786 + 2\ 547 =$

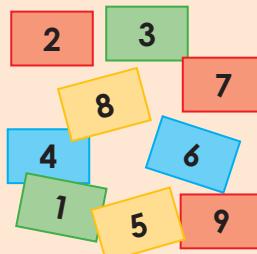
4. Voltooи die woordsomme. Wys jou bewerkings.

- a. Daar was 75 kinders by die musiekles. 15 het vroeg huis toe gegaan en 3 is sokkeroefening toe. Hoeveel kinders het in die musiekklas oorgebly?

- b. Andile versamel in die eerste maand 2 283 blikkies vir herwinning. Hy versamel 3 325 blikkies in die tweede maand. Hoeveel blikkies het hy altesaam versamel?

Ek het my getallelegkaart laat val.

Ek het my legkaartstukkies laat val. Help my om die spesies te vul sodat elke ry en kolom gelyk is aan 15. Jy kan elke getal slegs een keer gebruik.

Teken:

Datum:

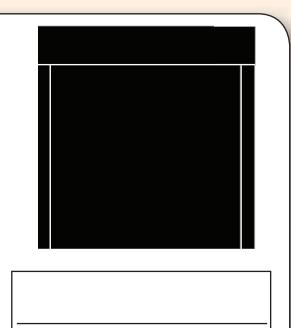
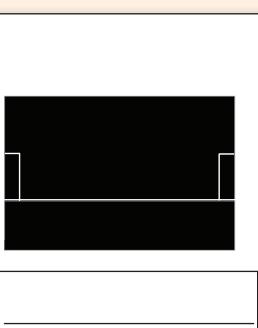
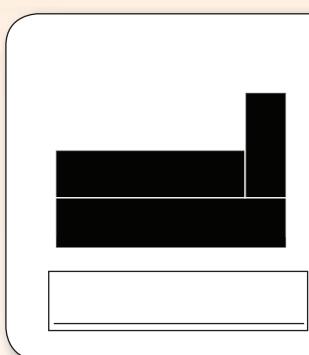
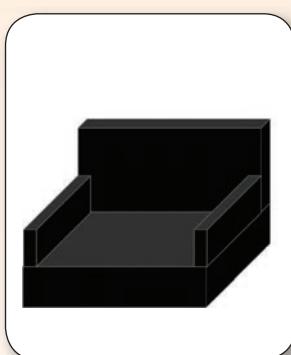
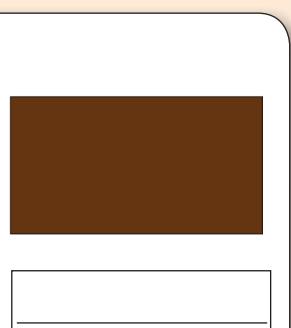
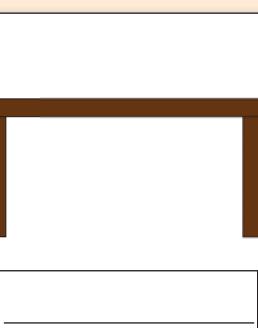
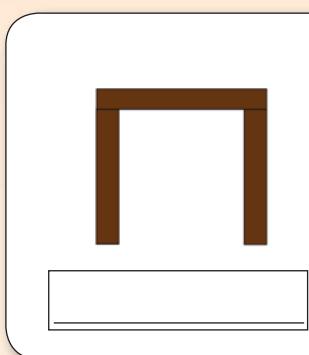
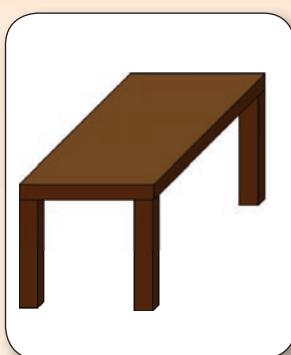
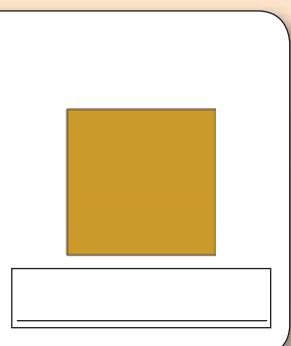
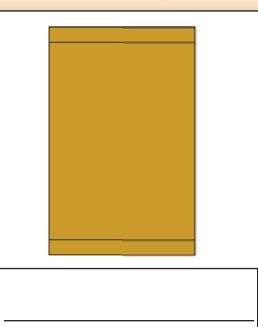
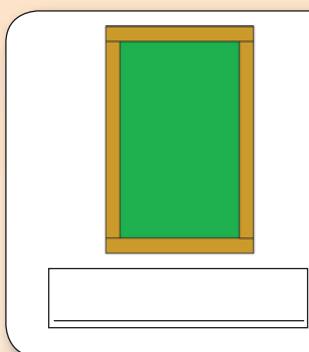
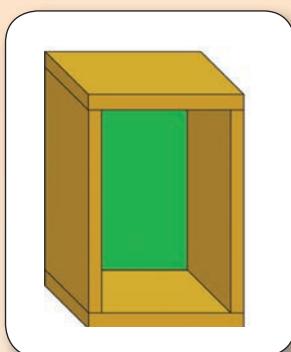
Kyk na die prentjies. Wat beteken vooraansig, sy-aansig en bo-aansig?

1. Voltooi die tabel deur die sy-aansig, vooraansig en bo-aansig van elke huis te teken.

Huis	Sy-aansig	Vooraansig	Bo-aansig

2. Benoem die volgende aansigte:

Waar staan die persoon?

Waar dink jy het die persoon gestaan toe die foto geneem was?
In watter rigting was hierdie foto geneem?

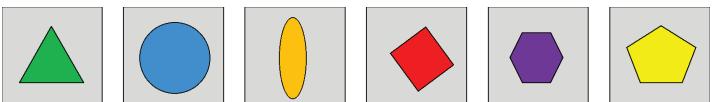

Teken:

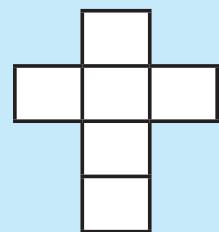
Datum:

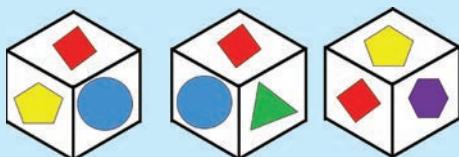
Hier is 6 aansigte van 'n kubus:

Kan jy aflei waar elkeen van die vlakke, in verhouding, op die kubus sal pas?

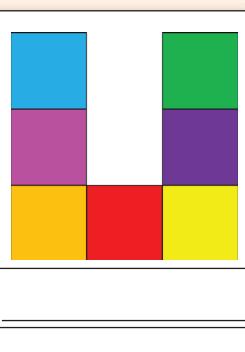
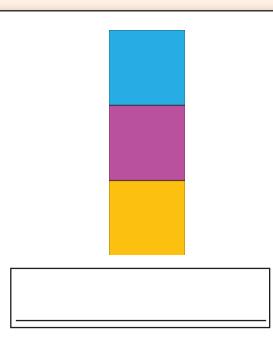
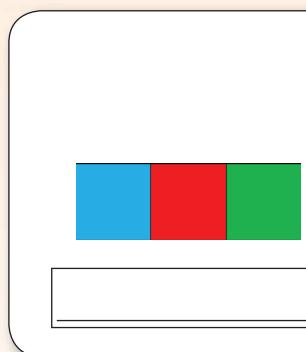
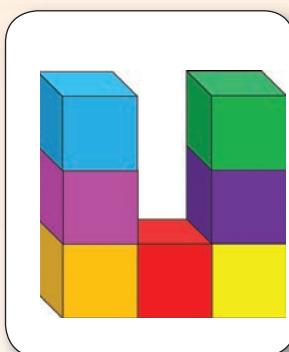
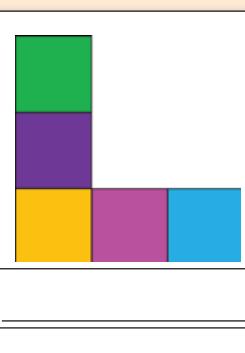
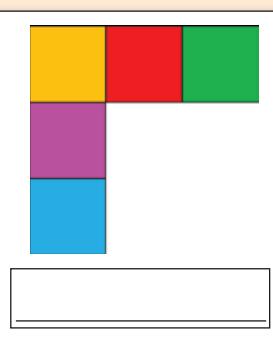
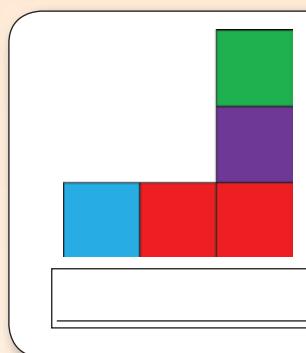
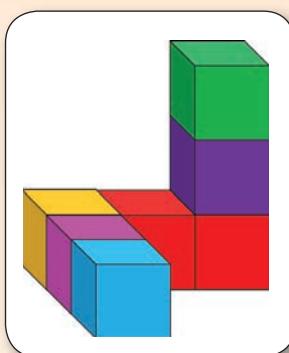
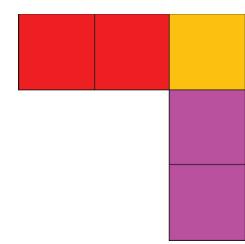
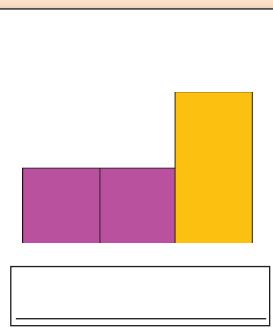
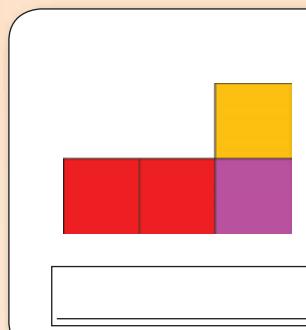
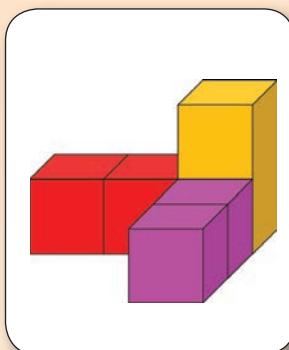
Hier is drie aansigte van 'n kubus:

1. Voltooi die tabel.

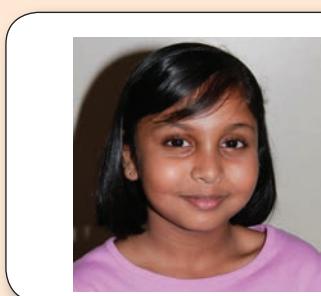
Prentjie	Sy-aansig	Vooraansig	Bo-aansig

2. Benoem die volgende aansigte van die blokke:

Aansigte

Watter aansig van die kind sien jy?

Teken:

Datum:

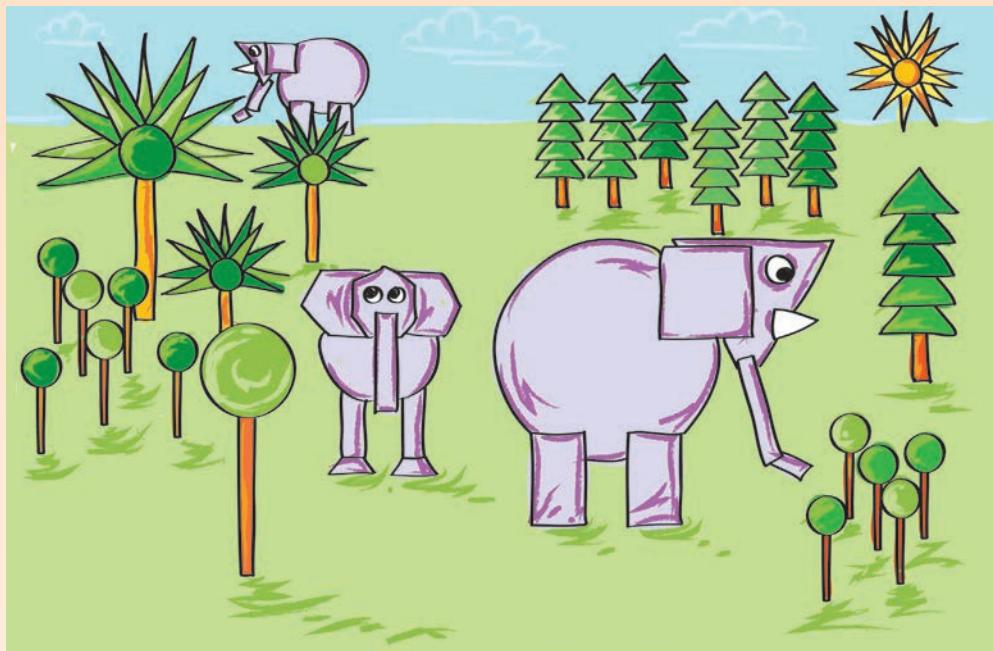
Kyk na die prentjie. Identifiseer al die veelhoeke. Identifiseer 'n vorm wat nie 'n veelhoeek is nie.

1. Kyk na die prentjie hierbo. Teken 'n voorbeeld van elk van die vorms wat reguit sye het. Benoem die vorms.
2. Skryf onder elke vorm hoeveel sye die vorm het.

3. Kyk na die prentjie. Trek die vorm met geboë sye. Benoem die vorm.

4. Voer 5 veelhoeke by die prentjie hierbo.

5. Kyk na die prentjie. Skryf die alfabetletter van die vorms op die prentjie. Byvoorbeeld, waar daar vierkante is, skryf die letter a. Voltooi die tabel.

Vorm	Aantal sye	Reguit of geboë sye
a. Vierkant		
b. Heksagoon		
c. Sirkel		
d. Driehoek		
e. Reghoek		

'n Vormdier

Teken jou eie dier deur van verskillende vorms gebruik te maak.

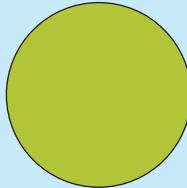
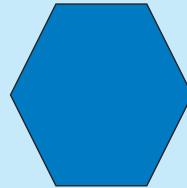
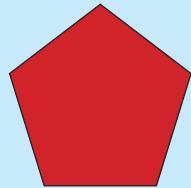
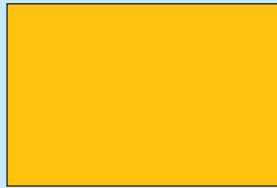
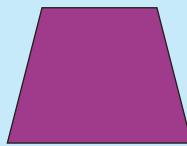
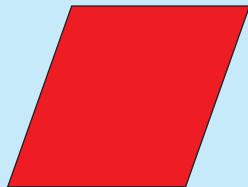
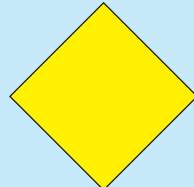
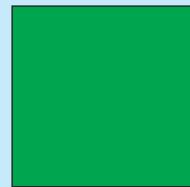
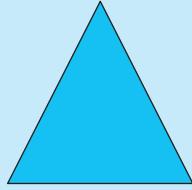

Teken:

Datum:

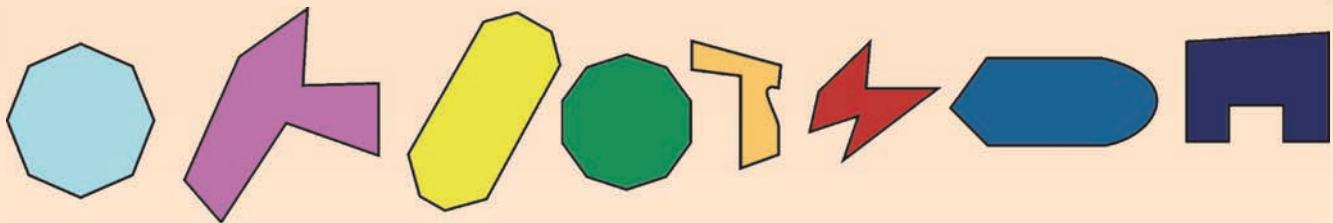
Benoem die 2-dimensionele vorms. Sê of die vorms reguit of geboë sye het.

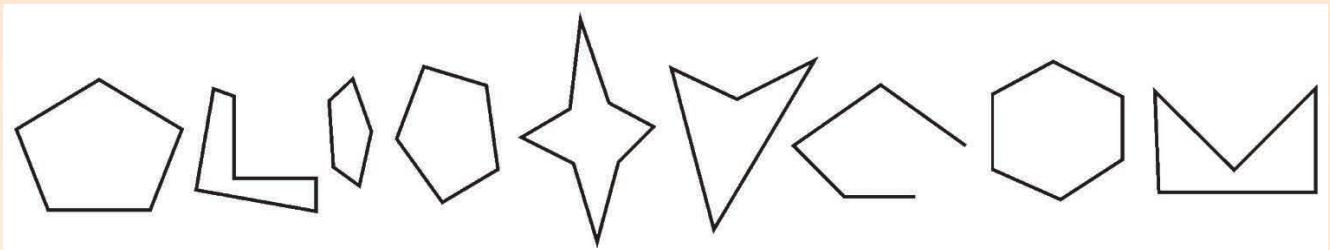
1. Voltooi die vorms deur 'n sy of sye by te teken.

Driehoek	Vierkant
Pentagoon	Heksagoon
Driehoek	Vierkant
Pentagoon	Heksagoon

2. Omkring die oktagone (agthoeke).

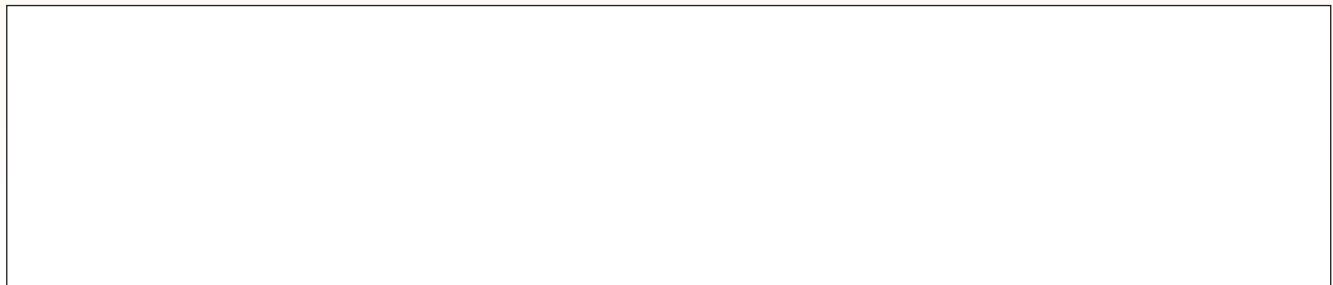
3. Kleur die pentagone blou in.

4. Teken die volgende in die tabel.

a. Twee vierhoeke	
b. Twee pentagone (vyfhoeke)	
c. Twee heptagone (sewehoeke)	

5. Gebruik slegs vierhoeke, pentagone en heksagone om 'n 2D voorstelling van enige gebou te teken.

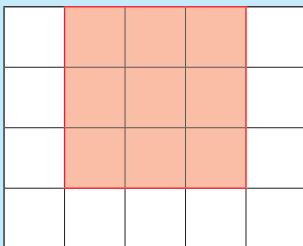

Teken:

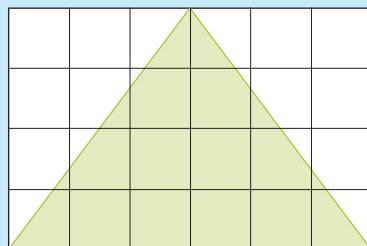
Datum:

vervolg ↗

Die gebruik van grafiekpapier is 'n maklike manier om perfekte meetkundige vorms en diagramme te teken.

Hoeveel vierkante is ingekleur?

Hoeveel vierkante is ingekleur?

6. Gebruik 'n liniaal en die lyne op die grafiekpapier om die volgende te teken. Gebruik ekstra grafiekpapier indien nodig.
- Klein en groot driehoek
  - Klein en groot vierkant
  - Klein en groot reghoek
  - Klein en groot pentagoon (vyfhoek)
  - Klein en groot heksagoen (seshoek)

7. Wat is die oppervlakte van elke vorm?

a. Klein driehoek:

Groot driehoek:

b. Klein vierkant:

Groot vierkant:

c. Klein reghoek:

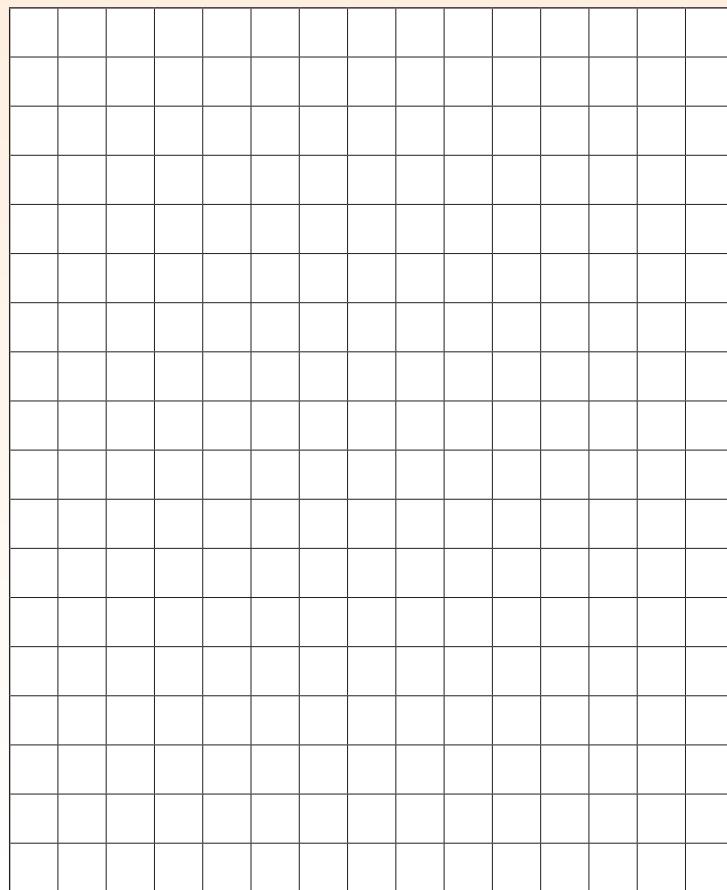
Groot reghoek:

d. Klein pentagoon:

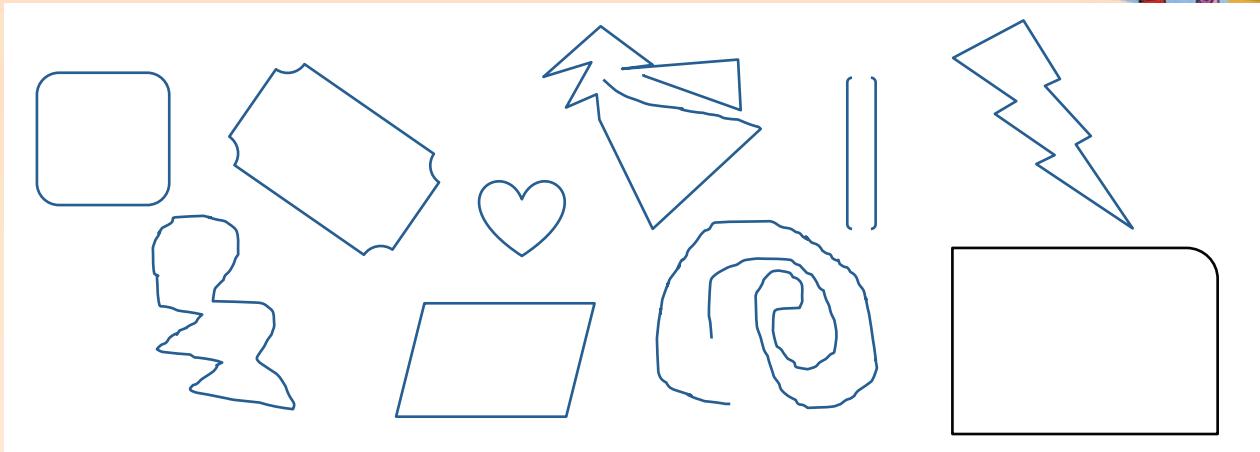
Groot pentagoon:

e. Klein heksagoen:

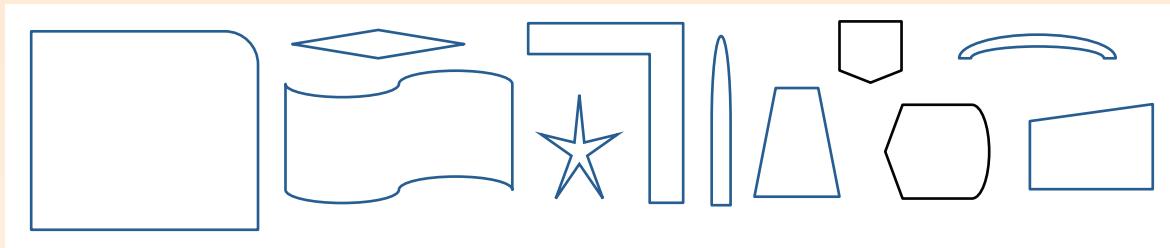
Groot heksagoon:

8. Omkring die gesloten vorms.

9. Omkring die vorms wat slegs reguit sye het.

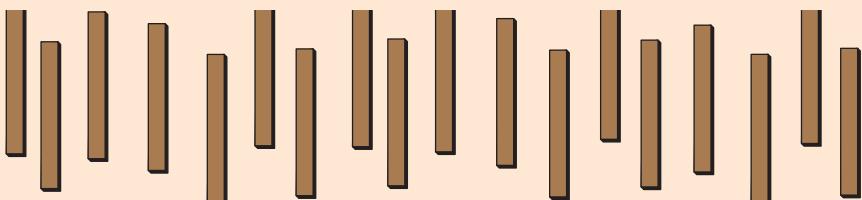

10. Teken die volgende vorms.

a. Twee gesloten vorms met slegs geboë sye.	
b. Drie gesloten vorms met slegs reguit sye.	
c. Een oop vorm met geboë en reguit sye.	

Hoeveel vorms?

Hoeveel vorms kan jy met hierdie stokkies maak? Benoem hulle.

Teken:
Datum:

Teken:
Datum:

Kyk na die prentjies. Hoekom is dit nodig dat ons aan sport deelneem?

1. Doe die volgende aktiwiteit in groepe van ses. Julle onderwyser sal tyd hou. Skryf jou resultate in die tabel.

Hoeveel spronge in touspring kan jy binne een minuut maak?

Naam	Spronge in 'n minuut

Jy kan 'n springtou maak deur ou plastic sakkies aanmekaar te bind.

2. Skryf vyf vroe oor jou versamelde data neer.

3. Elke kind in 'n groep van ses moet probeer om op 'n voorwerp te balanseer. Julle onderwyser sal tydhou en kyk wie die langste op die voorwerp kan bly. Organiseer en skryf die data neer.

Naam	Tyd

4. Skryf vyf vrae oor die data wat jy versamel het neer.

Fiksheidsopname

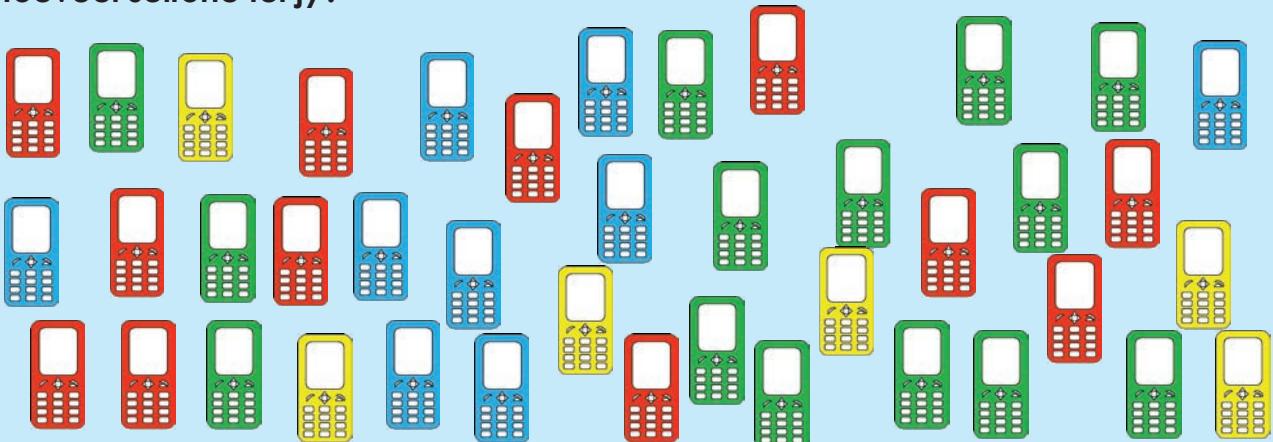
Een van jou maats het jou vertel dat kinders in jou skool wat sport doen, gesonder is. Hoe dink jy weet sy dit?

Teken:

Datum:

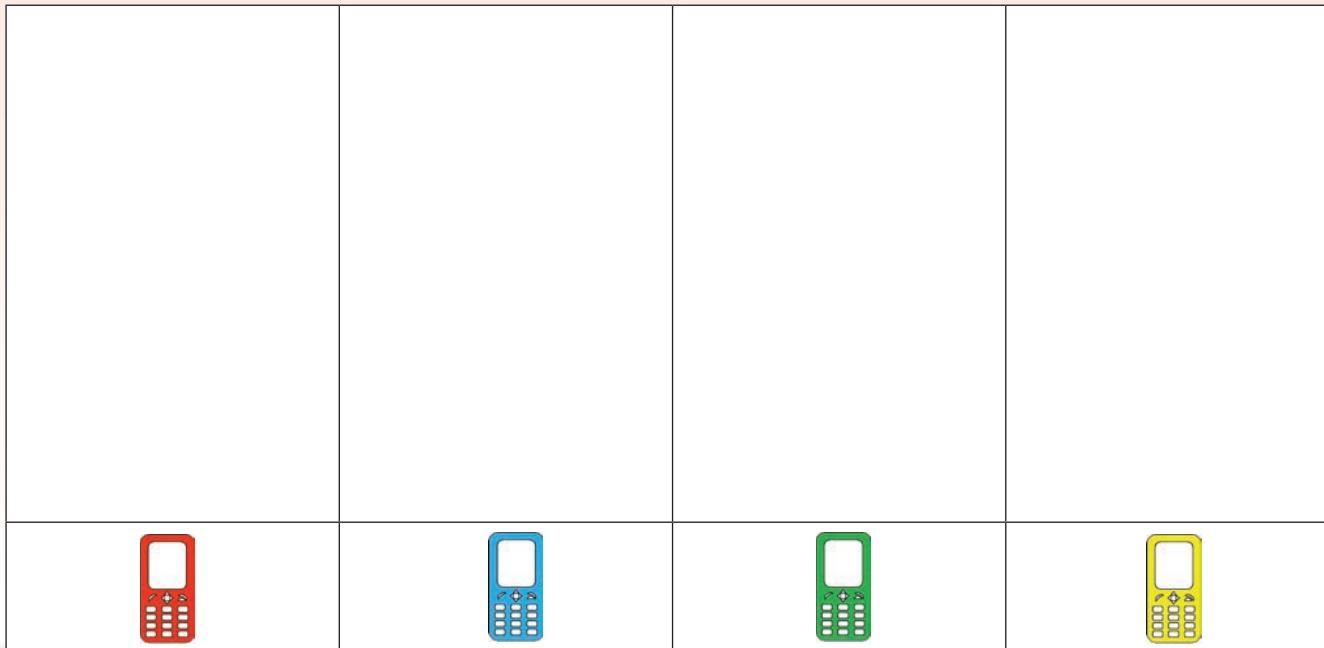
Hoeveel selfone tel jy?

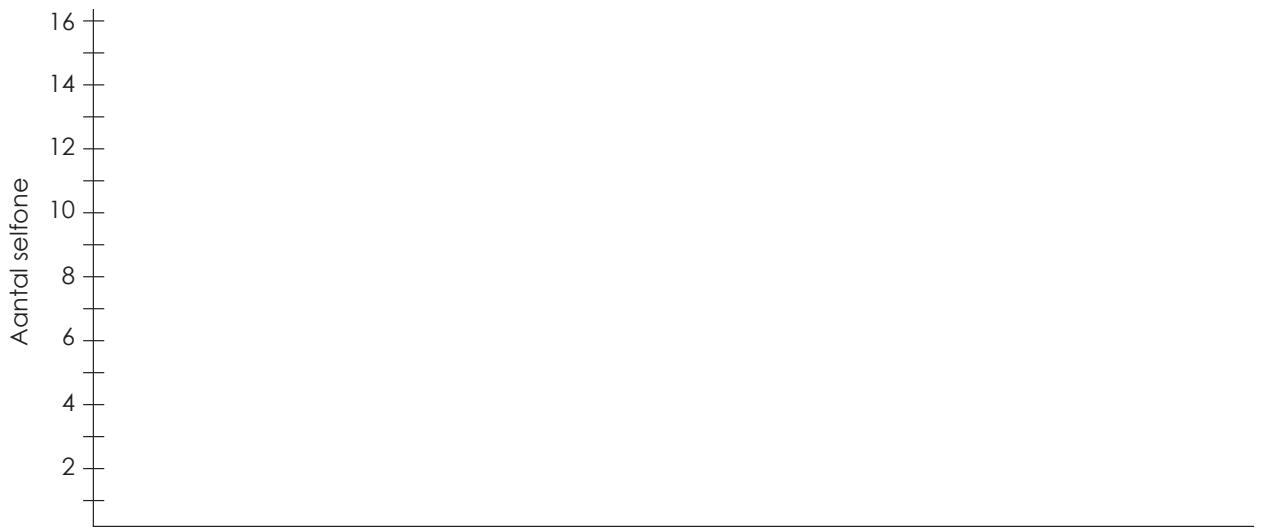
1. Gebruik die inligting oor die ingekleurde selfone om die frekwensietafel te voltooi.

	Telling	Frekwensie
Rooi selfone		
Blou selfone		
Groen selfone		
Geel selfone		

2. Gebruik die tabel hierbo en teken 'n pikogram.

3. Gebruik die piktogram en teken 'n staafgrafiek.

4. Beantwoord die volgende vrae:

- Hoeveel geel selfone is verkoop? _____
- Hoeveel rooi selfone is verkoop? _____
- Hoeveel blou selfone is verkoop? _____
- Hoeveel groen selfone is verkoop? _____
- Watter kleur selfoon is die gewildste? _____
- Watter kleur is minder gewild? _____
- Hoekom dink jy is groen die gewildste kleur?
_____

Selffoonsoektog ...

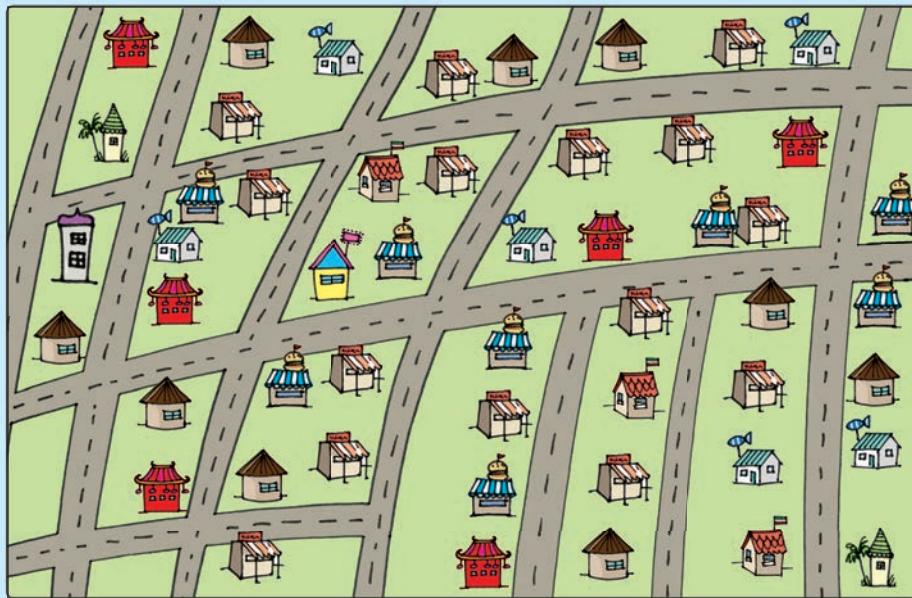
Kyk hoeveel selfone jy kan kry.

Teken:

Datum:

Kyk na die kaart van die voedselsentrum. Bespreek dit.

Sjinees	
Biefstukrestaurant	
Padkaffie	
Hamburgerwinkels	
Gesondheidskos	
Vis	
Wegneemkos	
Pizza	
Hotel	

1. Skryf al die soorte restaurante/wegneemkoswinkels op die kaart neer.

Soort restaurant	Totaal

2. Ontwerp 'n kosprentjie wat jy in jou piktogram kan gebruik.

--

3. Wys die getalle van die verskillende tipes restaurante op die kos pikogram deur die kos-sleutel te gebruik wat jy ontwerp het.

4. Beantwoord die volgende vrae:

- Hoeveel hamburgerwinkels is daar?
- Hoeveel wegneemkoswinkels is daar?
- Hoeveel restaurante is daar altesaam?
- Wat is die mees algemene tipe restaurant?
- Wat is die skaarsste tipe restaurant?

Gunstelingrestaurant

Vind uit wat jou klasmaats se gunstelingrestaurant is.

1. Beantwoord die volgende vrae:

a. Wat gaan jy versamel?

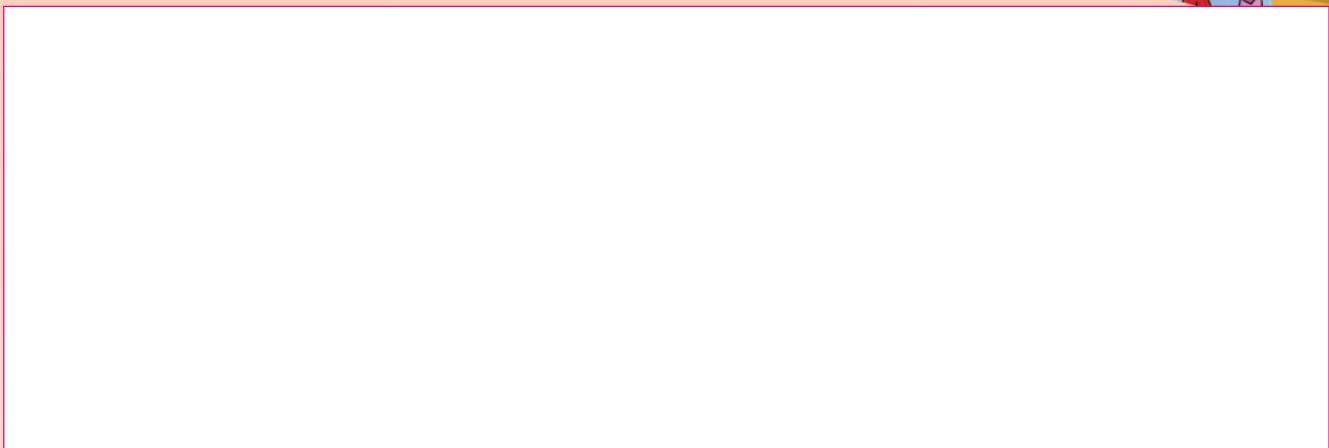
b. Hoe gaan jy dit doen?

--

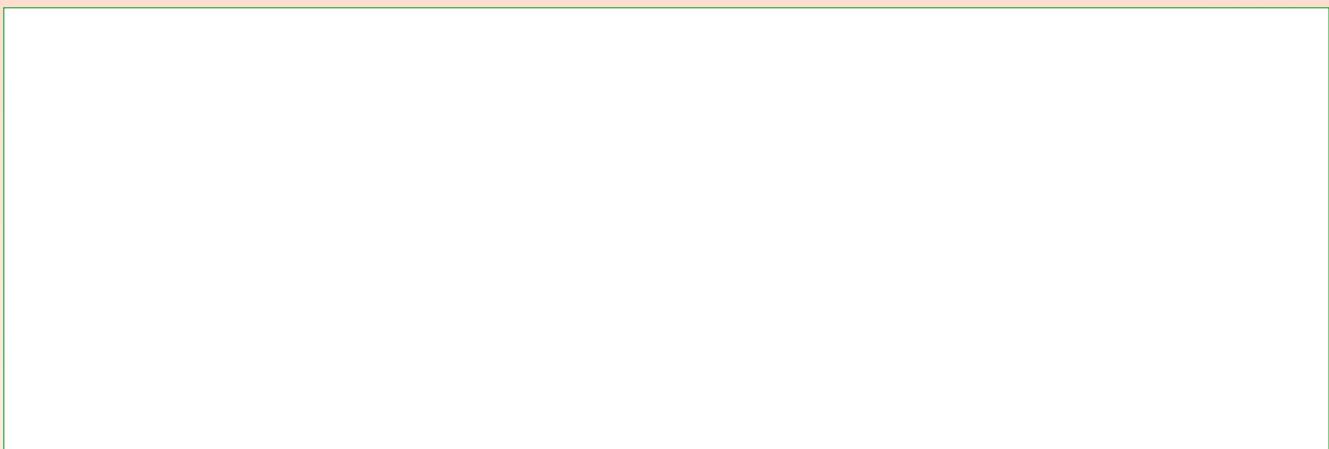
c. Hoe sal jy jou data organiseer?

--

2. Teken 'n pikogram.

3. Teken 'n staafgrafiek.

Ek dink oor data.

Besluit op vyf vrae wat jy oor die staafgrafiek sal vra. Op 'n ander vel papier skryf 'n kort paragraaf oor die data wat versamel is.

A large, empty white rectangular box with a thin orange border, divided into four horizontal sections by light blue horizontal lines, intended for children to write a paragraph about the data they collected.

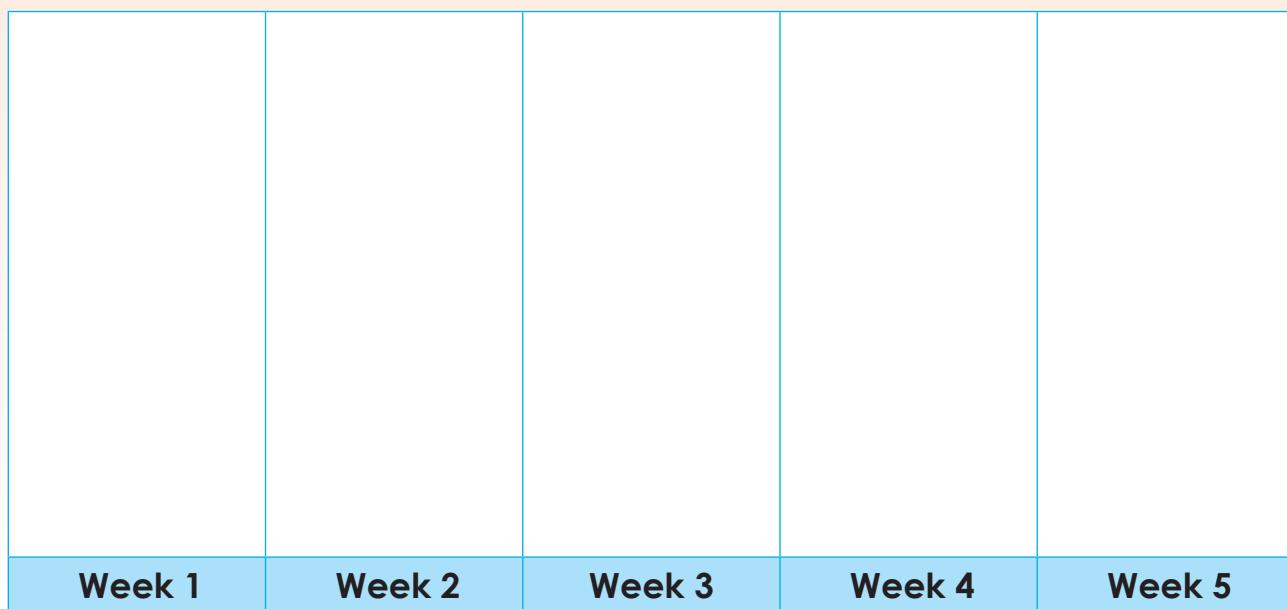
Teken:

Datum:

Sakke afval wat in ons skool versamel is.

Week	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrydag
Week 1					
Week 2					
Week 3					
Week 4					
Week 5					

1. Teken 'n piktogram deur die inligting hierbo te gebruik.

2. Teken 'n staafgrafiek wat op jou piktogram gebaseer is.

3. Beantwoord die volgende vrae:

- a. Hoeveel sakke afval het ons versamel binne:

week 1? week 2? week 3? week 4? week 5?

- b. In watter week het ons die meeste afval versamel?

- c. In watter week het ons die minste afval versamel?

- d. Wat dink jy het op Vrydae gebeur?

Afvalbestuur

Hoeveel afvalsakke of asblikke vul jou klas elke dag met rommel?

Teken:

Datum:

Hierdie dromme met afval is versamel na 'n sport dag by skool A. Hoekom dink jy was daar soveel afval?

- Gebruik die gegewe inligting om 'n frekwensietabel van die verskillende dromme afval te teken.

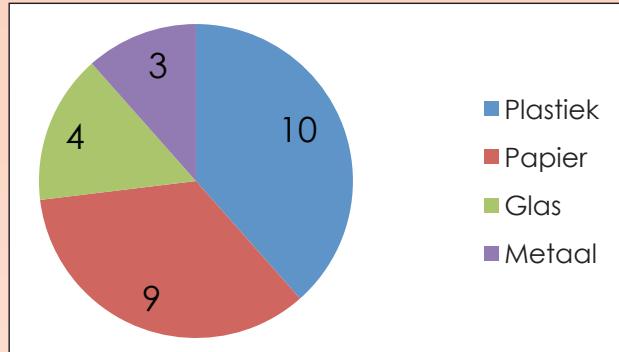
Dromme Afval	Frekvensie
Glas	3
Papier	10
Metaal	7
Plastiek	10

- Skryf vier sinne oor die afval wat tydens die sport dag versamel was.

Voorbeeld: Daar was agt dromme vol papier afval want baie kos was in papier of kartonhouers toegedraai.

Dromme Afval	Frekvensie
Glas	3
Papier	10
Metaal	7
Plastiek	10

3. 'n Ander skool, Skool B, het ook 'n sportdag gehou. Om die afval wat geskep is te verteenwoordig, het hulle 'n sirkelgrafiek geteken. Hulle het vergeet om dit te benoem. Voeg 'n opskrif by.

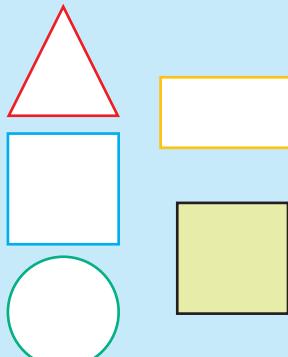
- a. Hoeveel afvaledromme met glas het hulle versamel?
- b. Hoeveel afvaledromme met papier het hulle versamel?
- c. Hoeveel afvaledromme met plastiek het hulle versamel?
- d. Hoeveel afvaledromme met metaal het hulle versamel?
- e. Vergelyk skool A se resultate met skool B se resultate.
- f. Hoekom dink jy het skool B soveel plastiek versamel?
- g. Wat sal jy met al hierdie afval doen?
- h. Watter tipe afval het hulle nie versamel nie?
- i. Wat sal jy met hierdie tipe afval doen?

Mandela-dag

As deel van Nelson Mandela se verjaarsdag gee ons 67 minute van ons tyd om aksie te neem om die wêreld te verbeter. Hierdie jaar wil die skool groot veranderings aanbring, en hulle wil met die skoolterrein begin. Wat sal jy doen? Hoe sal jy die data versamel?

Beskryf al die patronen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

1. Voltooi die patroon.

- a. 122, 124, 126,
- b. 366, 369, 372,
- c. 155, 160, 165,
- d. 520, 530, 540,
- e. 375, 400, 425,
- f. 250, 300, 350,

2. Voltooi die patroon.

- a. 846, 844, 842,
- b. 456, 453, 450,
- c. 925, 920, 915,

- d. 480 470 460
- e. 725 700 675
- f. 650 600 550

3. Vul die ontbrekende getalle in.

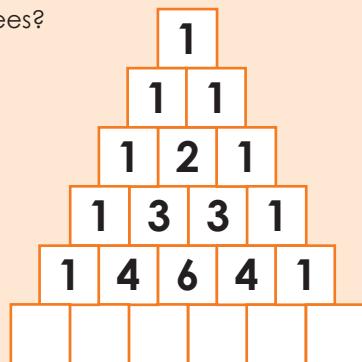
- a. 100, 102, 104,
- b. 156, 159, 162,
- c. 285, 290, 295,
- d. 100, 110, 120,
- e. 175, 200, 225,
- f. 150, 200, 250,

4. Vul die ontbrekende getalle in.

- a. 86, 84, 82,
- b. 111, 108, 105,
- c. 625, 620, 615,
- d. 260, 250, 240,
- e. 475, 450, 425,
- f. 950, 900, 850,

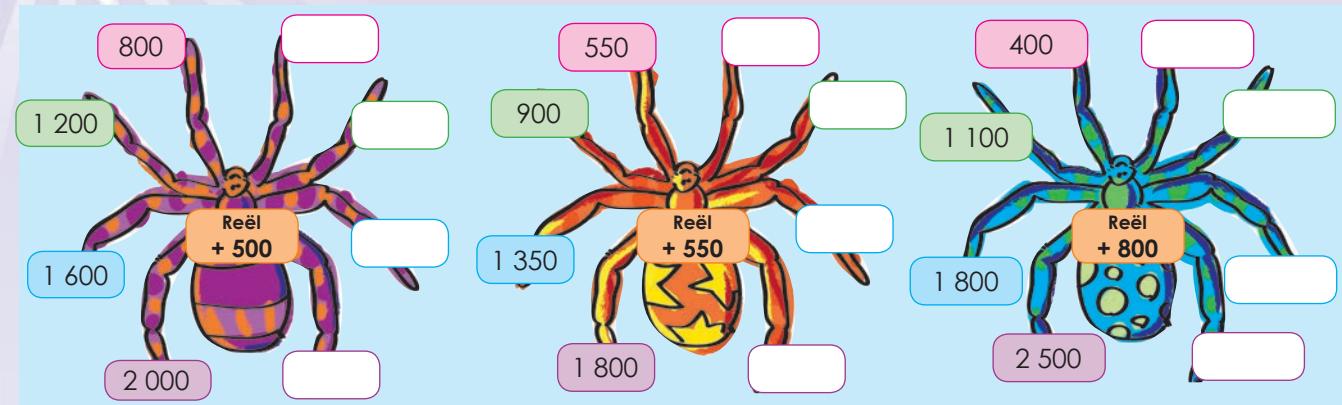
Patroonprent

Wat sal die ontbrekende getalle wees?

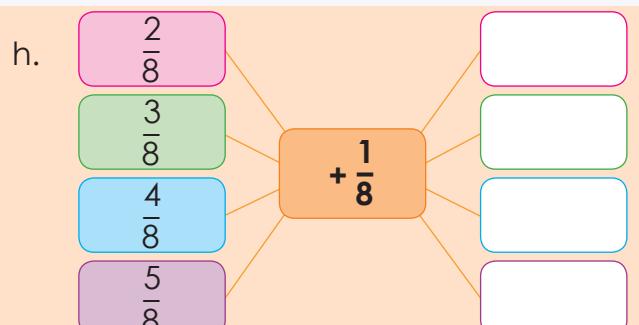
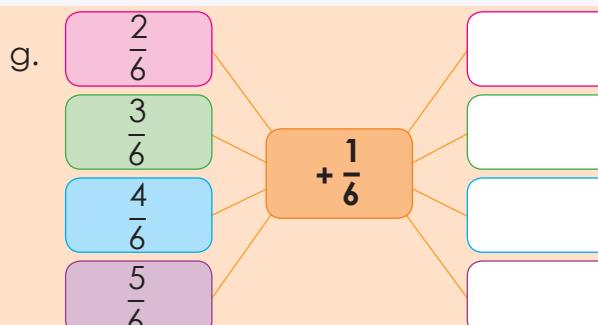
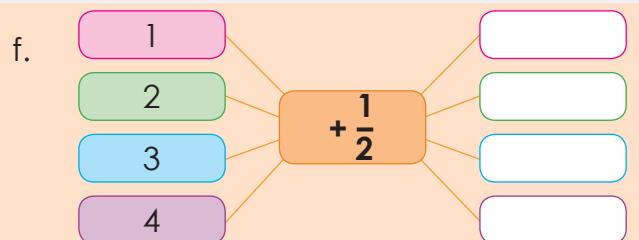
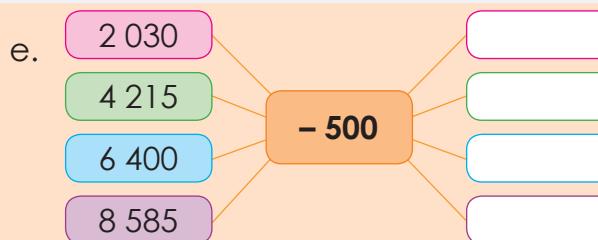
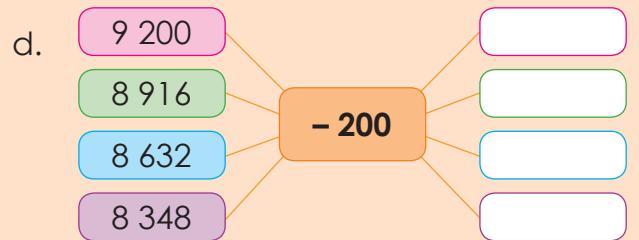
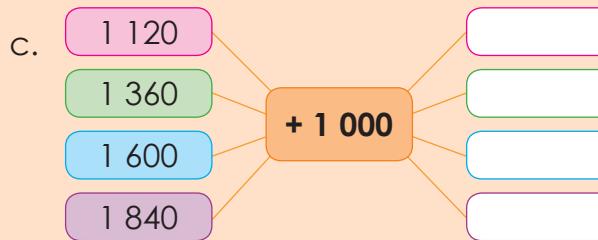
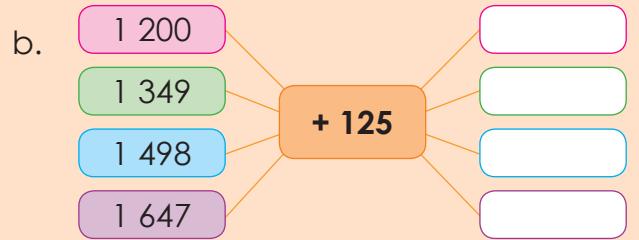
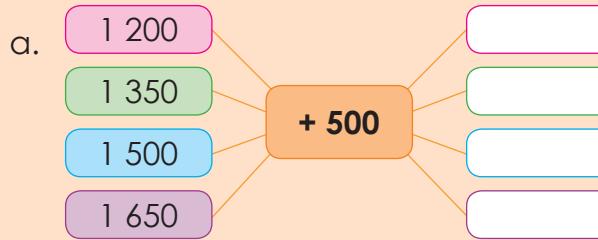

Teken:

Datum:

1. Voltooi die vloeidiagramme.

2. Voltooи die tabel:

a.

	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1
× 4	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	4	8							

+4 +4

b.

	-3	-3							
÷ 3	36	33	30	27	24	21	18	15	12

c.

	-7	-7							
÷ 7	84	77	70	63	56	49	42	35	28

d.

	+1	+1							
× 8	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Maak 'n tabel

Maak jou eie tabelle soos dié hierbo.

x									
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

÷									
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

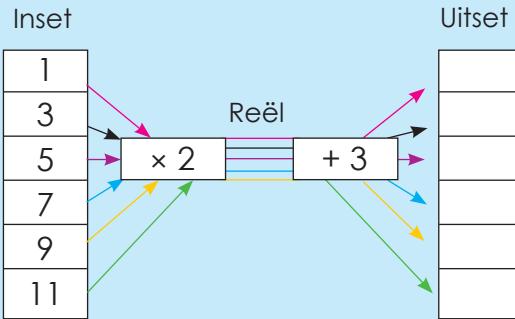

Teken:

Datum:

Vloeidiagramme: inset en uitset

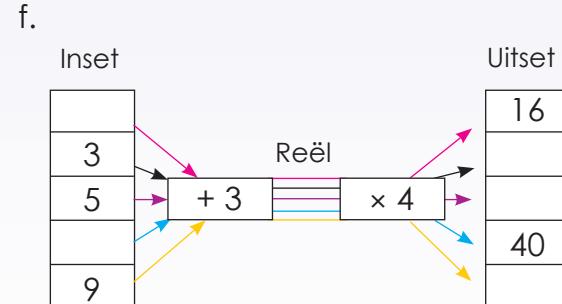
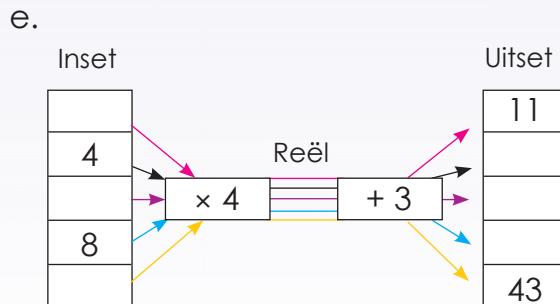
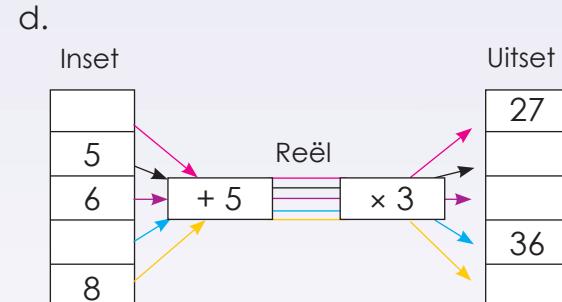
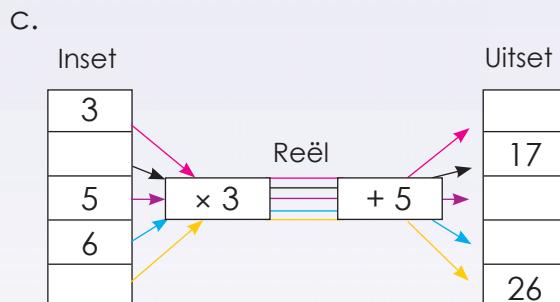
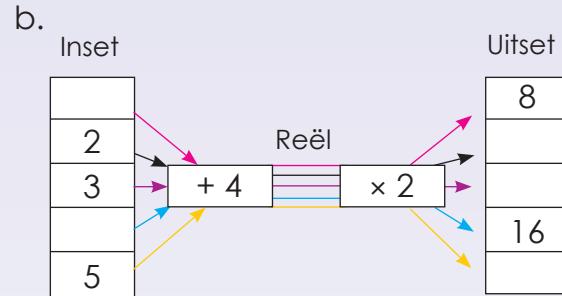
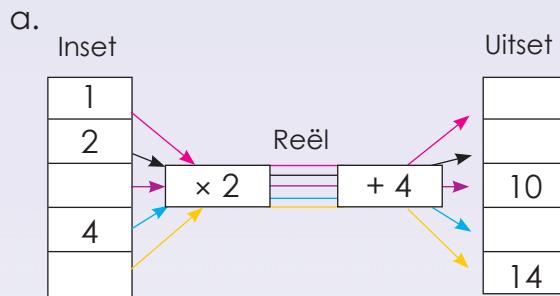
Hoe vinnig kan jy die uitsetwaarde bereken?

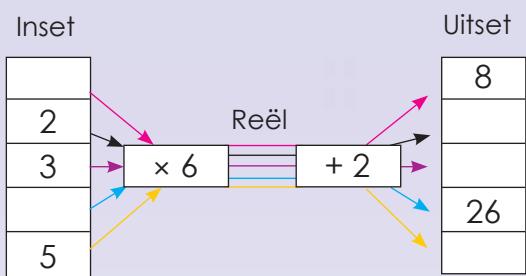
'n Vloeidiagram is gebalanseerd wanneer die **inset** (soos deur die reël verander) aan die **uitset** gelyk is.

'n Belangrike feit oor die reël is dat die volgorde van bewerking nie verander mag word nie!

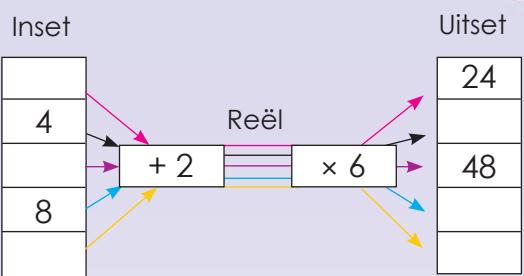
1. Voltooi die vloeidiagramme.

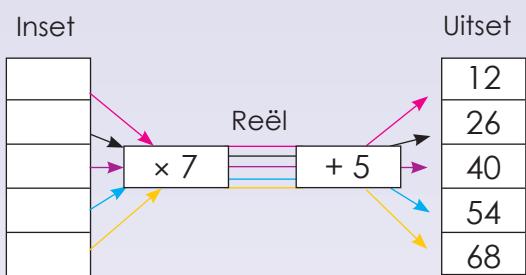
g.

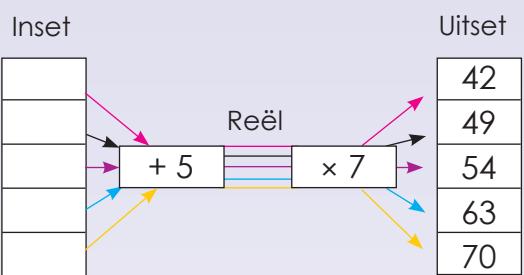
h.

i.

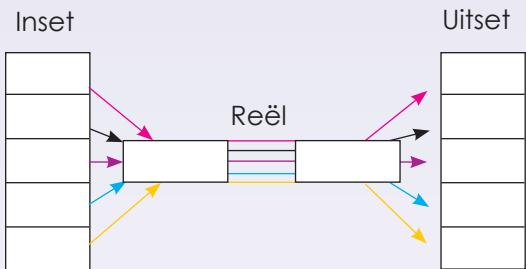

j.

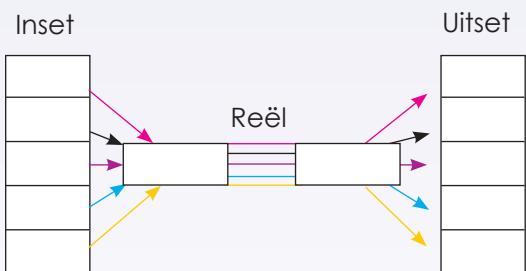

2. Voltooi die vloeidiagramme.

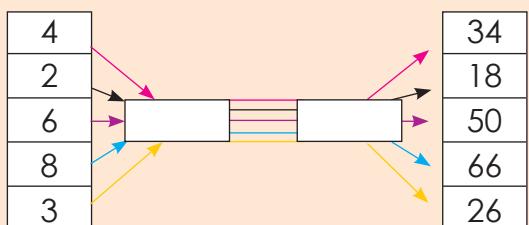
- a. Die insetwaardes is 2,4,6,8 en 10. Die reël is $\times 2 + 2$.

- b. Die reël is $\times 3 + 1$ en die uitsetwaardes is 10, 19, 28, 37 en 46.

Gee die reël vir die volgende vloeidiagram

Teken:

Datum:

Optelling en aftrekking: afbreek van getalle

Wat is die verskil tussen die twee tabelle?

$8\ 000 + 200 + 30 + 4 =$	8 234
$5\ 000 + 100 + 80 + 5 =$	5 185
$9\ 000 + 300 + 70 =$	9 370
$6\ 000 + 500 + 4 =$	6 504
$7\ 000 + 400 =$	7 400

4 948 =	$4\ 000 + 900 + 40 + 8$
7 503 =	$7\ 000 + 500 + 3$
3 097 =	$3\ 000 + 90 + 7$
6 601 =	$6\ 000 + 600 + 1$
5 004 =	$5\ 000 + 4$

1. Bereken die volgende:

a. $3\ 000 + 80 =$

b. $7\ 000 + 100 + 70 + 4 =$

c. $4\ 000 + 7 =$

d. $5\ 000 + 90 =$

e. $8\ 000 + 500 + 20 + 8 =$

f. $9\ 000 + 2 =$

2. Skryf die volgende in uitgebreide notasie.

a. 7 483

b. 8 425

c. 3 672

3. Bereken die volgende:

a. $8 + 4 =$

b. $80 + 40 =$

c. $800 + 400 =$

d. $6 + 7 =$

e. $60 + 70 =$

f. $600 + 700 =$

g. $7 + 5 =$

h. $70 + 50 =$

i. $700 + 500 =$

4. Bereken die volgende:

a. $5 - 3 =$

b. $50 - 30 =$

c. $500 - 300 =$

d. $7 - 2 =$

e. $70 - 20 =$

f. $700 - 200 =$

g. $9 - 6 =$

h. $90 - 60 =$

i. $900 - 600 =$

5. Bereken die volgende deur albei metodes te gebruik.

Voorbeeld:

Metode 1:

Bereken: $3\ 791 + 4\ 145$

$$3\ 791 + 4\ 145$$

$$= 3\ 000 + 700 + 90 + 1 + 4\ 000 + 100 + 40 + 5$$

$$= 3\ 000 + 4\ 000 + 700 + 100 + 90 + 40 + 1 + 5$$

$$= 7\ 000 + 800 + 130 + 6$$

$$= 7\ 936$$

Metode 2:

$$1 + 5 = 6$$

$$90 + 40 = 130$$

$$700 + 100 = 800$$

$$3\ 000 + 4\ 000 = 7\ 000$$

$$3\ 791 + 4\ 145 = 7\ 936$$

a. $3\ 211 + 3\ 494 =$

b. $6\ 439 + 1\ 290 =$

Teken:

Datum:

vervolg ↗

Optelling en aftrekking: afbreek van getalle vervolg

c. $1\ 469 + 5\ 270 =$

6. Bereken die volgende:

Voorbeeld:

Bereken: $8\ 787 - 2\ 493$

$$\begin{aligned}
 & 8\ 787 - 2\ 493 \\
 &= (8\ 000 + 700 + 80 + 7) - (2\ 000 + 400 + 90 + 3) \\
 &= (8\ 000 + 600 + 180 + 7) - (2\ 000 + 400 + 90 + 3) \\
 &= (8\ 000 - 2\ 000) + (600 - 400) + (180 - 90) + (7 - 3) \\
 &= 6\ 000 + 200 + 90 + 4 \\
 &= 6\ 294
 \end{aligned}$$

a. $8\ 874 - 3\ 412 =$

b. $6\ 543 - 3\ 281 =$

$c. 9\ 269 - 6\ 189 =$

$d. 5\ 444 - 2\ 999 =$

Probleemoplossing

Los die probleme op deur die vrae, die getalle en die bewerkings (optelling of aftrekking) te identifiseer; maak dan 'n tekening indien nodig en skryf 'n getallesin neer.

- My ma het 'n sitkamerstel vir R5 450 gekoop. My pa het 'n slaapkamerstel vir R4 250 gekoop. Hoeveel het hulle altesaam betaal?
- My broer het 5 320 km deur Afrika op sy vakansie gereis. Sy vriend het 6 595 km op sy vakansie gereis. Hoeveel verder het sy vriend gereis?
- Die watertenk bevat 5 400 liters water. Ons huishouding het 2 590 liters gebruik. Hoeveel water is oor?
- Ek het 1 630 kg suiker in my bakery in Januarie gebruik. In Februarie het ek 2 800 kg gebruik. Hoeveel suiker het ek in die twee maande gebruik?

Teken:

Datum:

Nog optelling en aftrekking: afbreek van getalle

Tel die volgende bymekaar:

5 649 + 3 000 =	
8 617 + 200 =	
8 536 + 50 =	
8 728 + 1 =	

Trek die volgende van mekaar af:

5 649 - 2 000 =	
3 617 - 300 =	
3 536 - 10 =	
3 728 - 5 =	

Wat let jy op?

Wat let jy op?

1. Bereken die volgende:

a. $9\ 534 + 200 =$

c. $3\ 796 + 1\ 000 =$

e. $8\ 591 + 4\ 000 =$

g. $4\ 512 + 2\ 000 =$

b. $6\ 543 + 20 =$

d. $2\ 014 + 2 =$

f. $5\ 699 + 500 =$

h. $1\ 853 + 400 =$

2. Bereken die volgende:

a. $7\ 169 - 100 =$

c. $6\ 789 - 3\ 000 =$

e. $2\ 579 - 4 =$

g. $6\ 825 - 10 =$

b. $4\ 976 - 50 =$

d. $3\ 135 - 1\ 000 =$

f. $8\ 646 - 500 =$

h. $8\ 839 - 30 =$

3. Voltooi die tabel deur op te tel of af te trek. Gebruik elke keer die getal in die eerste kolom.

	Tel 1 000 by	Trek 1 000 af	Tel 100 by	Trek 100 af	Tel 10 by	Trek 10 af	Tel 1 by	Trek 1 af
6 459								
4 572								
7 197								
5 475								
3 216								

4. Bereken die volgende deur die getal wat opgetel moet word, af te breek.

Voorbeeld: Optelling deur die getal wat opgetel moet word, af te breek

Bereken **4 658 + 3 271**

$$4\ 658 + 3\ 000 \rightarrow 7\ 658 + 200 \rightarrow 7\ 858 + 70 \rightarrow 7\ 928 + 1 \rightarrow 7\ 929$$

a. $3\ 874 + 2\ 215 =$

b. $6\ 313 + 2\ 847 =$

c. $5\ 322 + 3\ 729 =$

d. $7\ 556 + 1\ 876 =$

5. Trek die volgende af deur die getal wat afgetrek moet word, af te breek.

Voorbeeld: Aftrekking deur die getal wat afgetrek moet word, af te breek

Bereken **6 478 – 3 235**

$$6\ 478 - 3\ 000 \rightarrow 3\ 478 - 200 \rightarrow 3\ 278 - 30 \rightarrow 3\ 248 - 5 \rightarrow 3\ 243$$

a. $3\ 275 - 1\ 434 =$

b. $8\ 745 - 4\ 672 =$

c. $5\ 432 - 2\ 874 =$

d. $8\ 159 - 3\ 754 =$

Somprobleme

- Wat is die som van R2 999 en R 3 534?
- Wat is die verskil tussen 4 738 m en 8 735 m?
- Wat is die som van 4 983 g en 3 982 g?
- Wat is die som van 4 983 km en 4 894 km?

Gebruik 'n begroting om geld probleme op te los

Praat hieroor.

Help my asseblief! Ek wil 'n nuwe speelding koop.

Dit kos R100. Ek het R50 in my spaarrekening. Ek het ook van my ou speelgoed verkoop vir R30.

Hoeveel het jy nog nodig?

'n Begroting is 'n plan wat wys hoeveel geld jy beplan om te spandeer.

1. Hoeveel geld het jy oor?

- Ek het R90. Ek spandeer R40.
- Ek het R120. Ek spandeer R50.
- Ek het R100. Ek spandeer R50,50.
- Ek het R60,75. Ek spandeer R20.
- Ek het R80,50. Ek spandeer R20,20.

2. Voltooi die vloeidiagramme.

Voltooi die berekeninge vir elk van die vloeidiagramme.

Ek het

R100
R50
R20
R65

Ek het nou

R110
[ ]
[ ]
[ ]

Ek kry R30

Ek spandeer R20

R100
R50
R20
R65

Ek kry R50

R70
[ ]
[ ]
[ ]

Ek het nou

Ek kry R100

Ek spandeer R60

R100
R50
R20
R65

Ek kry R60

R100
[ ]
[ ]
[ ]

Ek het

R100
R50
R20
R65

Ek het nou

[ ]
[ ]
[ ]

Ek kry R100

Ek spandeer R60

R100
R50
R20
R65

Ek kry R60

R100
[ ]
[ ]
[ ]

3. Ann verdien een keer 'n maand sakgeld.

Haar ouers moedig haar aan om 'n begroting op te stel.

Sept	Bedrag wat ek kry	Uitgawes	Geld oor
1	Sakgeld R50,00		R50,00
5		Snoepwinkel R10,00	R40,00
6	Ekstra los werkie R30,00		R70,00
15	Verjaarsdaggeskenk R40,00		R110,00
18		Boek R30,00	R80,00
22	Ekstra werkies R30,00		R110,00
24		CD op uitverkoping R60,00	R50,00
28		Geskenk vir 'n maat R30,00	R20,00

a. Hoeveel geld het Ann op 1 September gekry?

b. Hoeveel het sy op 5 September spandeer?

Hoeveel geld is oor?

c. Het sy geld op 6 September spandeer of ontvang?

Hoeveel? Hoeveel geld het sy oor?

d. Wanneer is Ann se verjaarsdag? Hoeveel geld het sy gekry?

Hoeveel geld het sy nou?

e. Wat het Ann op 18 September gedoen?

Hoeveel geld het sy oor?

f. Hoeveel het sy op 22 September verdien?

Wat het sy gedoen om dit te verdienen?

Hoeveel geld het sy oor?

g. Wat het sy op 24 en 28 September gekoop?

h. Hoeveel geld het sy vir die maand oor?

i. Wat kan sy doen met die geld wat oor is?

Teken:

Datum:

Wat kom in: Kyk na die prentjies en bespreek dit.

4

7

Maandag
Dinsdag
Woensdag
Donderdag
Vrydag
Saterdag
Sondag

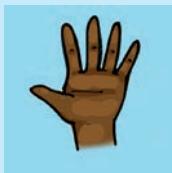
8

10

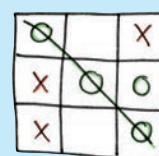
5

6

9

1. Beantwoord die volgende mondelings:

4

Hoeveel wiele sal 5 motors hê? Kom ons tel: 4, 8, 12, ...

5

Hoeveel vingers sal 10 hande hê? Kom ons tel ...

6

Hoeveel eiers sal 7 halfdosynboksies bevat? Kom ons tel ...

7

Hoeveel dae sal daar in 8 weke wees? Kom ons tel ...

8

Hoeveel bene sal 9 spinnekoppe hê? Kom ons tel ...

9

Hoeveel klein vierkante sal daar op 5 "Krinngietjies-en-kruisies-kaarte" wees? Kom ons tel ...

2. Kleur die veelvoude van die getalle in soos aangedui:

4 blou

x	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
3	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
4	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
5	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
6	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60
7	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70
8	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80
9	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90
10	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

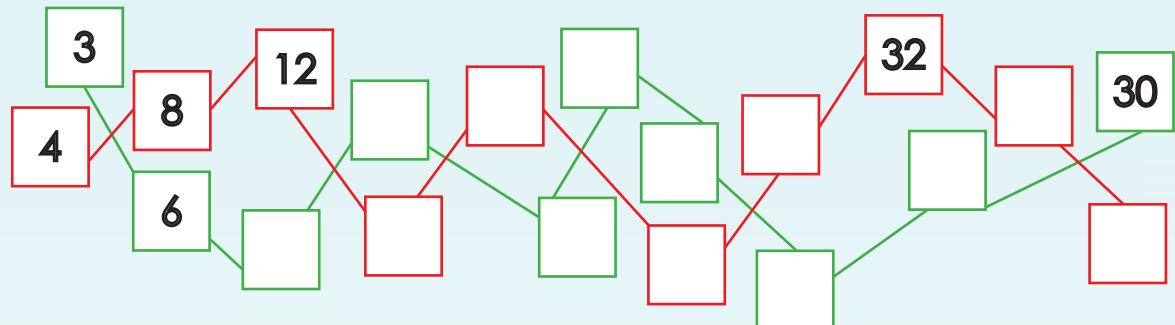

3. Voltooi die patronen:

Die veelvoude van **2** is 2, 4, 6, 8, 10, 12, , , , ,

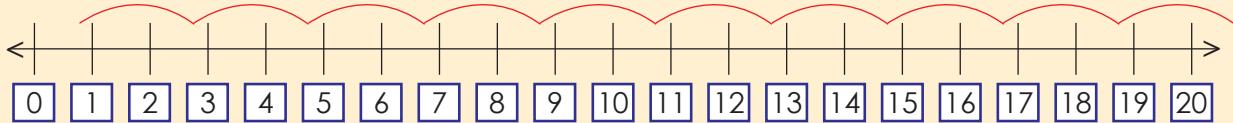
Die veelvoude van **3** is 3, 6, 9, 12, 15, 18, , , ,

4. Voltooi die patronen:

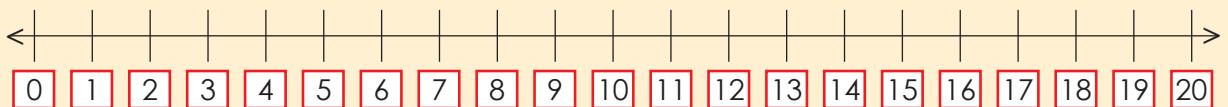

5. Dui die volgende op die getallelyne aan:

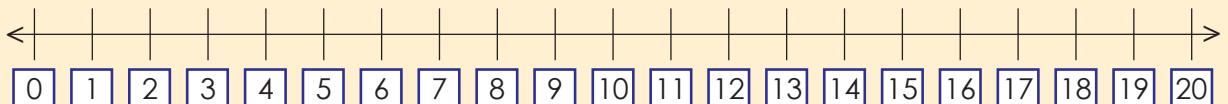
a. Veelvoude van 2

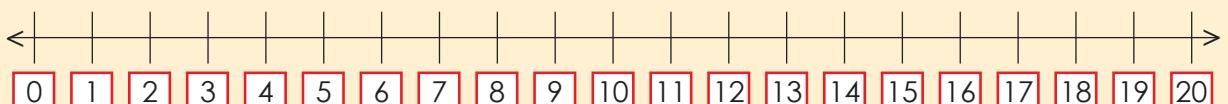
b. Veelvoude van 5

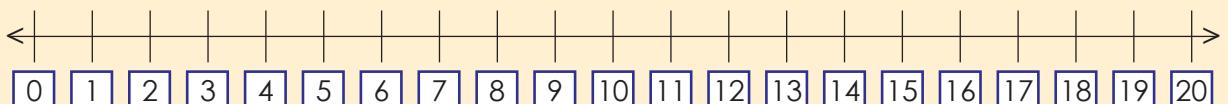
c. Veelvoude van 3

d. Veelvoude van 4

e. Veelvoude van 6

Teken:

Datum:

vervolg ↗

Veelvoude vervolg

98b

7. Voltooi die veelvoudpatrone.

6. Gee die onbrekende veelvoude:

a.	$\times$	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3	3	6	9	12	15						
3 × 1	3 × 2	3 × 3	3 × 4	3 × 5	3 × 6	3 × 7	3 × 8	3 × 9	3 × 10		

b.	$\times$	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2											

8. Hierdie getalle is veelvoude van:

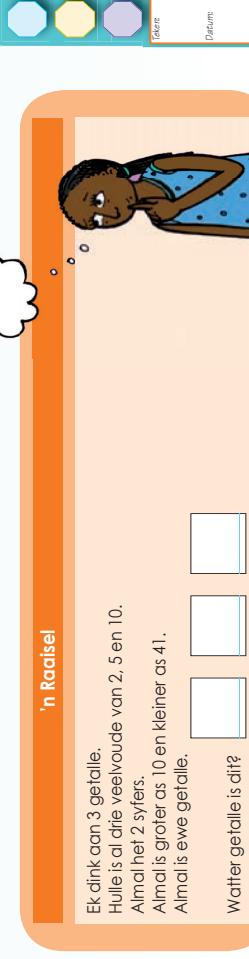
c.	$\times$	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6											

d.	$\times$	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4											

e.	$\times$	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
5											

'n Raaisel

Ek drink aan 3 getalle.
Hulle is al drie veelvoude van 2, 5 en 10.
Almal het 2 syfers.
Almal is groter as 10 en kleiner as 41.
Almal is ewe getalle.
Watter getalle is dit?

Nog veelvoude

98c

Veelvoude van 'n getal kan verky word deur die getal met enige heelgetal te vermenigvuldig. Die eerste vier veelvoude van 2 is **2, 4, 6** en **8**. Jy kry dit deur te maal: $2 \times 1, 2 \times 2, 2 \times 3$ en 2×4 .

Wanneer jy vermenigvuldig, kan jy die getalle in enige volgorde skryf en nogtans dieselfde antwoord kry. 8×3 is dieselfde as 3×8 .

2. Voltooi die volgende:

a. Is 12 'n veelvoud van 4? As jy 4 vermenigvuldig met , kry jy .

Dus is 12 'n veelvoud van .

b. Is 36 'n veelvoud van 6? As jy 6 maal met , kry jy .

Dus is 36 'n veelvoud van .

c. Is 49 'n veelvoud van 7? As jy 7 maal met , kry jy .

Dus is 49 'n veelvoud van .

1. Voltooi die volgende:

a. Die getalle wat jy in die 3-maaltafel kry, is almal veelvoude van .

b. Die getalle wat jy in die 4-maaltafel kry, is almal veelvoude van met 'n heelgetal.

c. So kry ons veelvoude van 4: Maal elke keer net met 'n heelgetal.

$1 \times 4 = \boxed{4}, 2 \times 4 = \boxed{8}, 3 \times 4 = \boxed{12}, 4 \times 4 = \boxed{16}$,

, , , .

d. Die getalle wat in die 5-maaltafel voorkom is almal veelvoude van met 'n heelgetal.

e. So kry ons veelvoude van 5: Maal elke keer net met 'n heelgetal.

$1 \times 5 = \boxed{5}, 2 \times 5 = \boxed{10}, 3 \times 5 = \boxed{15}, 4 \times 5 = \boxed{20}$,

, , , .

f. So kry ons veelvoude van 6: Maal elke keer net met 'n heelgetal.

$1 \times 6 = \boxed{6}, 2 \times 6 = \boxed{12}, 3 \times 6 = \boxed{18}, 4 \times 6 = \boxed{24}$,

, , , .

3. Voltooi die volgende:

a. 20 is 'n veelvoud van 5, want $\times$ = 20.

Dus is 20 ook 'n veelvoud van 4, want $\times$ = 20.

b. 42 is 'n veelvoud van 6, want $\times$ = 42.

42 is ook 'n veelvoud van 7, want $\times$ = 42.

c. 56 is 'n veelvoud van 7, want $\times$ = 56.

56 is ook 'n veelvoud van 8, want $\times$ = 56.

In die alledagse lewe

2   5   10

Wat kom elke dag hier op aarde in veelvoude van hierdie getalle voor?

Onthou jy mag nie dieselfde antwoorde as voorheen gee nie.

, , , , , , , .

Vermenigvuldiging: 2-syferheelgetalle met 2-syferheelgetalle en 3-syferheelgetalle met 1-syferheelgetalle en 2-syferheelgetalle

3. Los die probleme op.

- a. Daar is 45 lekkers in een pakkie. Hoeveel lekkers is daar in 12 pakkies?

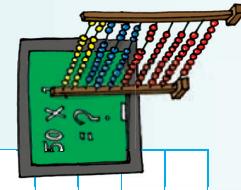
Probeer dit!

Watter getal kom volgende?

1	3	9	27	?
10	30	90	270	?
100	300	900	2700	?

1. Voltooi die tabel hieronder.

Getal	$\times 1$	$\times 2$	$\times 3$	$\times 4$	$\times 5$	$\times 6$	$\times 7$	$\times 8$	$\times 9$
50									
80									
100									
150									
200									

Getal	$\times 1$	$\times 2$	$\times 3$	$\times 4$	$\times 5$	$\times 6$	$\times 7$	$\times 8$	$\times 9$
50									
80									
100									
150									
200									

- 2. Gebruik albei metodese om die somme hieronder te voltooi. Skryf die stappe wat jy gebruik op 'n aparte vel papier neer.**

Voorbeeld 1:

$$\begin{aligned}
 57 \times 78 &= (50 \times 70) + (7 \times 70) + (50 \times 8) + (7 \times 8) \\
 &= 3 500 + 490 + 400 + 56 \\
 &= 3 000 + 500 + 400 + 90 + 400 + 50 + 6 \\
 &= 3 000 + 500 + 400 + 400 + 90 + 50 + 6 \\
 &= 3 000 + 1 300 + 140 + 6 \\
 &= 3 000 + 1 000 + 300 + 100 + 40 + 6 \\
 &= 4 000 + 400 + 40 + 6 \\
 &= 4 446
 \end{aligned}$$

Voorbeeld 2:

$$\begin{aligned}
 216 \times 6 &= (200 \times 6) + (10 \times 6) + (6 \times 6) \\
 &= 1 200 + 60 + 36 \\
 &= 1 000 + 200 + 60 + 30 + 6 \\
 &= 1 000 + 200 + 90 + 6 \\
 &= 1 296
 \end{aligned}$$

Jy het 2-syferheelgetalle × 2-syferheelgetalle voorheen gedaan, maar hierdie keer gaan jou antwoord groter as 2 000 en kleiner as 5 000 wees.
Kyk of dit waar is!

- 3. Los die volgende probleme op.**

Voorbeeld 1:

$$\begin{aligned}
 57 \times 78 &= (50 \times 70) + (7 \times 70) + (50 \times 8) + (7 \times 8) \\
 &= 3 500 + 490 + 400 + 56 \\
 &= 3 000 + 500 + 400 + 90 + 400 + 50 + 6 \\
 &= 3 000 + 500 + 400 + 400 + 90 + 50 + 6 \\
 &= 3 000 + 1 300 + 140 + 6 \\
 &= 3 000 + 1 000 + 300 + 100 + 40 + 6 \\
 &= 4 000 + 400 + 40 + 6 \\
 &= 4 446
 \end{aligned}$$

- b. Die kasier verkoop 98 liter melk in een week. Hoeveel liter sal hy in 12 weke verkoop?**

4. Bereken dit:

2		3		1		2		3		1		2	
2		3		1		2		3		1		2	

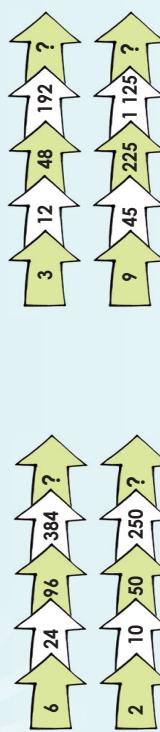
- a. $67 \times 39 =$ b. $76 \times 56 =$ c. $597 \times 7 =$ d. $715 \times 6 =$
 e. $498 \times 8 =$ f. $28 \times 92 =$ g. $916 \times 4 =$ h. $405 \times 9 =$

Vermenigvuldiging: 2-syferheelgetalle met 2-syferheelgetalle en 3-syferheelgetalle met 1-syferheelgetalle en 2-syferheelgetalle vervolg

8. Probleemplossing.

- a. Daar is 250 albasters in een sakkie. Daar is 9 sakkies. Hoeveel albasters is daar altesam?

Probeer hier!

5. Watter getal kom volgende?

6. Watter getal kom volgende?

Getal	$\times 10$	$\times 20$	$\times 30$	$\times 40$	$\times 50$
40					
45					
50					
55					
60					

- b. Die rekenaarspeletjie kos R199. My pa koop 2 speletjies. Hoeveel het hy betaal?

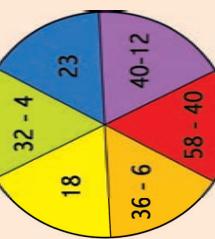
- c. Elke hoender kos R42. Ons benodig 35 hoenders vir die funksie. Hoeveel moet ons betaal vir al die hoenders?

7. Bereken die volgende:

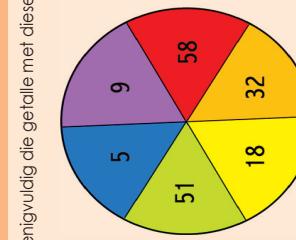
a. $27 \times 15 =$

b. $56 \times 76 =$

c. $456 \times 2 =$

Draaiende getalle

Vernemigvuldig die getalle met dieselfde keur met mekaar.

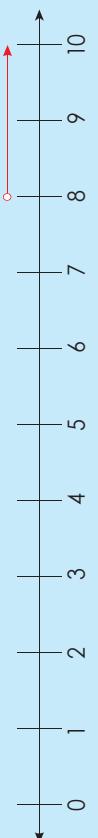

Die gebruik van benadering in vermenigvuldiging

100

Hersien die volgende

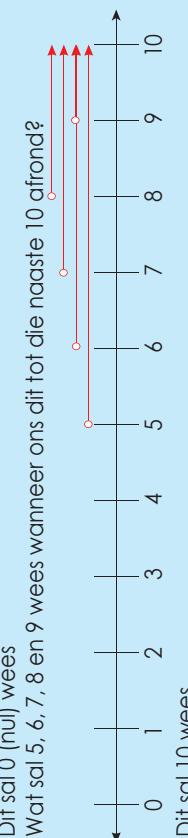
Rond 8 af tot die naaste 10.

Wat sal 1, 2, 3 en 4 wees wanneer ons dit tot die naaste 10 afrond?

Dit sal 0 (nul) wees
Wat sal 5, 6, 7, 8 en 9 wees wanneer ons dit tot die naaste 10 afrond?

Dit sal 10 wees.

1. Rond die volgende tot die naaste tien af.

a. 78 =

b. 14 =

c. 69 =

d. 22 =

e. 55 =

f. 98 =

g. 81 =

h. 36 =

i. 43 =

2. Bereken die volgende deur benadering. Gebruik die voorbeeld om jou te help.

Voorbeeld:

$$\begin{aligned} 46 \times 58 &\approx 50 \times 58 \quad (\text{deur benadering van die eerste getal in die som}) \\ &\approx 50 \times (50 + 8) \\ &\approx (50 \times 50) + (50 \times 8) \\ &\approx 2 500 + 400 \\ &\approx 2 900 \end{aligned}$$

a. $23 \times 39 =$

b. $48 \times 63 =$

c. $26 \times 46 =$

d. $49 \times 74 =$

e. $32 \times 58 =$

f. $36 \times 52 =$

3. Bereken die volgende deur benadering en gebruik die voorbeeld om jou te help.

Voorbeeld:

$$\begin{aligned} 46 \times 58 &\approx 46 \times 60 \quad (\text{deur benadering van die tweede getal}) \\ &\approx (40 + 6) \times 60 \\ &\approx (40 \times 60) + (6 \times 60) \\ &\approx 2 400 + 360 \\ &\approx 2 760 \end{aligned}$$

a. $38 \times 65 =$

b. $54 \times 41 =$

c. $58 \times 37 =$

Ongeveer hoeveel sal dit kos?

Wat is die geskatte koste indien my maatskappy 54 pare skoene teen R69 per paar wil koop?

Tyd: _____
Dag: _____

101 Vermenigvuldiging deur afbreking van die tweede getal

Kyk na die voorbeeld hieronder. Wat letty op?

Voorbeeld:

$$6 = 2 \times 3$$

$$30 = 2 \times 3 \times 5$$

$$60 = 2 \times 2 \times 3 \times 3 \times 5$$

$$90 = 2 \times 3 \times 3 \times 5$$

$$150 = 2 \times 3 \times 5 \times 5$$

$$216 = 2 \times 2 \times 2 \times 3 \times 3 \times 3$$

$$180 = 2 \times 2 \times 3 \times 3 \times 5$$

1. Breek die getalle in 2s en 3s af.

a. $18 =$ b. $90 =$ c. $60 =$

d. $66 =$ e. $42 =$ f. $78 =$

g. $54 =$ h. $84 =$ i. $30 =$

2. Breek die getalle in 2s/3s/5s of 'n kombinasie daarvan af.

a. $210 =$ b. $90 =$ c. $180 =$
 d. $120 =$ e. $270 =$ f. $30 =$
 g. $60 =$ h. $150 =$ i. $240 =$

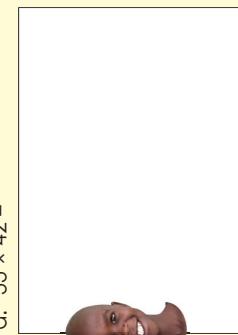
3. Breek die tweede getal in 2s en 3s af.

Voorbeeld:

$$\begin{aligned} 58 \times 12 &= 58 \times 2 \times 6 \\ &= 58 \times 2 \times 2 \times 3 \\ &= 116 \times 2 \times 3 \\ &= 232 \times 3 \\ &= (200 + 30 + 2) \times 3 \\ &= 600 + 90 + 6 \\ &= 696 \end{aligned}$$

a. $33 \times 42 =$

Ek het die tweede getal in 2 en 6 afgebreek.
Ek kan die getal verdeel in 2, 2 en 3 afbreek.

Tel die koste ...

My onderwyser moes appels vir al 3 die klasse in die graad koop. Sy het 60 appels per klas gekoop en het R3 per appel betaal. Hoeveel het sy vir al die appels betaal?

b. $46 \times 78 =$

c. $34 \times 90 =$

4. Vermenigvuldig deur die tweede getal in 2s, 3s en 5s af te breek.

Voorbeeld: Afbreking van die vermenigvuldiging in 2s en 3s:

$$\begin{aligned} 58 \times 54 &= 58 \times 9 \times 6 \\ &= 58 \times 3 \times 3 \times 6 \\ &= 174 \times 3 \times 6 \\ &= 522 \times 6 \\ &= (500 + 20 + 2) \times 6 \\ &= 3 000 + 120 + 12 \\ &= 3 132 \end{aligned}$$

a. $210 \times 32 =$

c. $39 \times 30 =$

b. $90 \times 45 =$

d. $120 \times 270 =$

e. $270 \times 30 =$

f. $30 \times 150 =$

g. $60 \times 240 =$

Tel die koste ...

Date: _____

Eienskappe van getalle

102

Vinnige herroeping: Hoe vinnig kan jy die volgende beantwoord?

$3 + 4 =$	$7 \times 2 =$	$3 \times 3 =$	$4 + 2 =$
$7 \times 1 =$	$4 \times 3 =$	$3 \times 2 =$	$5 + 3 =$
$9 \times 2 =$	$1 + 2 =$	$3 + 3 =$	$5 \times 2 =$
$6 \times 2 =$	$4 \times 3 =$	$1 \times 3 =$	$2 \times 2 =$
$9 + 2 =$	$8 \times 3 =$	$3 + 2 =$	$4 + 3 =$

1. Voltooi die volgende. Die voorbeeld sal jou help.

- a. $\boxed{7 + 1} = 1 + 7$ $70 + 10 = 10 + 70$
b. $\boxed{\square} + 3 = 3 + 2$ $20 + \boxed{\square} = 30 + 20$
c. $8 + 4 = 4 + \boxed{\square}$ $80 + 40 = \boxed{\square} + 80$
d. $1 + 6 = \boxed{\square} + 1$ $10 + \boxed{\square} = 60 + 10$
e. $4 + 2 = 2 + \boxed{\square}$ $\boxed{\square} + \boxed{\square} = \boxed{\square} + 40$

2. Kyk na die voorbeeld. Teken jou eie prentjies om dit aan te duif.

c.		b.	
	$2 \times 6 = 6 \times 2$		$1 \times 7 = 7 \times 1$
d.			
e.	$9 \times 3 = 3 \times 9$	f.	$8 \times 5 = 5 \times 8$
	$4 \times 8 = 8 \times 4$		$4 \times 3 = 3 \times 4$

3. Voltooi die volgende:

- a. $7 + (1 + 4) = (1 + 7) + 4$
b. $7 + \boxed{\square} = 8 + 4$
c. $2 \times (1 + 4) = (2 + 1) \times 4$
d. $2 \times \boxed{\square} = 4 \times \boxed{\square}$

4. Voltooi die volgende:

- a. $2 \times (2 \times 3) = (2 \times 2) \times 3$
b. $2 \times (3 \times 1) = (3 \times 2) \times 1$
c. $2 \times \boxed{\square} = \boxed{\square} \times 1$
d. $3 \times (5 \times 2) = (2 \times 3) \times \boxed{\square}$

Ek het gemors ...

$12 + 14 = \boxed{\square} + 12$
$\boxed{\square} + 5 = 5 + 11$
$16 + 8 = \boxed{\square} + 16$
$13 + \boxed{\square} = 7 + 13$

Help my om die gevalle te kry waarop ek gemors het.

Dagbrom:

93

Basiese bewerking

105

g. 37 r 3. Die r staan vir:

- i. res
- ii. getal
- iii. hersiening

h. Verdeel 3 000 tussen 2:

- i. 300
- ii. 1 500
- iii. 1 000

Vinnige herroep:

5 000 + 6 =	6 000 - 400 =	4 000 - 80 =
250 × 4 =	400 × 8 =	800 ÷ 5 =
4 500 - 700 =	8 000 + 25 =	30 × 30 =
880 ÷ 8 =	5 000 ÷ 5 =	7 800 ÷ 6 =
9 000 + 900 =	50 × 60 =	7 500 + 150 =

1. Werk dit in jou kop uit:

- a. 36 plus 7
- b. 4 vermenigvuldig met 6
- c. Die som van 15 en 32
- d. Deel 48 deur 8
- e. Die produk van 10 en 11
- f. Wat is die res as 22 deur 5 gedeel word?
- g. Wat is een minder as 4 keer 'n honderd?

2. Merk die korrekte antwoord.

a. Nog 'n woord vir optelling is:

- i. aftrekking
- ii. produk
- iii. plus/die som van

c. Tienduisend het _____ nulle.

- i. 2
- ii. 4
- iii. 5
- iv. 4
- v. 106
- vi. 600
- vii. 94
- viii. 1

d. Tienduisend is 'n _____ -syfergetal.

- i. 3
- ii. 4
- iii. 5
- iv. 60
- v. 25
- vi. 5
- vii. 25
- viii. 1

- a. $72 \div 9 =$
- b. $84 \div 4 =$
- c. $65 \div 5 =$
- d. $93 \div 3 =$
- e. $28 \div 5 =$
- f. $31 \div 6 =$

3. Bereken in jou kop (hoofrekeune):

- a. $72 \div 9 =$
- b. $84 \div 4 =$
- c. $65 \div 5 =$
- d. $93 \div 3 =$
- e. $28 \div 5 =$
- f. $31 \div 6 =$

B.

- i. Verdeel
- ii. Produk
- iii. Vermoeerdeer met
- iv. Verminder met

5. Vul die korrekte simbool in.

- + - × ÷

- a. $80 \underline{\quad} 2 = 160$
- b. $10 000 \underline{\quad} 400 = 10 400$
- c. $399 \underline{\quad} 301 = 98$
- d. $99 \underline{\quad} 9 = 11$
- e. $25 \underline{\quad} 4 = 100$
- f. $2 345 \underline{\quad} 214 = 2 559$

Bewerkingstekens en getalle

Vul die korrekte simbole en getalle in.

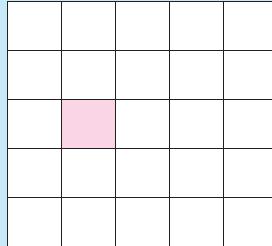
100	÷ 5	20	50	100	120
60		10	40	50	20
25		5	25	50	10

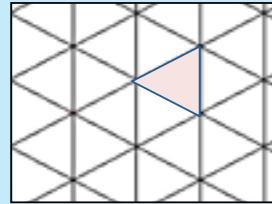
Samengestelde vorms

104a

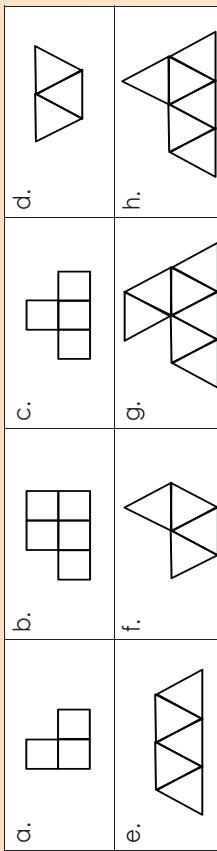
- Watter vorm is ingekleur?
Hoekom sê ons het dit 4 sye?

- Watter vorm is ingekleur?
Hoekom sê ons het dit 3 sye?

5. Hoeveel sye het hierdie vorms?

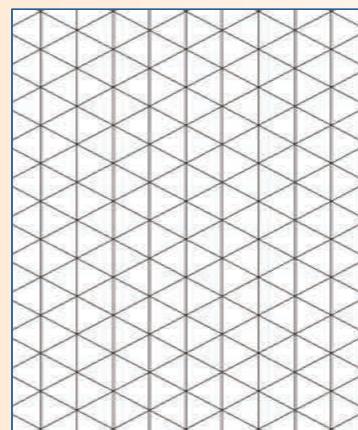

6. Gebruik die grafiekpapier om die volgende te teken:

- a. 4-sydige vorm
b. 10-sydige vorm
c. 12-sydige vorm

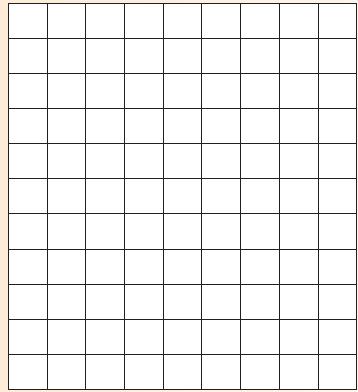
1. Teken op die grafiekpapier 'n vorm met:
- a. 4 sye
  - b. 6 sye
  - c. 8 sye

3. Teken op die driehoekige grafiekpapier 'n vorm met:
- a. 3 sye
  - b. 4 sye
  - c. 5 sye
  - d. 6 sye

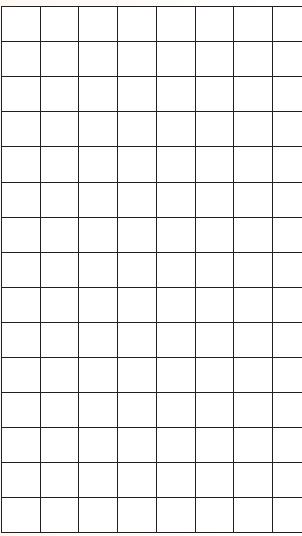

Kwartal 3

7. Gebruik die driehoekige papier om die volgende te teken:
- a. 6-sydige vorm
  - b. 9-sydige vorm
  - c. 16-sydige vorm

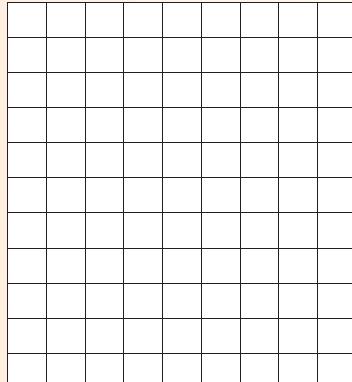
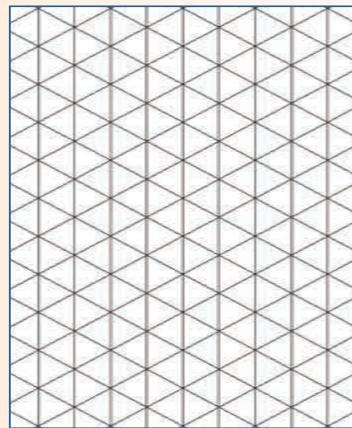
8. Gebruik die grafiekpapier hieronder om 'n saamgestelde vorm te onwerp oor hoe jy wil hê jou slaapkamer moet lyk.

2. Watter vorm word gevorm deur _____ :

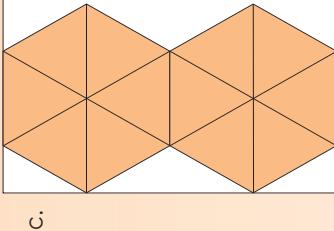
- a. _____
- b. _____
- c. _____
- d. _____

4. Watter vorm word gevorm deur _____ :

Samengestelde vorms vervolg

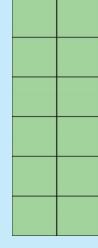
104b

c.

'n Tesselasie van driehoekse.

'n Tesselasie van vierkante.

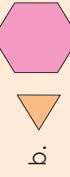

'n Tesselasie van seshoekse (heksagone).

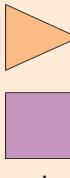
'n Tesselasie is wanneer jy 'n vlak met vorms bedek sonder dat daar 'n opening tussen die vorms is.

Kwartal 3

10. Maak 'n tesselasiepatroon deur hierdie vorms te gebruik.

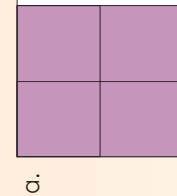

a.

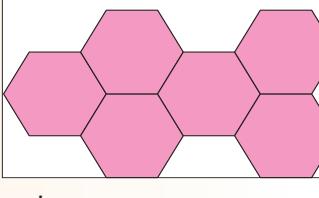

b.

9. Wys dat hierdie vorms tesselleer deur die vloer te teël. Ons het dit vir jou begin.

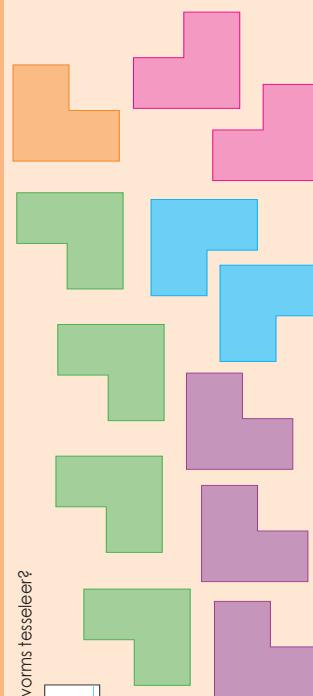
a.

b.

Tesselasies

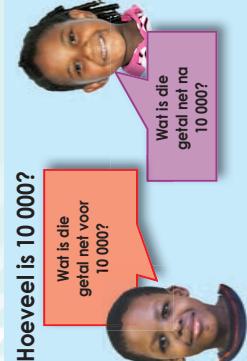
Sal hierdie vorms tesselleer?

Getalle 0 tot 10 000

105

Hoeveel is 10 000?

Wat is die getal net voor 10 000?

Wat is die getal net na 10 000?

Hoeveel R200-note het jy nodig om R10 000 te maak?

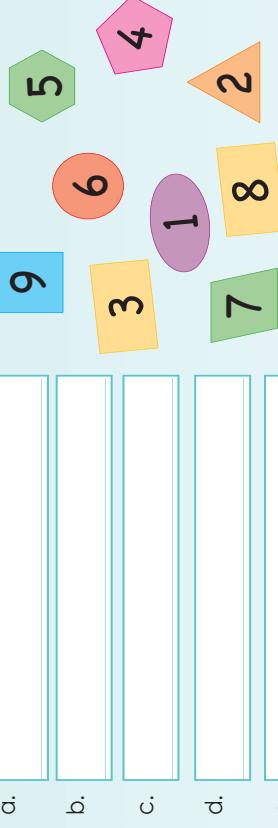
Hoeveel R100-note het jy nodig om R10 000 te maak?

1. Rond die getalle af tot die naaste 10, 100 en 1 000.

	Naaste 10	Naaste 100	Naaste 1 000
a. 587			
b. 1 324			
c. 4 815			
d. 9 082			

Kwantitatief

5. Gebruik enige van hierdie syfers om vyf verskillende 4-syferheelgetalle te maak wat kleiner as 9 999 maar groter as 5 000 is.

a. _____

b. _____

c. _____

d. _____

e. _____

7. Skryf die volgende in syfers:

a. Vierduisend negehonderd en sesien.

a. 1 218

b. 1 341

c. 1 948

d. 1 020

e. 1 409

6. Vul <, > of = in.

a. Vierduisend negehonderd en sesien.

b. Vyfduisend driehonderd een en tagtig.

3. Wat is die plekwaarde van die onderstrepte syfers in elke getal?
- a. 1 738 = _____
- b. 1 324 = _____
- c. 1 780 = _____
- d. 1 702 = _____
- e. 1 899 = _____

2. Voltooi die volgende:
- a. $9\ 000 + 300 + 20 + 5 =$ _____
- b. $3\ 000 + 600 + 4 =$ _____
- c. $1\ 000 + 700 =$ _____
- d. $4\ 000 + 9 =$ _____
- e. $8 + 6\ 000 + 80 =$ _____

8. Skryf die volgende in woorde en sê of dit 'n ewe of onewe getal is:

_____
_____
_____
_____
_____
_____

Groter as en minder as

Kry 10 getalle wat groter as 1 000 maar kleiner as 10 000 in 'n koerant.
Hoeveel getalle is nader aan 1 000 as aan 10 000?
Wat sê die getalle vir ons?

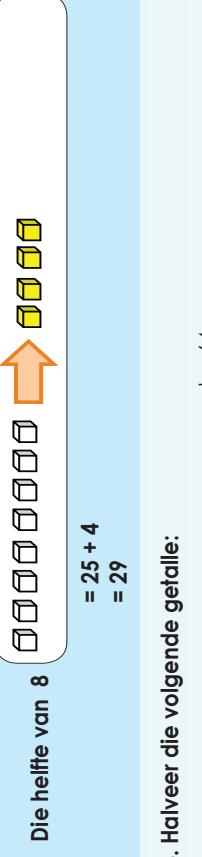
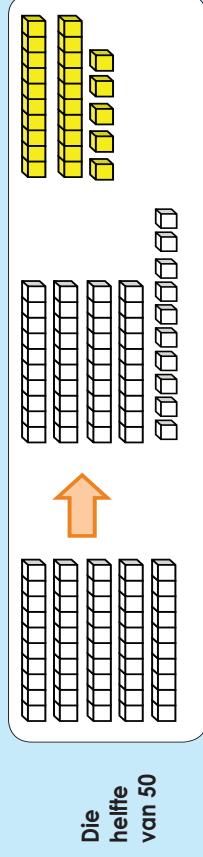
4. Omkring die getal wat:

- a. 4 000 groter is as 3 415: 3 815; 7 145; 7 415; 7 541; 7 514
- b. 3 000 groter is as 6 201: 8 201; 9 201; 6 501; 8 210
- c. 500 groter is as 5 126: 5 526; 1 126; 8 126; 5 626; 7 400
- d. 8 000 groter is as 1 333: 2 133; 9 333; 9 313; 2 833; 4 987
- e. 1 000 groter is as 2 948: 1 948; 3 948; 2 984; 12 948; 2 498

Optel en aftrek met verdubbeling en halvering

106

Halveer 58
Breek 58 af in tiene en een: $50 + 8$
Ons kan dan sê en toon

3. Halveer die volgende getalle:

b. 64

$$\begin{aligned} \text{a. } 28 &= \text{helfte } 20 + \text{helfte } 8 \\ &= 10 + 4 \\ &= 14 \end{aligned}$$

d. 482

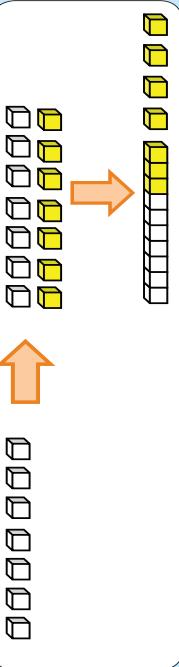
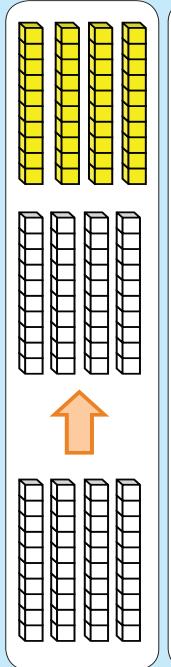
$$\begin{aligned} \text{c. } 468 & \\ \text{e. } 276 & \\ \text{f. } 7\,770 & \end{aligned}$$

Verdubbeling en halvering

My getal is 15. Ek verdubbel dit. Ek tel 20 by. Ek verdubbel dit weer. Ek verdubbel dit. Ek tel 20 by. Ek verdubbel dit. Ek tel weer 20 by. Ek halveer dit. Ek minus 50. Ek minus weer 50. Ek halveer dit. Wat is my getal? _____

Dubbel 47 is nie 'n dubbel waarmee ons wel bekend is nie. Maar jy kan 47 in tiene en een afbreek: $40 + 7$

Ons kan dan sê en toon

1. Verdubbel die volgende getalle:

b. 36

$$\begin{aligned} \text{a. } 23 &= \text{dubbel } 20 + \text{dubbel } 3 \\ &= 40 + 6 \\ &= 46 \end{aligned}$$

d. 1 253

$$\begin{aligned} \text{c. } 135 & \\ \text{e. } 276 & \\ \text{f. } 7\,770 & \end{aligned}$$

2. Bereken. Gebruik die voorbeeld om jou te help.

b. $36 + 38$

$$\begin{aligned} \text{a. } 23 + 25 &= \text{dubbel } 23 + 2 \\ &= 46 + 2 \\ &= 48 \end{aligned}$$

d. $2\,456$

$$\begin{aligned} \text{c. } 135 + 138 & \\ \text{d. } 2\,456 & \end{aligned}$$

103

Optel en aftrek van 4-syferheelgetalle: afbrek van getalle

a. $4\ 588 + 3\ 251 =$

b. $6\ 439 + 2\ 280 =$

Beantwoord die volgende:

3 000 + 400 + 70 + 2 =	3 472
8 000 + 200 + 90 + 4 =	
4 000 + 50 + 6 =	
9 000 + 300 + 8 =	
7 000 + 1 =	

1. Bereken die volgende:

Voorbeeld:

$$8+9=17 \text{ en } 17=10+7$$

a. $7+5=$	<input type="text"/>	$70+50=$	<input type="text"/>
b. $9+6=$	<input type="text"/>	$90+60=$	<input type="text"/>
c. $8+4=$	<input type="text"/>	$80+40=$	<input type="text"/>

2. Bereken die volgende:

Voorbeeld:

$$17-9=8$$

a. $8-4=$	<input type="text"/>	$80-40=$	<input type="text"/>
b. $6-4=$	<input type="text"/>	$60-40=$	<input type="text"/>
c. $9-3=$	<input type="text"/>	$90-30=$	<input type="text"/>

3. Bereken die volgende:

Voorbeeld:

$$\begin{aligned} 7348 + 1\ 571 &= 7\ 000 + 300 + 40 + 8 + 1\ 000 + 500 + 70 + 1 \\ &= 7\ 000 + 1\ 000 + 300 + 500 + 40 + 70 + 8 + 1 \\ &= 8\ 000 + 800 + 110 + 9 \\ &= 8\ 919 \end{aligned}$$

Skryf die volgende in uitgebreide notasie:

c. $3\ 765 + 2\ 186 =$	
d. $5\ 782 + 2\ 999 =$	
e. $9\ 524 + 3\ 687 =$	
f. $2\ 921 + 8\ 651 =$	

Nog optel en aftrek van 4-syferheelgetalle: afbereek van getalle

108

Trek die volgende van mekaar af:

5 678 + 3 000 =	<input type="text"/>
8 678 + 200 =	<input type="text"/>
8 878 + 20 =	<input type="text"/>
8 898 + 1 =	<input type="text"/>

Wat let jy op?

1. Bereken die volgende:

Voorbeeld: $5\ 678 + 3\ 000 = 8\ 678$

a. $6\ 435 + 40 =$	<input type="text"/>
c. $8\ 482 + 7 =$	<input type="text"/>
e. $9\ 842 + 50 =$	<input type="text"/>
b. $3\ 853 + 4\ 000 =$	<input type="text"/>
d. $56\ 634 + 60 =$	<input type="text"/>
f. $4\ 535 + 3\ 000 =$	<input type="text"/>

2. Bereken die volgende:

a. $5\ 678 - 3\ 000 =$	<input type="text"/>
b. $2\ 678 - 200 =$	<input type="text"/>
c. $2\ 478 - 20 =$	<input type="text"/>
d. $2\ 458 - 1 =$	<input type="text"/>
e. $6\ 898 + 2\ 181 =$	<input type="text"/>
f. $1\ 023 + 7\ 169 =$	<input type="text"/>

5. Trek die volgende af deur die getal wat afgetrek moet word, af te breek.

Voorbeeld: Bereken $8\ 936 - 3\ 425$

a. $9\ 954 - 3\ 512 =$	<input type="text"/>
b. $5\ 632 - 2\ 310 =$	<input type="text"/>
c. $7\ 692 - 4\ 451 =$	<input type="text"/>
d. $3\ 002 - 1356 =$	<input type="text"/>

3. Voltooi die tabel. Begin altyd met die gegewe getal.

	Tel 1 000 by	Trek 1 000 af	Tel 100 by	Trek 100 af	Tel 1 by	Trek 1 af
8 475						
6 382						
8 455						
5 383						
7 373						

Bereken nog meer ...

Los die probleme op deur die vrae, die getalle en die bewerking (optel of aftrek) te identifiseer. Maak 'n tekening indien nodig en skryf 'n getallelinie neer. Los die probleem op.

- Wat is die **som** van R4 375 en R2 999?
- Wat is die **verskil** tussen 6 796 m en 3 785 m?
- Wat is 3 951 g en 5 638 g oliesaam?
- Wat is die **totale** afstand van 6 749 km en 4 827 km?

Optel en aftrek van 4-syferheelgetalle opvul van die getal

109

5. Vul die tiene, honderde en duisende.

	Vul die tiene	Vul die honderde	Vul die duisende
a. 8 521	8 521 + 9 = 8 530	8 521 + 79 = 8 600	8 521 + 479 = 9 000
b. 8 394			
c. 6 182			
d. 8 945			
e. 9 473			

6. Bereken die volgende:

Voorbeeld: Bereken $4\ 688 + 65$
 $4\ 688 + 65 = (4\ 688 + 12) - 12 + 65 = 4\ 700 + (65 - 12) = 4\ 700 + 53 = 4\ 753$

1. Rond die volgende tot die naaste 10, 100 en 1 000.

Voorbeeld: Naaste tiën $34 \approx 30$

Naaste honderd $682 \approx 700$
 Naaste duisend $8\ 668 \approx 9\ 000$

a. 9 531

b. 4 872

c. 6 467

2. Vul die tiene op.

Voorbeeld: $34 + 6 = 40$
 $345 + 5 = 350$

a. 1 428

b. 4 393

c. 3 783

d. 9 204

c. 5 734 + 97 =

d. 7 472 + 59 =

e. 4 436 + 85 =

Voorbeeld: $430 + 70 = 500$
 $2\ 360 + 40 = 2\ 400$

a. 4 174

b. 6 572

c. 2 908

d. 2 614

Voorbeeld: $2\ 300 + 700 = 3\ 000$
 $4\ 300 + 700 = 5\ 000$

a. 5 262

b. 7 423

c. 4 351

d. 2 942

4. Vul die duisende op.

Voorbeeld: $2\ 300 + 700 = 3\ 000$
 $4\ 300 + 700 = 5\ 000$

a. 5 262

b. 7 423

c. 4 351

d. 2 942

Bereken nog meer ...

- Mak jou eie woordprobleme met die volgende getalle en bewerkings:
- a. R6 300, R9 450 en verskil'
  - b. 8 040 kg, 1 850 kg en 'verskil'
  - c. 'Die som van', 7 650 m en 1 490 m
  - d. 'Trek af', 9 460 milliliters en 5 379 milliliters.

Optel en aftrek van 4-syferheelgetalle opvul van die tiene

110

Hersien die volgende deur dit op 'n getallelyn aan te duい. Rond die volgende af tot die:

Naaste tiene
 $36 \approx 40$
 $82 \approx 80$

Naaste tuisend
 $7429 \approx 7\,000$
 $5\,836 \approx 6\,000$

Hersien: Vul die volgende:

Tiene

$73 + 7 = 80; 321 + 9 = 330$

Honderde

$320 + 80 = 400; 3\,780 + 20 = 3\,800$

Duisende

$3\,200 + 800 = 4\,000; 6\,400 + 600 = 7\,000$

5. Vul die tiene, honderde en tuisende.

	Vul die tiene	Vul die honderde	Vul die tuisende
4 471	$4\,471 + 9 = 4\,480$	$4\,471 + 29 = 4\,500$	$4\,471 + 529 = 4\,500$

1. Rond die volgende af tot die naaste 10, 100 en 1 000:

Voorbeeld: Naaste tien $36 \approx 40$

Naaste honderd $531 \approx 500$
 Naaste tuisend $7429 \approx 7\,000$

- a. $8\,327$
 b. $2\,067$
 c. $2\,986$

2. Vul die tiene.

Voorbeeld: $73 + 7 = 80; 321 + 9 = 330$

- a. $9\,012$
 b. $4\,592$
 c. $6\,124$

3. Vul die honderde.

Voorbeeld: $320 + 80 = 400; 3\,780 + 20 = 3\,800$

- a. $5\,778$
 b. $6\,643$
 c. $2\,892$

4. Vul die tuisende.

Voorbeeld: $3\,200 + 800 = 4\,000; 6\,400 + 600 = 7\,000$

- a. $4\,988$
 b. $4\,512$
 c. $4\,974$

Kwartaal 4

5. Vul die tiene, honderde en tuisende.

6. Bereken die volgende:

Voorbeeld: $3\,648 + 85$
 $= (3\,648 + 15) + 85) - 15$
 $= (3\,648 + 100) - 15$
 $= 3\,748 - 15$
 $= 3\,733$

a. $9\,383 + 49 =$
 b. $6\,485 + 46 =$
 c. $7\,399 + 36 =$

d. $5\,044 + 78 =$
 e. $2\,597 + 57 =$
 f. $3\,243 + 88 =$

Bereken die volgende

Maak jou eie woordprobleme met die volgende getalle en bewerkings.

- R5 300, R8 400 en 'verskil'
- 4 387 kg, 1 050 kg en allesaam'.
- Die 'som' van 5 400 m en 6 810 m.
- 'Trek af' 8 540 millimeters en 7 698 millimeters.

Swaarder of lichter

111

3. Bestudeer die voorwerpe hieronder en beantwoord die vrae.

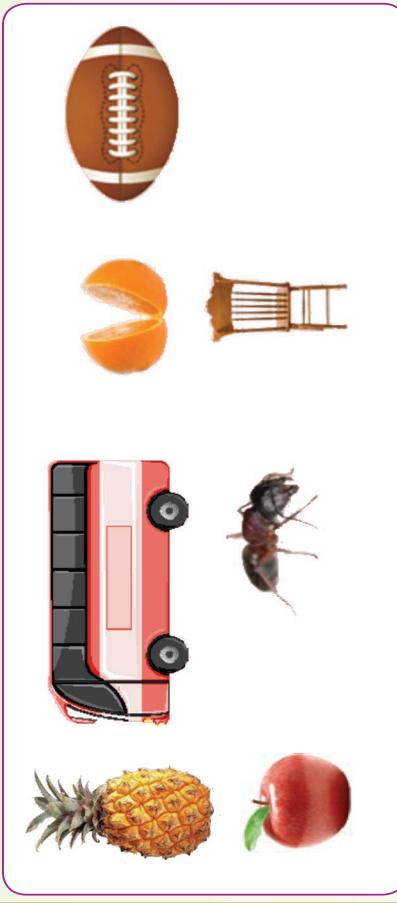
1. Omkring die ligste voorwerp.

Watter produk weeg die meeste?
Watter produk weeg die minste?
Hoewel produkte weeg dieselfde?

Waar sal ek die massa van die produk vind?

As die produk nie die massa vertoon nie, wat kan ek doen?

2. Rangskik van die swaarste tot die ligste.

Voorwerpe	Swaarste tot die ligste.
a. Veer, olifant, kosblik.	
b. Huis, appel, vier stoele.	
c. Motor, twee appels, tien baksene.	
d. Tennisbal, vol blik verf, leë emmer.	
e. Skoene, kouse, televisiestel.	

Vind penjies van voorwerpe met 'n massa van minder as 1 kg

Tyd: _____
Dag: _____

113
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

112

Meetinstrumente vir massa en gewig

112

Ons gebruik **skale** om **massa** en **gewig** te meet. Meeste mense gebruik albei woorde asof hulle dieselfde is, maar hulle verskil. Die **massa** van 'n voorwerp is hoeveel materiaie dit bevat. Dit verander nie. Die **gewig** van 'n voorwerp verander volgens swartekrag. 'n Voorwerp weeg ses keer meer op aarde as op die maan, en weeg niks in leë ruimte nie, alhoewel sy massa orals dieselfde bly.

'n **Balanserskaal** meet **massa**. 'n **Trekskaal** meet **gewig**. Op aarde gee albei skale vir ons dieselfde geskakte lesing, dus vir alle dagse praktiese aktiwiteite kan ons ook spring-skale (soos badkamer- en kombuis-skale) gebruik om massa te meet.

1. Wat sal jy met die volgende meetinstrumente weeg? Sal jy dit in kilogram of in gram weeg?

Tipe	Vir meting:	Kilogram of gram
Kombuis-skaal		_____
Badkamer-skaal		_____
Trekskaal		_____
Balanserskaal		_____

In 'n **analoog** skaal beweeg die strekking van die wyser om aan te dui wat die gewig is.

In 'n **digitale** skaal word die strekking van die wyser gemeet deur 'n elektriese instrument wat die gewig in getalle op 'n klein skerm aandui.

2. Wattier van hierdie skale is digitale!

3. Sal jy die massa van die volgende in gram of kilogram meet?

a. 'n Koei:

_____

c. Jou eie massa:

_____

4. Bearthwoord die volgende vrae.

a. Sal 'n sak vol vvere meer weeg as dieselfde grootte sak halfpad gevul met klappe?

b. Ons gebruik gram (g) en kilogram (kg) wanneer ons massa meet.

i. Wattier meeteenheid dink jy gebruik ons om swaarder voorwerpe te meet?

iii. Wattier meeteenheid dink jy gebruik ons om lichter voorwerpe te meet?

c. Ons gebruik skale om voorwerpe te meet.

i. Is daar slegs een tipe skaal?
ii. Noem sommige van die tipes skale wat ons gebruik en waarvoor ons hulle gebruik.

Meet die bestanddele

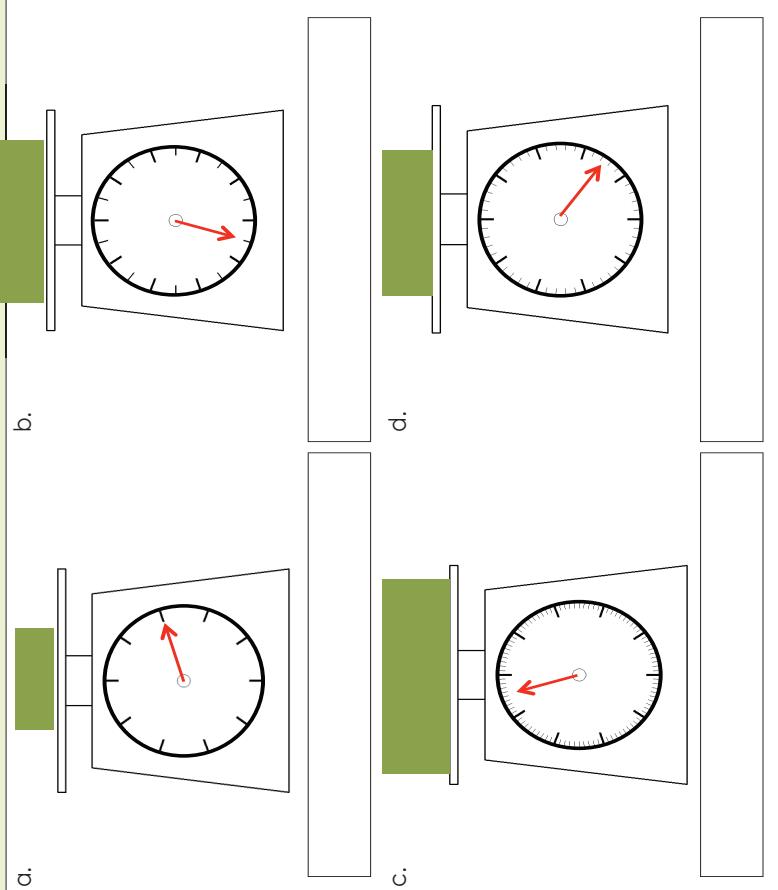
My ma het 'n koek gebak. Wat het sy gebruik om die bestanddele mee af te meet?

Idate: _____
Datuur: _____

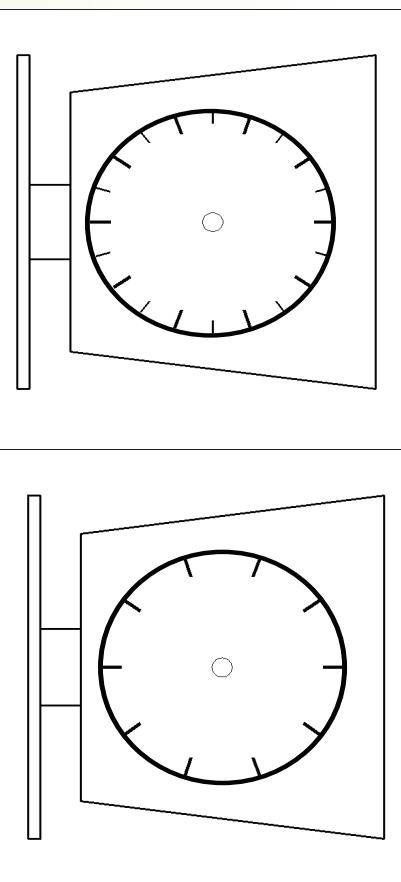
Weeg voorwerpe

113a

3. Hoeveel weeg die voorwerpe op hierdie skale wat 'n maksimum lesing van 10 kg het?

4. Bereken die totale massa van al die voorwerpe in vraag 3.

Jou onderwyser sal vir jou 'n verskeidenheid voorwerpe gee wat elk $2\frac{1}{2}$ kg weeg.

Die produkte hieronder of dié wat jou onderwyser vir jou gegee het weeg almal $2\frac{1}{2}$ kg. Jy kan dit bewys deur hulle op 'n skaal te weeg.

Ors se elkeen weeg $2\frac{1}{2}$ kg.

Onthou dat die afkorting vir kilogram kg is en vir gramme g is.

Daar is 1 000 g in 1 kg. Dit beteken $\frac{1}{2}$ kg is 500 g.

1. Wat is die maksimum lesing op hierdie skale?

b.

2. Vul die intervalle op hierdie skale in met 'n maksimum lesing van 10 kg.

a.

Weeg voorwerpe vervolg

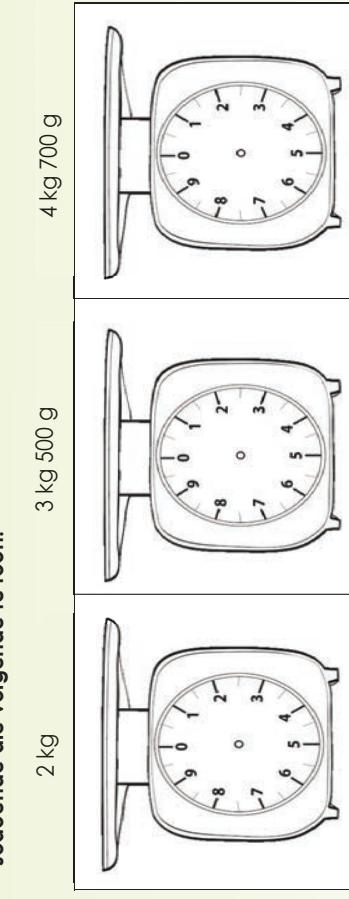
113b

8

7. Watter massastukke sal jy gebruik om die volgende te maak?

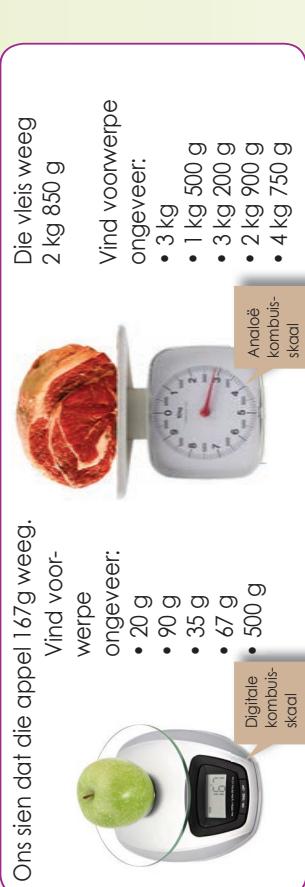
Total mass	Massastukke gebruik	Total mass	Massastukke gebruik
3 g		300 g	
10 Kg		1 000 g	
22 g		575 g	
33 g		865 g	
9 Kg		624 g	

8. Teken die wyser op hierdie skaal wat 'n maksimum lesing van 10 kg het, om sodoende die volgende te toon.

Swaar
Skryf die name van vyf voorwerpe neer wat meer as 2 kg 500 g weeg.
Teken 'n prentjie van elk.

5. Doe hierdie praktiese aktiwiteit deur 'n kombuis-skaal en geskikte voorwerpe te gebruik.

Ons sien dat die appel 167g weeg.

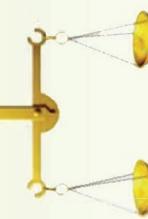
Vind voorwerpe ongeveer:

- 20 g
- 90 g
- 35 g
- 67 g
- 500 g
- 3 kg
- 1 kg 500 g
- 3 kg 200 g
- 2 kg 900 g
- 4 kg 750 g

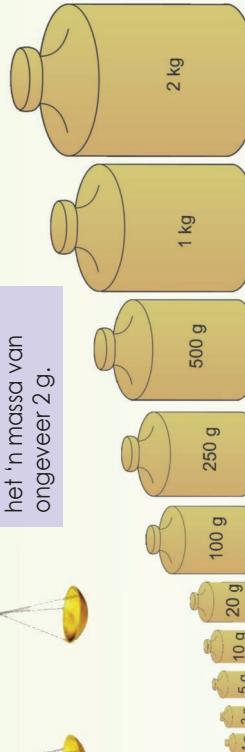
6. Gebruik die inligting hieronder om die tabel te voltooi.

Wanneer ons 'n balans-skaal gebruik, plas ons die voorwerp aan die een kant en massa stukke (gewigte) aan die ander kant om dit te balanseer.

Balansskaal

Let wel: Een potlood het 'n massa van ongeveer 2 g.

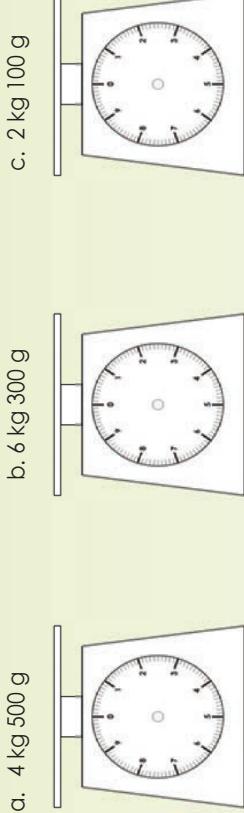
Aantal potlode	Total mass van die potiode	Massastukke	Total mass	Is dit gebalanseerd?
a. 3	6 g	5 g; 1 g	6 g	Ja
b. 10				
c. 22				
d. 33				
e. 59				

Massa: Omskakeling van meeteenhede

114

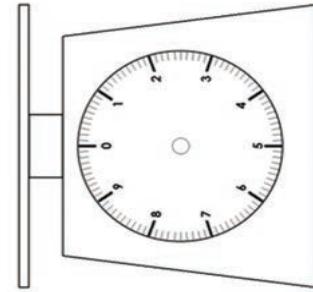
8

2. Wys die volgende op hierdie 10 kg kombuis-skala.

Hersien die volgende:

- Wat beteken die intervalle van 0 tot 1 op hierdie 10 kg skaal?
- Kom ons tel: 100 g, 200 g, 300 g, 400 g, 500 g, 600 g, 700 g, 800 g, 900 g, 1 000 g.
- Ons sê daar is 1 000 gram in 1 kilogram.

1. Hoeveel weeg die voorwerpe? Skryf jou antwoord in:

- i. kilogram en gram
ii. gram

a.		i. _____ ii. _____
b.		i. _____ ii. _____
c.		i. _____ ii. _____
d.		i. _____ ii. _____

3. Skryf die volgende in gram.

- a. 2 kg 250 g = 2 250 g   b. 3 kg 500 g = _____
c. 4 kg 150 g = _____   d. 1 kg 200 g = _____
e. 6 kg 750 g = _____   f. 8 kg 950 g = _____

4. Skryf die volgende in kilogram en gram.

- a. 4 150 g = 4 kg 150 g   b. 6 550 g = _____
c. 7 650 g = _____   d. 5 250 g = _____
e. 9 950 g = _____   f. 8 750 g = _____

Weeg die bredie

My ma het 2 kg 250 g vleis en 1 500 g groente vir haar bredie gekop. Hoeveel weeg die bestandele in haar bredie?

Tyd:

Datum:

121

120

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

Nog weeg van voorwerpe

115

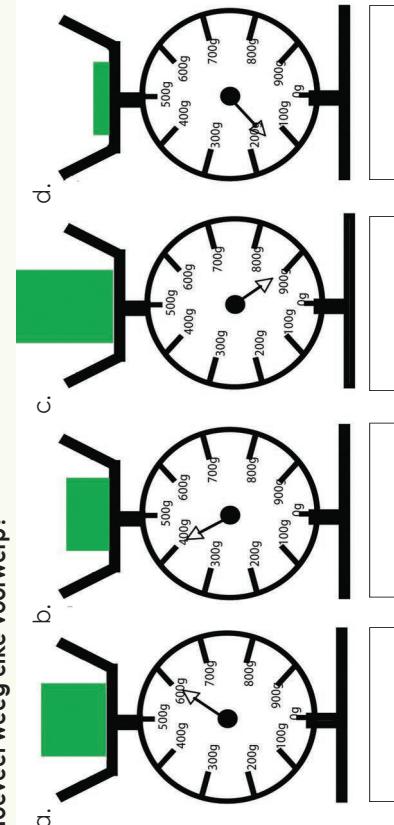
Watter instrument sal jy gebruik om voorwerpe te weeg? Watter soort voorwerpe sal hulle wees?

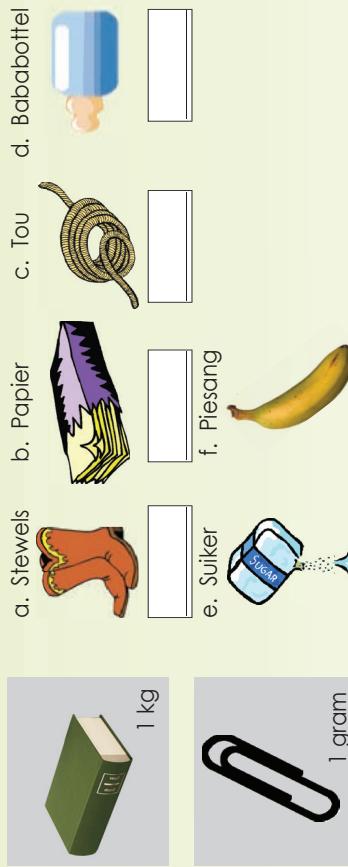
1. Kleur die blokkies in wat saam 1 kg weeg.

a.		1 kg	100 g	500 g	500 g	200 g	50 g
b.		1 kg	250 g	250 g	100 g	150 g	500 g
c.		1 kg	250 g	750 g	150 g	100 g	125 g
d.		1 kg	50 g	150 g	75 g	950 g	250 g
e.		1 kg	500 g	125 g	50 g	125 g	250 g

2. Hoeveel weeg elke voorwerp?

3. Gebruik die voorwerpe aan die linkerhand om te skat of elke voorwerp hieronder swaarder of liger as 'n kilogram of gram is.

4. 'n Sak pap weeg 10 kg. Busi het 2 kg gedurende die eerste week en 3 kg gedurende die tweede week gebruik. Sy het die res gelykop in 2 aparte sakke verdeel. Wat is die massa van die 2 oorblywende sakke?

Gebruik 'n ekstra vel papier indien nodig.

Grampreit ...

Mak rommelbymekaar.

Soek hier items wat in gram geweeg word.

Eienskappe van 3D voorwerpe

116

Gee voorbeelde van 3D voorwerpe wat gely, rol of rolen gely.

Voorbeeld van 3D voorwerpe

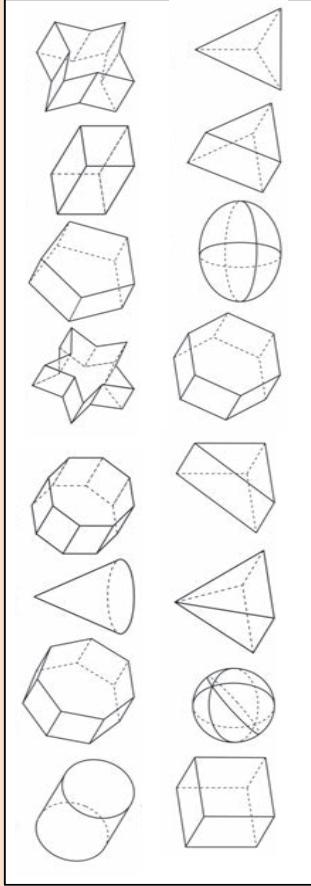
Gly	Rol	Rol	Rol en gely
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Wat bepaal of 'n voorwerp sal rol of gely?

1. Kyk na die 3D voorwerpe en beantwoord die vrae.

- a. i. Benoem hierdie voorwerp.
- ii. Het dit 'n plat of geboë oppervlak?
- iii. Kan 'n 3D voorwerp met 'n geboë oppervlak rol of gely?
- b. i. Benoem hierdie voorwerpe.
- ii. Het hulle plat of geboë oppervlaktes?
- iii. Kan 'n 3D voorwerp met 'n plat oppervlak rol of gely?
- c. i. Benoem hierdie voorwerpe.
- ii. Het hulle plat of geboë oppervlaktes?
- iii. Kan 'n 3D voorwerp met plat en geboë oppervlaktes rol of gely?

2. Kleur die vorms met plat en geboë oppervlaktes in.

3. Vul die ontbrekende inligting in die tabel in.

3D voorwerp	Naam van die 3D voorwerp	Noem die vorms wat die vlakke saamsit.	Plat of geboë oppervlaktes
a.			
b.			
c.			
d.			

3D voorwerpe wat jou huis opmaak

Dink na oor jou huis (die gebou self). Uit watter tipe 3D voorwerpe bestaan jou huis? Sal jou huis gely of rol?

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

124

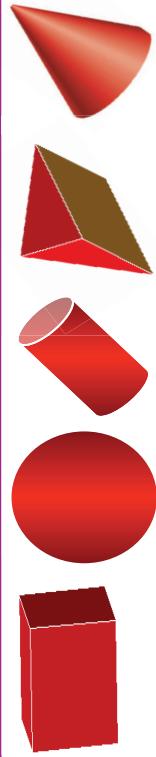
125

Tyd: _____
Dag: _____

Maak 3D voorwerpe

117

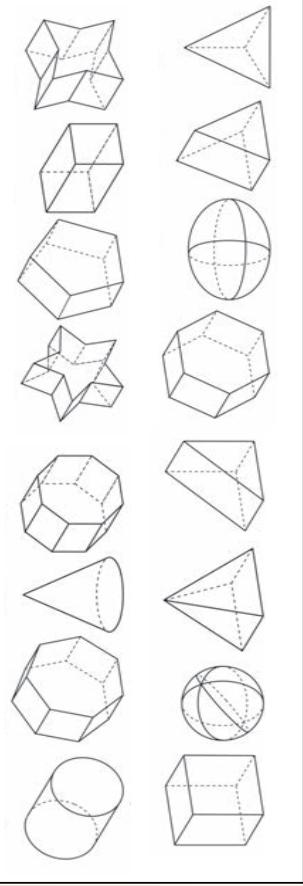
Vind voorwerpe in jou omgewing wat soortgelyk is aan die voorwerpe hieronder.

Pas die woorde by die voorwerp:

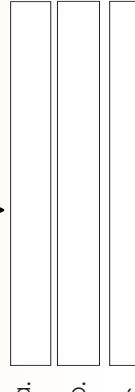
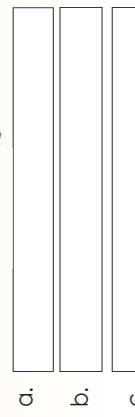
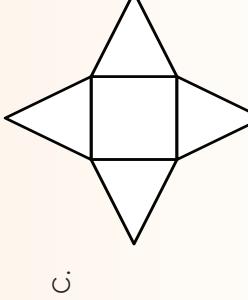
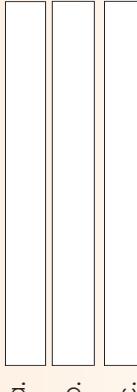
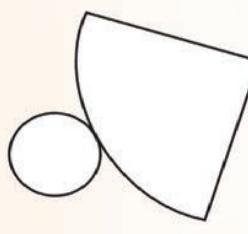
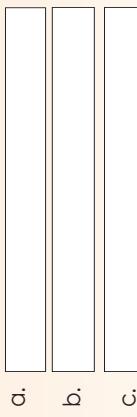
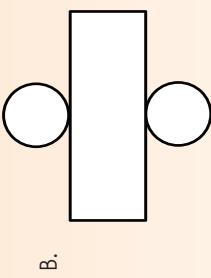
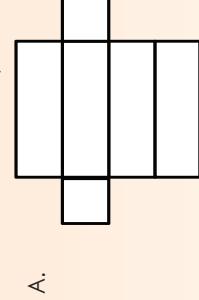
Sfeer, piramide met 'n vierkantige basis, kegel, silinder, reghoekige prismma.

2. Kleur die vorms met slegs plat oppervlaktes in.

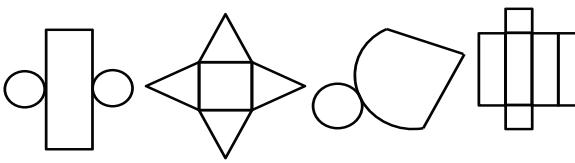
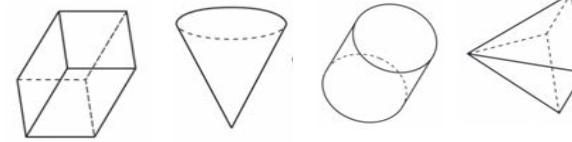

1. Kyk na die nette hieronder.

- Watter vorms kan jy sien?
- Hoeveel vlokke kan jy sien?
- Watter 3D voorwerp sal dit vorm?

3. Pas die nette by die 3D voorwerpe.

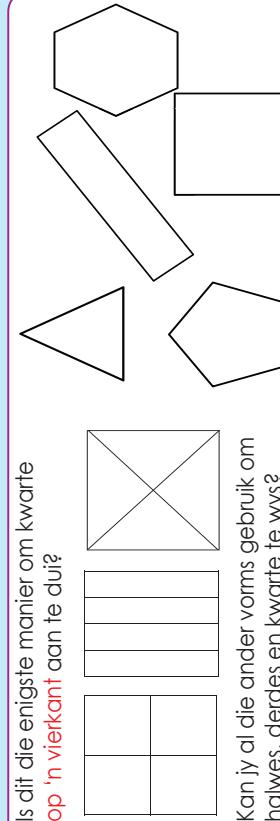

Ontwerp jou eie 3D voorwerp

Beskryf, orden en vergelyk gewone breuke

118

Kyk na die volgende vorms. Ons het die vierkante in kwartie verdeel.

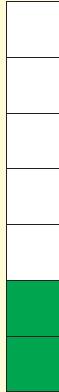

Is dit die enigste manier om kwartie op 'n vierkant aan te duig?

- a. Een helfte is ingekleur.
- b. Twee derdes is ingekleur.
- c. Vier sesdes is ingekleur.
- d. Vier agtstes is ingekleur.
- e. Geen helfte is ingekleur nie.
- f. Een kwart is nie ingekleur nie.

2. Kleur die vorms volgens die gegewe inligting in.

In hierdie diagram is die volgende belangrike inligting gegee.

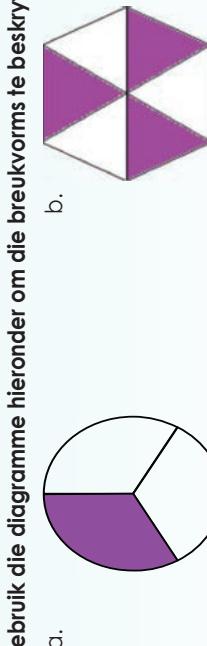
- i. Die reghoek is verdeel of opgesny in sewe stukke; hierdie stukke word sewendes genoem.

- ii. Twee sewendes $\frac{2}{7}$ is ingekleur.

- iii. Vyf sewendes $\frac{5}{7}$ is nie ingekleur nie.

Ons kan hierdie belangrike inligting gebruik om ons te help om die breukvorms te beskryf.

1. Gebruik die diagramme hieronder om die breukvorms te beskryf.

- a. $\frac{1}{3}$
- b. $\frac{4}{7}$
- c. $\frac{6}{8}$
- d. $\frac{3}{5}$
- e. $\frac{5}{8}$
- f. $\frac{2}{6}$

Breuke in volgorde

Rangskik die volgende breuke: $\frac{1}{2}, \frac{4}{6}, \frac{1}{3}, \frac{3}{4}, \frac{5}{8}, 1$

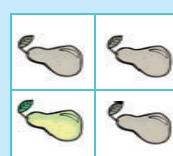
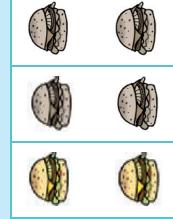
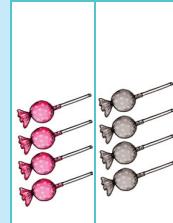
'n Breuk van 'n getal

119

- c. Een derde van 12 mense in 'n taxi is oppad dorp toe.
Hoeveel mense gaan dorp toe?

Wat dink jy sal die vrae wees? Ons het die eerste een vir jou gedoen.

My suster het 8
suigstokkies gekoop. 4
suigstokkies is aarbei-
geur. Watter breuk is
aarbei-geur?

1. Teken 'n prentjie om die probleme op te los.

- a. Een tiende van 30 priesangs is vrot. Hoeveel priesangs is vrot?

- d. Daar is 24 kinders in die park, drie sesdes van hulle dra blou skoene. Hoeveel kinders in die park dra blou skoene?

- b. Daar is 18 stoele in die klaskamer. Een derde van hulle is groen. Hoeveel stoele is nie groen nie?

Kinders by my partyjie

Ses kinders van die kinders by my
partyjie hou van sjokoladeroomys.

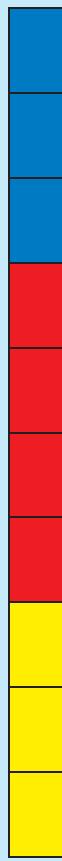
Hoeveel kinders hou van
sjokoladeroomys?

Hoeveel hou nie van
sjokoladeroomys nie?

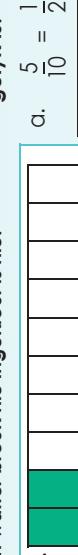
Tienedes

120

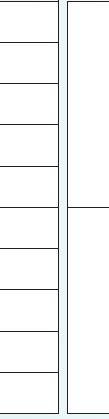
Elke strook verteenwoordig een hele. Beskryf dit in breuke deur van die kleure gebruik te mack.

1. Skryf neer watter deel van die breuk ingekleur 2. Kleur in om te wys dat die volgende gelyk is.

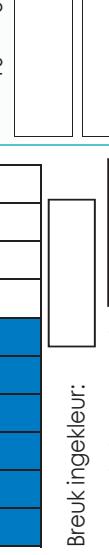
$$a. \frac{5}{10} = \frac{1}{2}$$

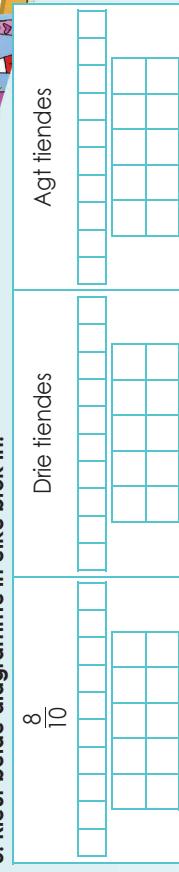
$$b. \frac{4}{10} = \frac{2}{5}$$

$$c. \frac{6}{10} = \frac{3}{5}$$

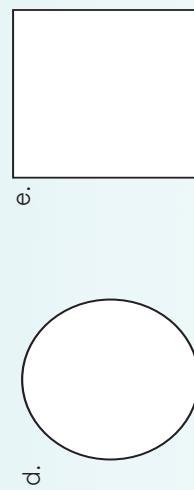

3. Kleur beide diagramme in elke blok in.

4. As ons 'n vorm in tien gelyke dele verdeel kan ons elke deel as $1 \div 10 = \frac{1}{10}$ skryf.
Wys $1 \div 10$ op elke vorm. Ons het die eerste een vir jou gedoen.

b.

5. As $1 \div 10 = \frac{1}{10}$, wat is:

a. $1 \div 2 =$

c. $1 \div 4 =$

b. $1 \div 3 =$

d. $1 \div 5 =$

e. $1 \div 6 =$

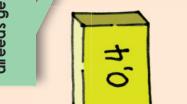
f. $1 \div 7 =$

Desimale diagramme

Teken diagramme wat hierdie desimale voorstel:

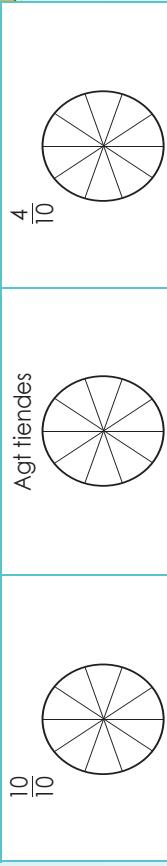
Die diagramme moet verskil van dié wat jy alreeds gebruik het.

Nog tiendes

121

2. Kleur die diagramme in.

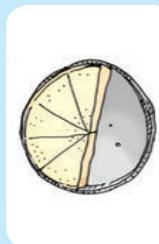
3. Wys die volgende deur tekeninge te maak. Ek het 10 lekkers. Ek verdeel dit tussen _____ kinders. Watter breuk van die lekkers sal elke kind kry?

a. 2 kinders

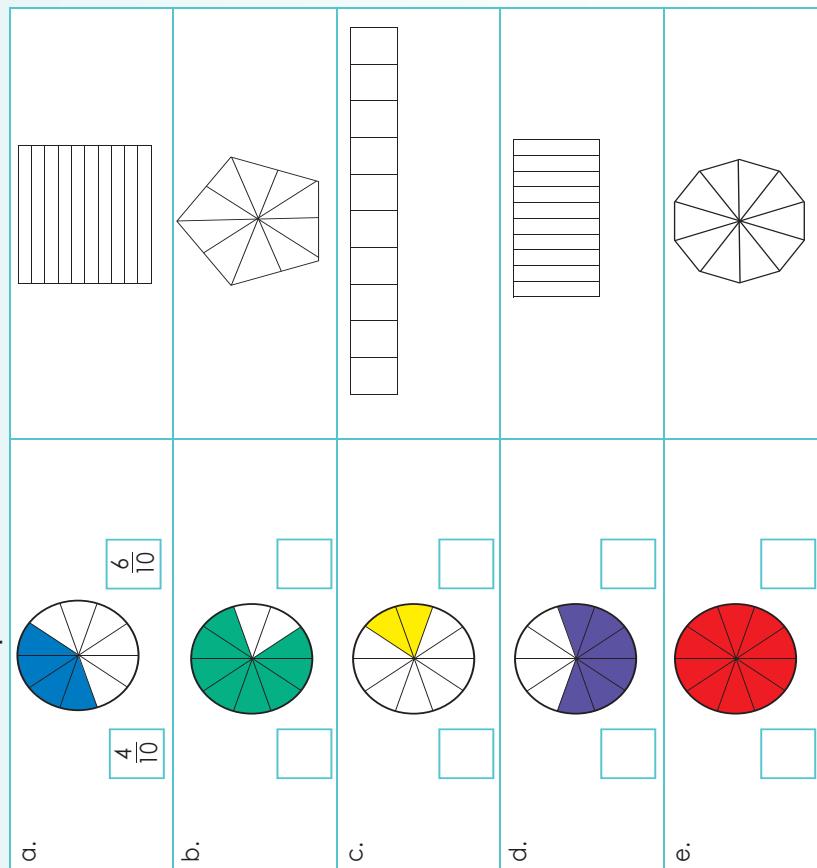
b. 5 kinders

Watter breukdeel van die kos het ons geëet? Watter breukdeel het oorgebly?

1. Skryf watter deel van die kos is ingekleur en watter deel is nie ingekleur nie. Wys dan dieselfde breuk op 'n ander vorm.

Breuk probleme

122

- c. Maandag het Ben een sesde van 'n kilogram aarbeie gepluk.
Dinsdag het hy drie sesdes van 'n kilogram aarbeie gepluk.
Wat is die totale massa aarbeie wat Ben gepluk het?

Hoe vinnig kan jy die volgende voltooi?

$$\begin{array}{rcl} \frac{1}{4} + \frac{2}{4} = & \boxed{} & \frac{2}{8} + \frac{3}{8} = & \boxed{} \\ \frac{4}{6} + \frac{1}{6} = & \boxed{} & \frac{1}{5} + \frac{2}{5} = & \boxed{} \\ \frac{1}{3} + \frac{1}{3} = & \boxed{} & \frac{5}{8} + \frac{2}{8} = & \boxed{} \\ \frac{1}{4} + \frac{1}{4} = & \boxed{} & \frac{2}{6} + \frac{3}{6} = & \boxed{} \end{array}$$

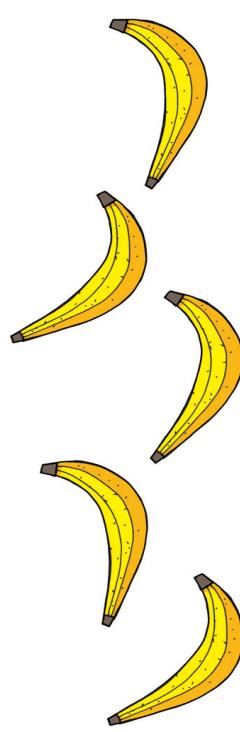
1. Gebruik die prentjies of diagramme om jou te help om die probleem op te los.

- a. Daar is agt stukkies pizza. Sipho het vyf agstes van die pizza vir middagte geëet. 'n Agste van die pizza eet hy vir aandete. Hoeveel pizza het hy altesaam geëet?

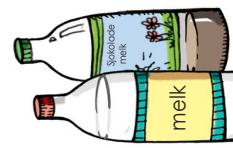

Kwartaal 4

- d. Daar was 5 plesangs op die toonbank. Twee vyfdes van die plesangs was gister geëet. Een vyfde van die plesangs was vandag geëet. Wattter breukdeel van die plesangs was altesaam geëet?

- b. Daar was drie kwart van 'n liter melk in die yskas. Daar was ook een kwart van 'n liter sjokolademelk. Hoeveel meer gevonne melk as sjokolademelk was daar?

- c. Stel jou eie probleme op.
Kyk na die prentjies en maak jou eie breukwoord somme op.

1 meter 	<input type="text"/>
1 kilogram 	<input type="text"/>
1 liter 	<input type="text"/>

Nog breuk probleme

125

Hoe vinnig kan jy die volgende voltooï?

$$\begin{array}{rcl} \frac{1}{7} + \frac{3}{7} = & \boxed{} & \frac{2}{8} + \frac{5}{8} = & \boxed{} \\ \frac{1}{3} + \frac{2}{3} = & \boxed{} & \frac{3}{6} + \frac{2}{6} = & \boxed{} \\ \frac{4}{8} + \frac{3}{8} = & \boxed{} & \frac{1}{6} + \frac{4}{6} = & \boxed{} \\ \frac{2}{4} + \frac{1}{4} = & \boxed{} & \frac{6}{8} + \frac{2}{8} = & \boxed{} \end{array}$$

1. Los die volgende op deur jou eie tekening of diagram te maak.

- a. Voor middagete het Bongi drie agstes van haar limoen geëet en na middagete vier agstes van dieselfde limoen. Hoeveel van haar limoen het sy altesaam geëet? Teken 'n prentjie om jou antwoord te wys.

- b. Ben het ses rand. Hy bestee vier sesdes van sy geld op lekkers en een sesde van sy geld op melk. Watte breukdeel van sy geld het hy altesaam bestee? Teken 'n prentjie om jou antwoord te wys.

- c. Muzi het vier vyfdes van 'n koppie meel in die sjokoladekoek gesit. Hy het een vyfde van 'n koppie meel by die aarbeikoek gevoeg. Hoeveel meer meel was nodig vir die sjokoladekoek? Teken 'n prentjie om die antwoord te wys.

- d. Vrydag het James 'n derde van 'n kilogram aarbeie geëet. Saterdag eet hy twee derdes van 'n kilogram se aarbeie. Wat was die totale gewig van die aarbeie wat James geëet het? Teken 'n prentjie om jou antwoord te wys.

Ons sny die koek

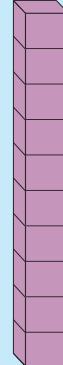
My ma het 'n koek gebak. Sy het dit in 10 gelyke stukke gesny. Ons het ses ewe groot stukke geget.

- Watter breukdeel van die koek het ons geëet?
- Watter breukdeel van die koek het ons nie geëet nie?
- Skryf dit as 'n som neer.

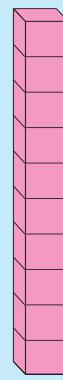
Groepering en verdeling

124

Verdeel die klein blokkies tussen 5 kinders.

Verdeel die klein blokkies tussen 3 kinders.

1. Voltooi die volgende:

a. Jy het 97 voorwerpe.
Verdeel hulle in groep van 4.

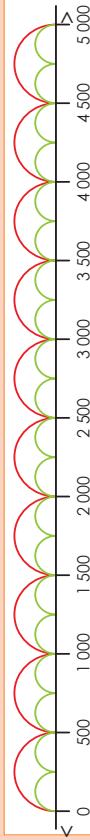
Hoeveel groepes het jy?

Hoeveel voorwerpe bly daar oor?

b. Teken 'n prentjie van jou groepie.

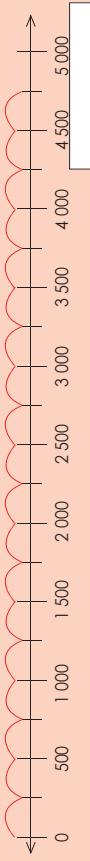

3. Kyk na die getallelyn en beantwoord die vrae hieronder:

- Hoeveel **rooi** groepes het jy van 0 tot 5 000?
- Wat is die grootte van elke groep?
- Skryf 'n maalsom vir die **rooi** groepes neer.
- Skryf 'n deelsom vir die **rooi** groepes neer.
- Hoeveel **groen** groepes het jy van 0 tot 5 000?
- Wat is die grootte van elke groep?
- Skryf 'n maalsom vir die **groen** groepes neer.
- Skryf 'n deelsom vir die **groen** groepes neer.

4. Ons het die verdeling van 4 750 met 250 op die getallelyn aangedui. Beantwoord die vrae hieronder.

- Hoeveel groepes het jy?
- Hoeveel voorwerpe bly daar oor?
- Skryf dit as 'n deelsom.

Hoeveel groepes?

Hoeveel groepes van 125 wat vir jou 'n totaal van 5 000 sal gee,
kan jy maak? Onthou al die groepes moet dieselfde grootte wees.

	Hoeveel groepes het jy?	Hoeveel voorwerpe bly oor wat nie in 'n groep inpas nie?	'n Prentjie	Deelsom
Verdeel 10 voorwerpe in 5 groepes.				
Verdeel 100 voorwerpe in 8 groepes.				
Verdeel 100 voorwerpe in 7 groepes.				
Verdeel 100 voorwerpe in 6 groepes.				

Deling: 3-syferheelgetalle met 1-syferheelgetalle

125

Voorbeeld 3:

$$6 \overline{)4\ 3\ 2}$$

$-$

$$\phantom{6\overline{)4\ 3\ 2}} - \quad 4\ 2\ 0$$

$1\ 2$

$$\phantom{1\ 2} - \quad 1\ 2$$

$\phantom{1\ 2\ 0}6 \times 2$

0

6. Sê of daar'n res is of nie, en sê dan wat dit is. Wys al jou berekening in jou skryfboek.

a. $157 \div 8 =$
 b. $648 \div 4 =$
 c. $531 \div 9 =$
 d. $842 \div 6 =$
 e. $914 \div 5 =$
 f. $999 \div 7 =$

7. Die boer het 574 eiens versamel. Hy het dit in halfdosynhouers verpak. Hoeveel houers het hy volgemaak? Was daar enige eiers oor? Toets jou antwoord.

Toets die antwoord.

Vinnige herroeping

$100 \div 2 =$	$500 \div 5 =$	$900 \div 9 =$	$200 \div 2 =$	$400 \div 4 =$
$300 \div 3 =$	$600 \div 3 =$	$800 \div 4 =$	$500 \div 2 =$	$600 \div 6 =$
$700 \div 2 =$	$100 \div 5 =$	$450 \div 5 =$	$300 \div 2 =$	$900 \div 3 =$
$400 \div 2 =$	$800 \div 8 =$	$640 \div 8 =$	$360 \div 6 =$	$700 \div 5 =$
$200 \div 5 =$	$700 \div 7 =$	$960 \div 3 =$	$72 \div 6 =$	$450 \div 9 =$

Voorbeeld 1:

$$633 \div 3 = (600 + 30 + 3) \div 3$$

$$= (600 \div 3) + (30 \div 3) + (3 \div 3)$$

$$= 200 + 10 + 1$$

$$= 211$$

Toets die antwoord.

Voorbeeld 2:

$$589 \div 4 = (500 + 80 + 9) \div 4$$

$$= (500 \div 4) + (80 \div 4) + (9 \div 4)$$

$$= 125 + 20 + 2 \text{ res } 1$$

$$= 147 \text{ res } 1$$

Toets die antwoord.

1. Wys jou berekening in jou skryfboek:

- a. $481 \div 3 =$
 b. $635 \div 3 =$
 c. $744 \div 3 =$
 d. $815 \div 3 =$
 e. $965 \div 3 =$

2. Wys jou berekening in jou skryfboek:

- a. $267 \div 5 =$
 b. $578 \div 5 =$
 c. $650 \div 5 =$
 d. $812 \div 5 =$
 e. $942 \div 5 =$

3. Wys jou berekening in jou skryfboek:

- a. $218 \div 7 =$
 b. $350 \div 7 =$
 c. $482 \div 7 =$
 d. $678 \div 7 =$
 e. $928 \div 7 =$

4. Wys jou berekening in jou skryfboek:

- a. $150 \div 8 =$
 b. $267 \div 8 =$
 c. $615 \div 8 =$
 d. $863 \div 8 =$
 e. $941 \div 8 =$

5. Wys jou berekening in jou skryfboek:

- a. $230 \div 9 =$
 b. $349 \div 9 =$
 c. $487 \div 9 =$
 d. $865 \div 9 =$
 e. $985 \div 9 =$

Hoe vinnig kan ...

100	÷	2	÷	5	÷	2	÷	1
64	÷	2	÷	2	÷	2	÷	2

Jy moet van hierdie somme by die huis gaan oefen.

Verhoudings en deling

126

2. Los die probleme op.

As jy lemoensap maak en jy meng een lemoen tot vier dele water, dan sal die verhouding lemoene tot water 1:4 wees.

1 tot 4

As jy een liter lemoensap gebruik, sal jy 4 liters water gebruik.

As jy 2 liters lemoensap gebruik, sal jy 8 liters water gebruik.

As jy 10 liters lemoensap gebruik, sal jy 40 liters water gebruik.

2 tot 8

10 tot 40

1. Thami en Sipho verdeel hulle geld in die volgende verhoudings. Sê hoeveel geld hulle elke keer gekry het. Kleur Thami se geld **rooi en Sipho se geld **blou** in.**

a. R60 in die verhouding van 2:6

b. R80 in die verhouding van 2:6

c. R400 in die verhouding van 1:3

Hulle het R50. R50 gedeel deur 5 dele = 10.

Thandi kry 2 dele × R10 = R20.
Lisa kry 3 dele × R10 = R30

Voorbeeld:
Thandi en Lisa wen R50 tussen hulle. Hulle kom ooreen om die geld te verdeel in die verhouding 2:3. Hoeveel ontvang elke persoon?

Volgorde

Dit is belangrik om te let op watter volgorde die dele van die verhouding geskryf is. Die verhouding 2:3 is nie dieselfde as 3:2 nie.

As ons die volgorde na 3:2 omruil, dan sal Thandi meer as Lisa kry.

Om dit dieselfde as in die voorbeeld te hou, kan ons sê dat die verhouding van Lisa se geld tot Thandi se geld 3:2 sal wees.

Thandi kry 2 dele en Lisa kry 3 dele. Dit is 'n totaal van 5 dele.

Hulle het R50. R50 gedeel deur 5 dele = 10.

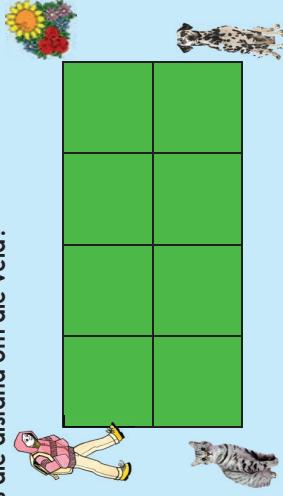
Thandi kry 2 dele × R10 = R20.
Lisa kry 3 dele × R10 = R30

- a. John en Manoj wen 'n prys van R800 wat hulle ooreenkom om te deel in die verhouding 5:3. Hoeveel kry elke persoon?
[ ]
b. 'n Halssnoer word gemaak met behulp van rooi en blou kraale in die verhouding 4:2. As daar 60 kraale in die halssnoer is:
i) Hoeveel is rooi?
[ ]
ii) Hoeveel is blou?
[ ]

Omtrek, lengte en breedte

127

Wat is die afstand om die veld?

een tree

1. Hoeveel tree sal die persoon stap:

a. Na die blomme toe?

b. Van die blomme na die hond toe?

c. Van die hond na die kat toe?

d. Van die kat na die beginpunt toe?

e. Wat is die totale afstand wat die persoon gestap het?

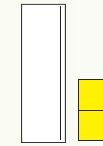
2. Wat is die afstand om elke vorm?

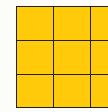
a. eenhede.

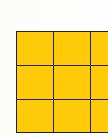
b. eenhede.

d. eenhede.

c. eenhede.

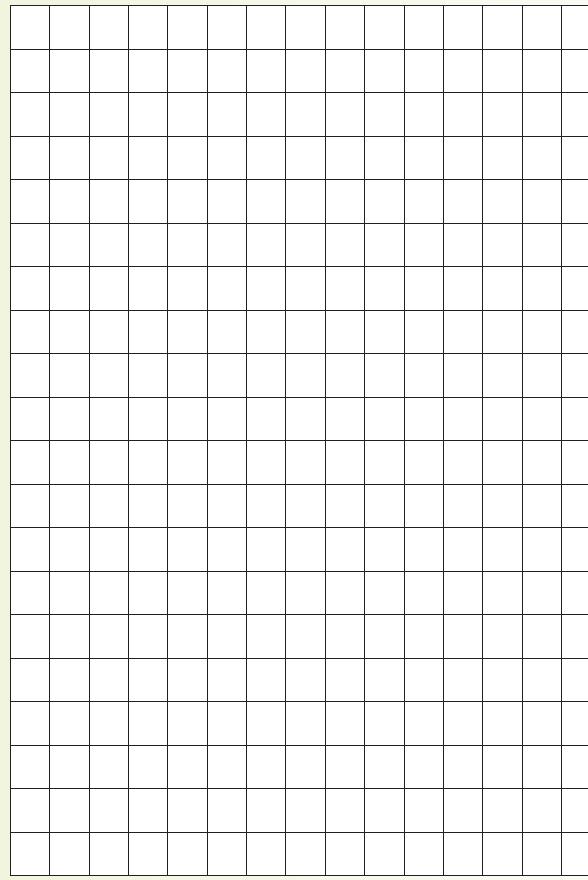

f. eenhede.

Ons noem die afstand om die vorm die **omtrek**.

3. Gebruik die rooster hieronder om prentjies van die vorms met die volgende omtrek te teken:

- a. 'n Blou vorm met 'n omtrek van 16 eenhede.
- b. 'n Rooi vorm met 'n omtrek van 12 eenhede.
- c. 'n Groen vorm met 'n omtrek van 18 eenhede.
- d. 'n Geel vorm met 'n omtrek van 8 eenhede.
- e. 'n Bruin vorm met 'n omtrek van 10 eenhede.

Omtrek by die skool

- Hoeveel tree sal om die rugbyveld/sokkerveld/tennisbaan loop?

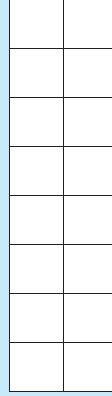
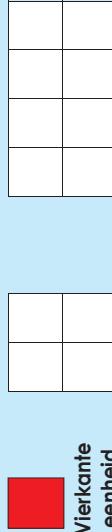
Oppervlakte meting in vierkante eenhede

128

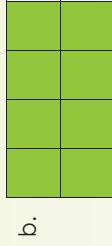
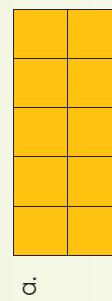
128

2. Teken verskillende vorms met dieselfde oppervlakte. Jy kan die grafiekpapier in Knipselblad 8 vir hierdie vraag gebruik.

Hoeveel vierkante eenhede sal dit neem om die vierkant en die reghoek te dek?

1. Hoeveel vierkante eenhede is daar in elk van hierdie vorms?

- a. Enige vorm met 16 vierkante eenhede.
b. Enige vorm met 12 vierkante eenhede.

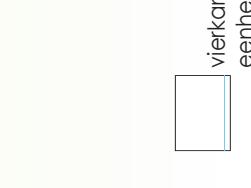
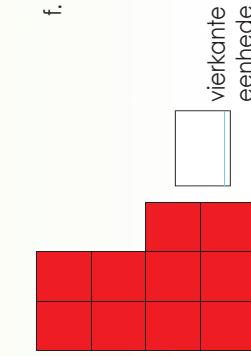
- c. Enige vorm met 16 vierkante eenhede.
d. Enige vorm met 12 vierkante eenhede.

- e. Enige vorm met 16 vierkante eenhede.
f. Enige vorm met 12 vierkante eenhede.

- g. Enige vorm met 18 vierkante eenhede.
h. Enige ander vorm met 18 vierkante eenhede.

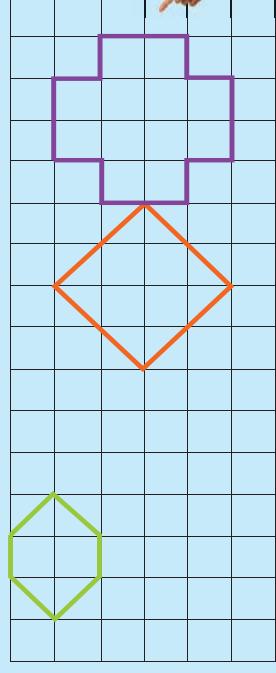

- i. Enige ander vorm met 14 vierkante eenhede.
j. Enige ander vorm met 12 vierkante eenhede.

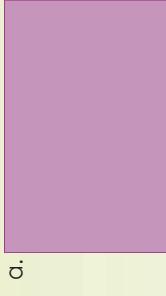
Oppervlakte

129

Tel die aantal vierkante eenhede.

2. Hoeveel vierkante eenhede is daar in elke vorm?

b.

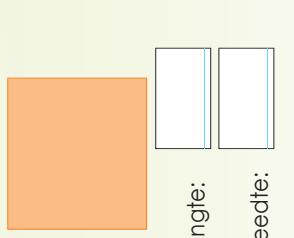
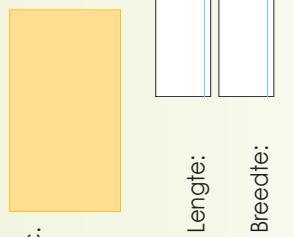
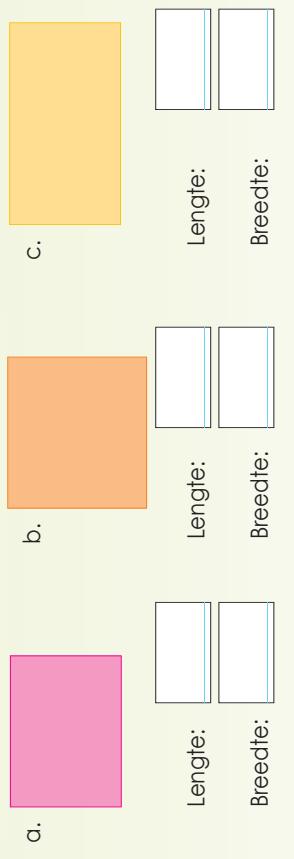
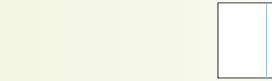
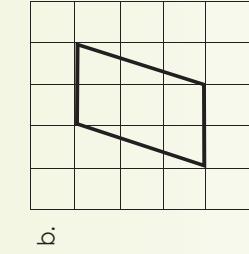
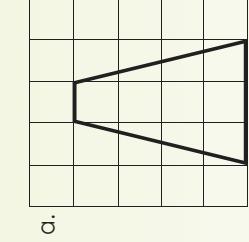
c.

Ek sien 2 vierkante
en 2 halwe vierkante.
4 halwe vierkante
gee 2 hele. 4 plus 2
gee 6 eenhede.

3. Gebruik jou liniaal en meet die lengte van die sye. Gee jou antwoord in mm.

1. Hoeveel vierkante eenhede is daar in elke vorm?

Lengte:

Breedte:

Totalle afstand om

die vorm:

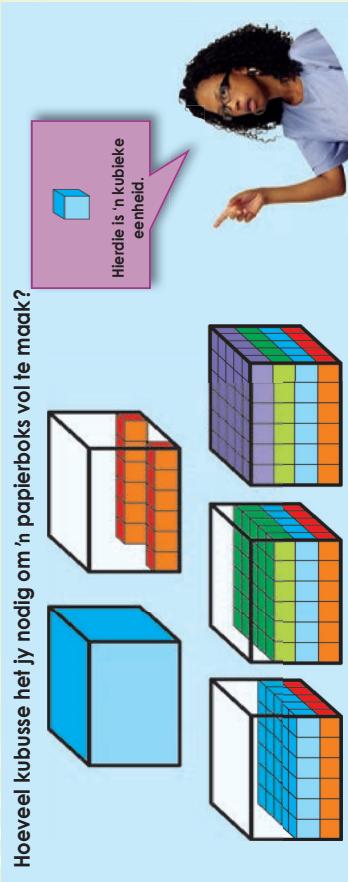
dag van:

Volumē

130

3. Hoeveel kubieke eenhede is daar?

a.		____	kubieke eenhede
b.		____	kubieke eenhede
c.		____	kubieke eenhede
d.		____	kubieke eenhede
e.		____	kubieke eenhede
f.		____	kubieke eenhede
g.		____	kubieke eenhede
h.		____	kubieke eenhede

1. Beantwoord die volgende vrae:

a. Kyk na die eerste laag. Hoeveel kubusse is daar in hierdie laag?

b. Hoeveel kubusse is daar in die:

2de laag? 3de laag? 4de laag?

2. Wat is die totale aantal kubusse in die boks?

- a. Bereken dit deur optelling te gebruik.
- b. Bereken dit deur vermenigvuldiging te gebruik.

In volgorde

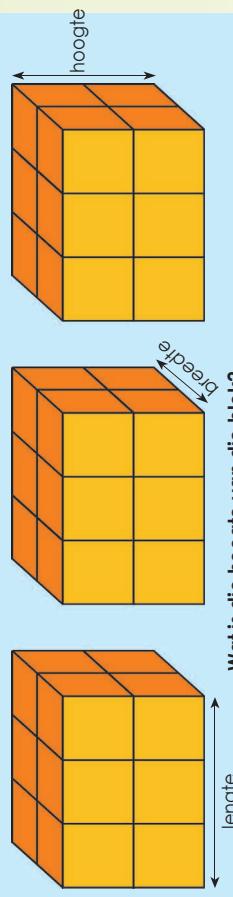
Rangskik die voorwerpe hier bo in volgorde, van die kleinste tot die grootste. Gebruik die simbole < en > om dit te rangskik.

<input type="text"/>

Meer oor volume

131

Wat is die lengte, breedte en hoogte van hierdie blok?

Wat is die hoogte van die blok?
Wat is die breedte van die blok?
Wat is die lengte van die blok?

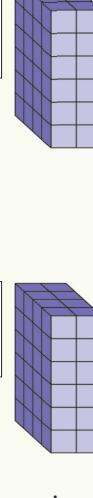
1. Gee die lengte, breedte en hoogte van elke blok.

Wat is die lengte van
die blok? _____

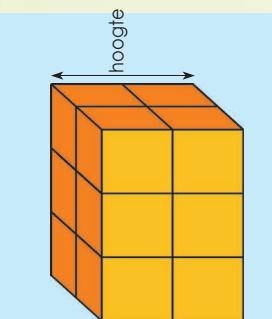
Wat is die breedte van
die blok? _____

Wat is die lengte van
die blok? _____

Wat is die breedte van
die blok? _____

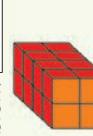

Wat is die hoogte van die blok?
Wat is die breedte van die blok?
Wat is die lengte van die blok?

a.

Wat is die breedte van
die blok? _____

Wat is die hoogte van
die blok? _____

Lengte = _____ eenhede
Breedte = _____ eenhede
Hoogte = _____ eenhede
Ons kan sê: _____ $\times$ _____ $\times$ _____ = _____ kubieke eenhede

Lengte = _____ eenhede
Breedte = _____ eenhede
Hoogte = _____ eenhede
Ons kan sê: _____ $\times$ _____ $\times$ _____ = _____ kubieke eenhede

Lengte = _____ eenhede
Breedte = _____ eenhede
Hoogte = _____ eenhede
Ons kan sê: _____ $\times$ _____ $\times$ _____ = _____ kubieke eenhede

2. Sonder om elke kubus te tel, bepaal hoeveel kubieke eenhede daar is.

a.
Lengte = _____ eenhede
Breedte = _____ eenhede
Hoogte = _____ eenhede
Ons kan sê: _____ $\times$ _____ $\times$ _____ = _____ kubieke eenhede

b.
Lengte = _____ eenhede
Breedte = _____ eenhede
Hoogte = _____ eenhede
Ons kan sê: _____ $\times$ _____ $\times$ _____ = _____ kubieke eenhede

c.
Lengte = _____ eenhede
Breedte = _____ eenhede
Hoogte = _____ eenhede
Ons kan sê: _____ $\times$ _____ $\times$ _____ = _____ kubieke eenhede

d.
Lengte = _____ eenhede
Breedte = _____ eenhede
Hoogte = _____ eenhede
Ons kan sê: _____ $\times$ _____ $\times$ _____ = _____ kubieke eenhede

Gelallema!

Wat sal die lengte, breedte en hoogte wees van 'n voorwerp van 8 kubieke eenhede?

Wat is die hoogte van
die blok? _____

Wat is die lengte, breedte en hoogte van 'n voorwerp van 8 kubieke eenhede?

Tyd:

Datum:

155

Nog meer oor volume

132

2. Hoeveel kubieke eenhede is daar in hierdie model van 'n moderne gebou? Gebruik die tabel om jou te help.

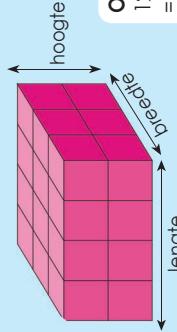
Oplossing			

Gesels oor die 3 oplossings

Die lengte is **4** eenhede.

Die breedte is **3** eenhede.

Die hoogte is **2** eenhede.

Oplossing 1:

$$12 + 12 = 24 \text{ kubieke eenhede}$$

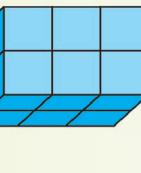
Oplossing 2:

$$8 + 8 + 8 = 24 \text{ kubieke eenhede}$$

Oplossing 3:

$$4 \times 3 \times 2 = 24 \text{ kubieke eenhede}$$

1. Gee drie maniere om die kubieke eenhede van die voorwerp te bereken.

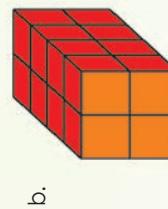

Kwadraat 4

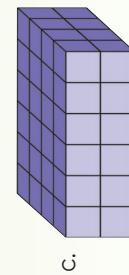
Oplossing 1:

Oplossing 2:

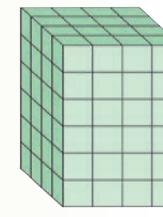
Oplossing 3:

b.

c.

d.

Oplossing 1:

Oplossing 2:

Oplossing 3:

Oplossing 1:

Oplossing 2:

Oplossing 3:

Oplossing

Teken jou eie moderne gebou en maak gebruik van kubieke eenhede.
Dit moet meer as 100 kubieke eenhede beslaan. Hoeveel kubieke eenhede het jou model?

Oplossing 1:

Oplossing 2:

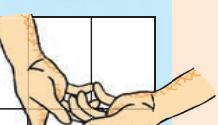
Oplossing 3:

3. Gebruik die rooster om die vrae te beantwoord.

	A	B	C
1			
2			
3			

Gebrauk jou vingers om jou te help.

Dit is maklik. Dit is 32.

1. Waar is die seun?

	A	B	C
1			
2			
3			

	A	B	C
1			
2			
3			

2. Teken 'n meisie in:

	A	B	C
1			
2			
3			

	A	B	C
1			
2			
3			

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Waar sal jy die volgende kry?

- a. **Groen** heksagoon b. **Geel** vierkant c. **Groen** vierkant
- d. **Rooi** vierkant e. **Oranje** heksagoon f. **Pienk** pentagoon
- g. **Pers** pentagoon

4. Teken die volgende op die rooster:

- a. **Blou** driehoek in B4
- b. **Geel** sirkel in E9
- c. **Rooi** pentagoon in C1
- d. **Groen** reghoek in F3
- e. **Pers** heksagoon in J10
- f. **Green** driehoek in H8
- g. **Blou** heksagoon in G10
- h. **Blou** driehoek in I16
- i. **Bruin** vierkant in E5
- j. **Pienk** pentagoon in D10

	A	B	C
1			
2			
3			

	A	B	C
1			
2			
3			

	A	B	C
1			
2			
3			

	A	B	C
1			
2			
3			

Posisie en beweging – nog kaartwerk

134

2. Waar sal jy die volgende vind:

a. Noord-Wes?

c. Oos-Kaap?

b. Wes-Kaap?

d. Vrystaat?

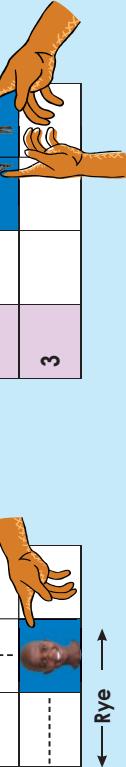
e. Gauteng?

f. Noord-Kaap?

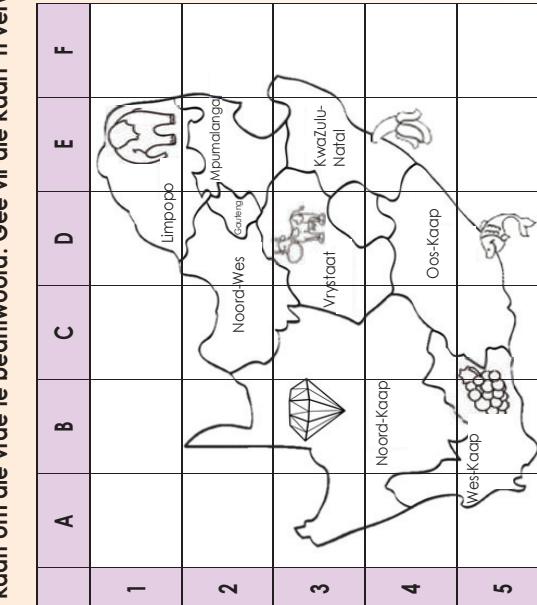
g. KwaZulu-Natal?

h. Limpopo?

i. Mpumalanga?

1. Gebruik die kaart om die vrae te beantwoord. Gee vir die kaart 'n verwysing en provinsie.

Jy kan jou vingers gebruik om jou te help om uit te werk in watter blok die voorwerpe gevind kan word.

Hierdie voorbeeld wys ons dat soms is die voorwerp wat gevind moet word nie slegs in een blok geleë nie. Dit beteken dat ons al die blokke waarin hierdie voorwerp gevind kan word, moet identifiseer.

3. Kleur Gauteng rooi in op die kaart in Vraag 1.
4. Teken jou eie kaart en skryf vyf vrae neer wat jou maat beantwoord.

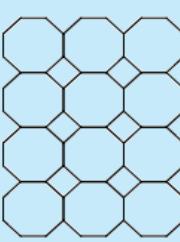
- a. Koei?
- b. Druwe?
- c. Vis?
- d. Diamant?
- e. Olifant?
- f. Piesang?

.....
.....
.....
.....
.....

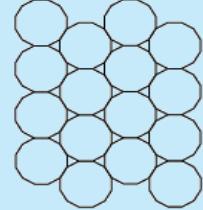
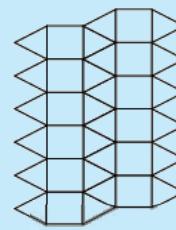
Tesselasie

135

Wat let jy op oor die vorms?
Is daar spasies tussen-in?
Oorvleul die vorms?

Hierdie is tesselasies. Wat dink jy beteken 'tesselasie?

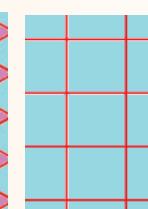
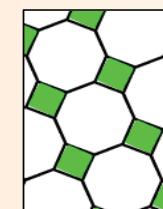
'n Tesselasie is 'n patroon wat uit een of meer identiese vorms opgemaak is. Die vorms moet:

- Bymekaar pas sonder enige gapings
- Nie oorvleul nie.

1. Beantwoord die vrae vir elke patroon.

i. Watter vorms word gebruik?

ii. Is hierdie patrone tesselasies? Hoekom?

3. Beantwoord die volgende vrae vir elke patroon.

i. Is hierdie patrone tesselasies?

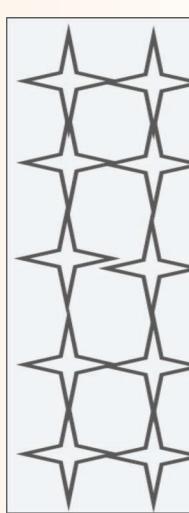
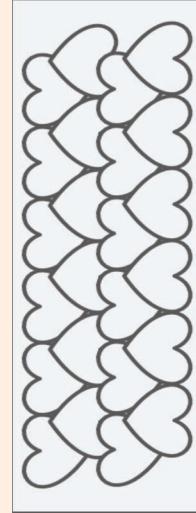
ii. Gee 'n rede vir jou antwoord.

i.

ii.

i.

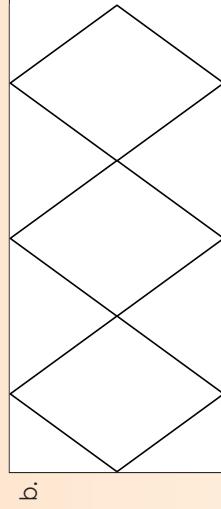
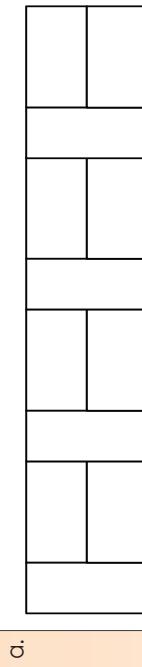
ii.

Skep jou eie tesselasiepatrone met die gebruik van

- Viervanje en reghoekie
- Driehoekie met verskillende groottes

2. Voltooi die tesselasie.

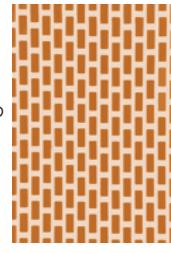

Beskryf patronen

136

Hierdie voorbeeld van patrone is gemaak deur die gebruik van lyne, 2D vorms, 3D voorwerpe en simmetrielyne. Kyk na die prentjies en beskryf dit. Kry jy dieselfde antwoord as die aanvoerde hieronder?

Patroon wat reguit lyne gebruik

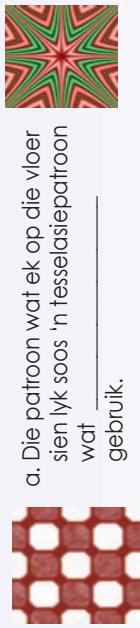
Die patroon wat ek op die lemme van die windpomp sien bestaan uit reguit lyne.

Patroon wat 3D voorwerpe gebruik

Die patroon wat ek sien is gemaak uit potiese wat bymekaar lê en dit lyk soos 'n tesselasiepatroon van heksagone.

1. Gebruik die woorde hieronder om die **beskrywing van die patrone te voltooi**. simmetries, 2D vorms, tesselasie, patroon en reguit lyne.

a. Die patroon wat ek op die vloer sien lyk soos 'n tesselasiepatroon wat 2D vorms gebruik. Hierdie patroon is ook _____.

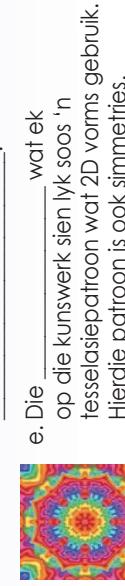
b. Die patroon wat ek sien word van _____ gemaak.

c. Die patroon wat ek op die kunswerk sien lyk soos 'n tesselasiepatroon wat 2D vorms gebruik. Hierdie patroon is ook _____.

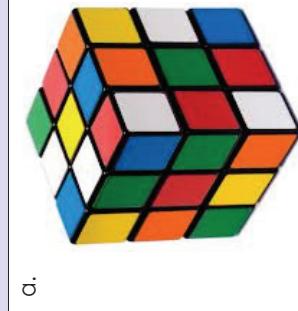
d. Die patroon wat ek op die vloer sien lyk soos 'n patroon wat 2D vorms gebruik.

e. Die _____ wat ek op die kunswerk sien lyk soos 'n tesselasiepatroon wat 2D vorms gebruik. Hierdie patroon is ook simmetries.

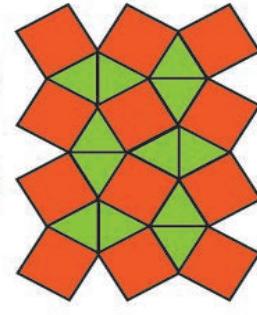
2. Beskryf die patrone hieronder deur die korrekte antwoord te kies.

Patroon met simmetrie / patroon wat 3D voorwerpe gebruik / patroon wat reguit lyne gebruik / patroon wat 2D vorms gebruik.

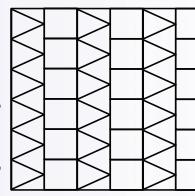

a.

d.

3. Beskryf die patroon.

Kom ons tesselaar

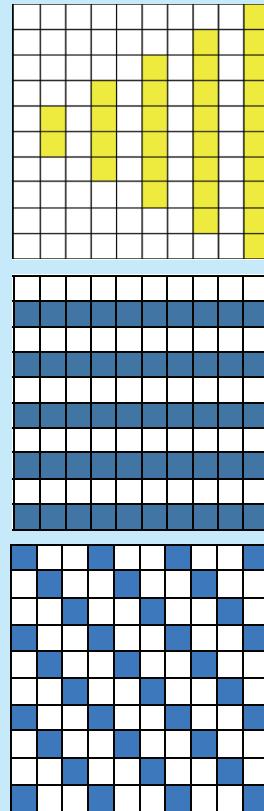
Tesselaar'n vorm wat jy in die natuur vind.

Meer oor die beskrywing van patrone

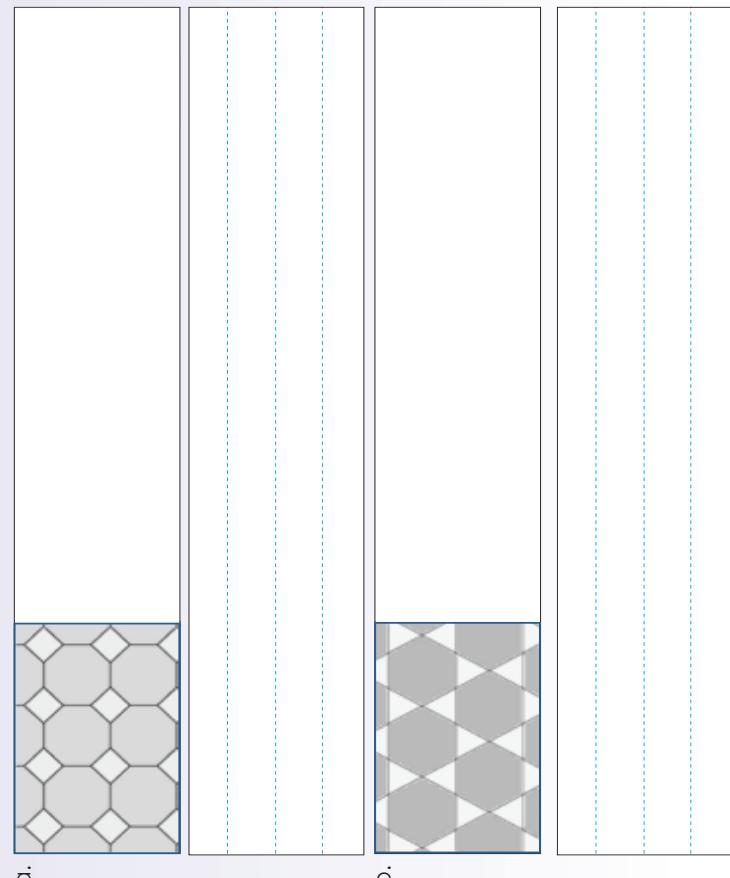
137

Kyk na die drie verskillende patrone.

- Word die kleure herhaai?
- Word die vierkante herhaal?
- Sallig na die rye en kolomme kyk wanneer jy die patroon beskryf?

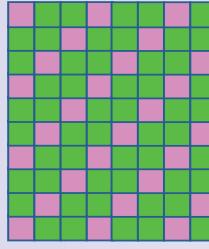

1. Voltooi die patrone en beskryf dan elkeen.

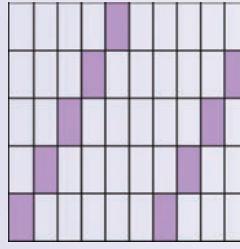

2. Voltooi die sinne om die patrone te beskryf.

- a. i. ____ vierkante is geskuif om die eerste ry te maak.
ii. Die patroon begin met een ____ vierkant en dan twee ____ vierkante.
iii. Die patroon is herhaal sonder ____.

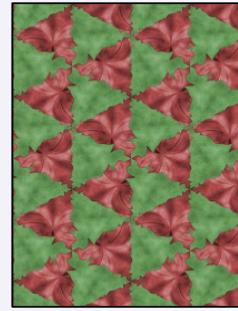
- b. i. ____ is geskuif om 'n ry te maak.
ii. Die eerste ry begin met ____ reghoek.
iii. Die volgende vyf reghoeke sal ____ wees.
iv. Die patroon is ____ sonder ____.

- c. i. ____ is geskuif om die eerste ____ te maak.
ii. Al die heksagone is ____.
iii. Die patroon is ____ sonder ____.

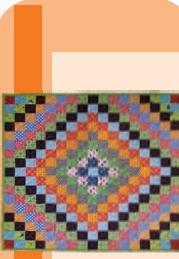

- d. i. ____ is na die oorkant geskuif.
ii. Die groen driehoekie is omgekeer en word gebruik om die ____ tussen die rooi driehoeke te vul.
iii. Die patroon is ____ sonder ____.

Kwilt

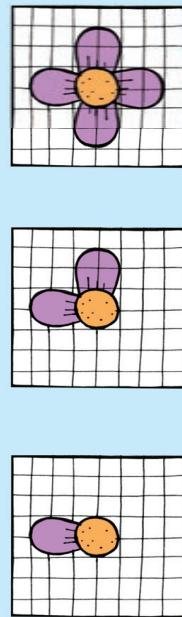
Ontwerp 'n kwilt met jou eie patrone. Beskryf dit.

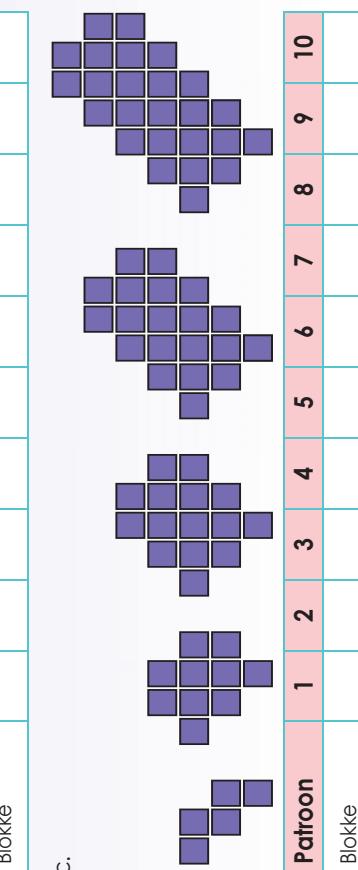
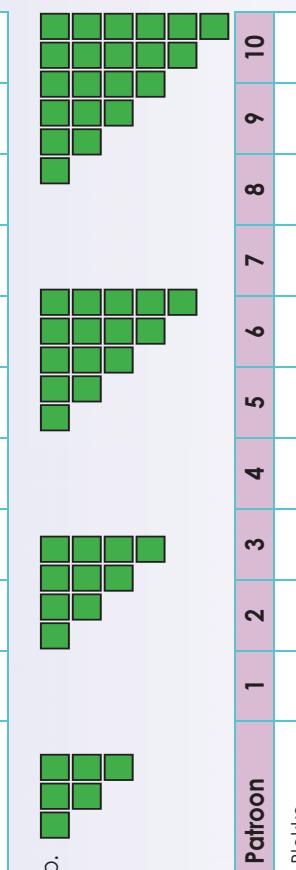
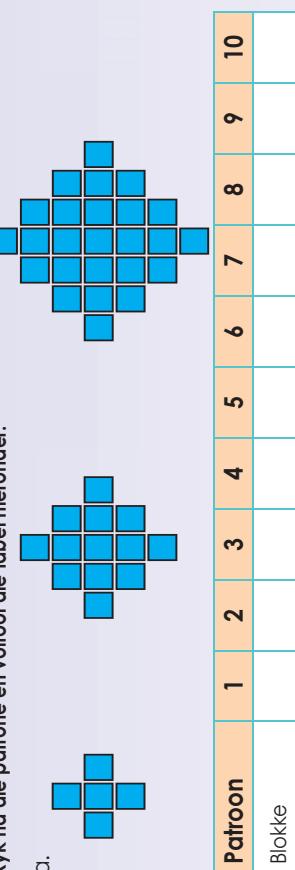
Meetkundige patronen

138

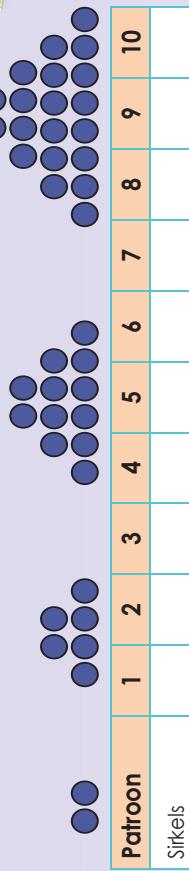
Wat gebeur met die
blomblaarval?

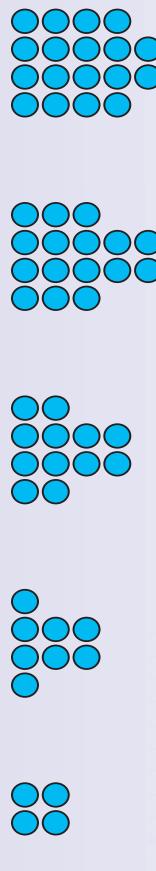
1. Kyk na die patronen en voltooi die tabel hieronder.

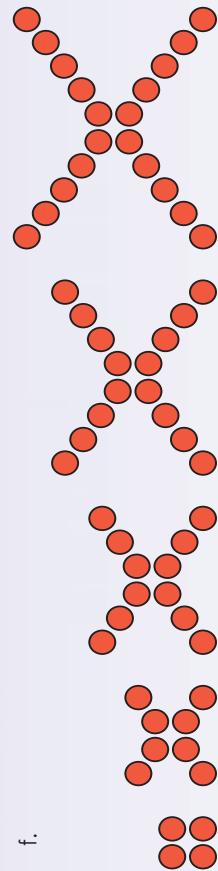
d.

e.

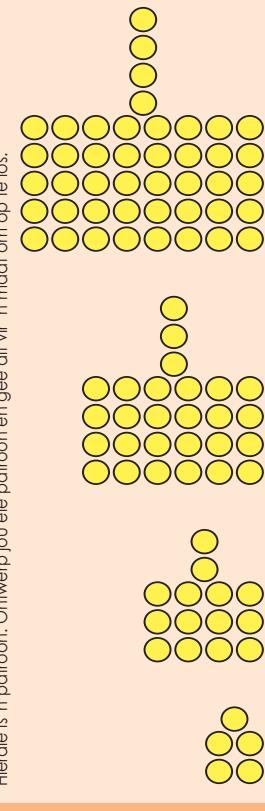

f.

Patroonprent

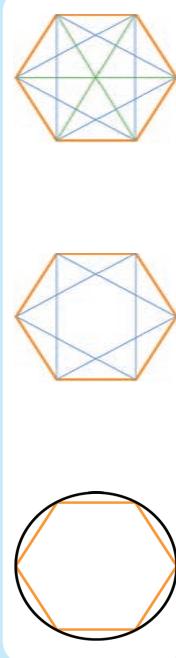
Hierdie is 'n patroon. Ontwerp jou eie patroon en gee dit vir 'n maat om op te los.

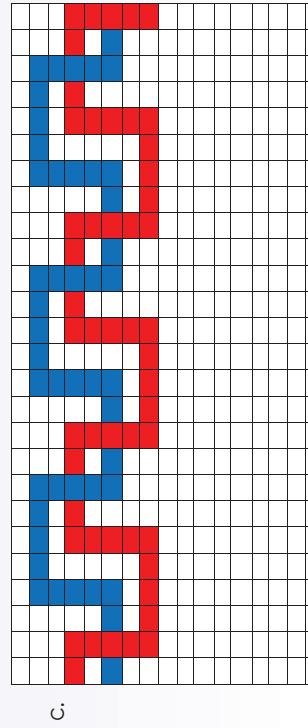
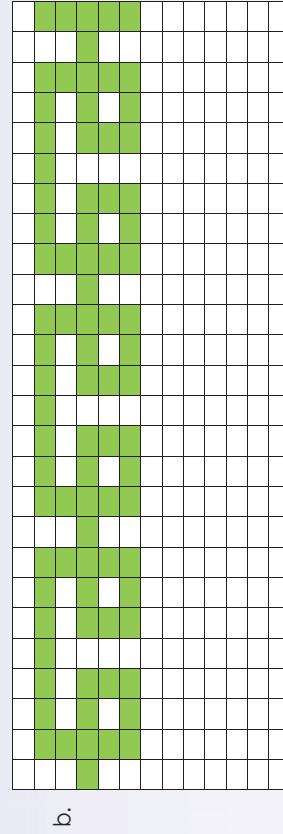
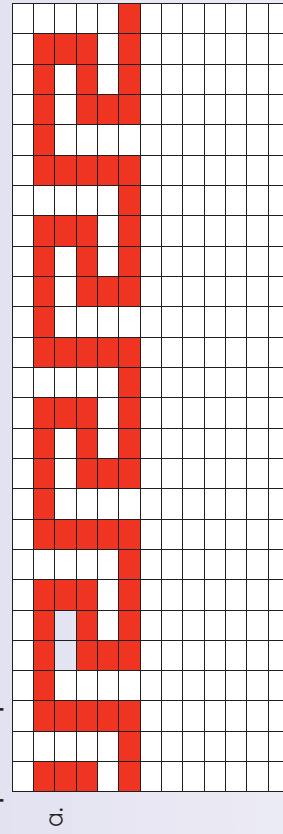
Nog meetkundige patronen

139

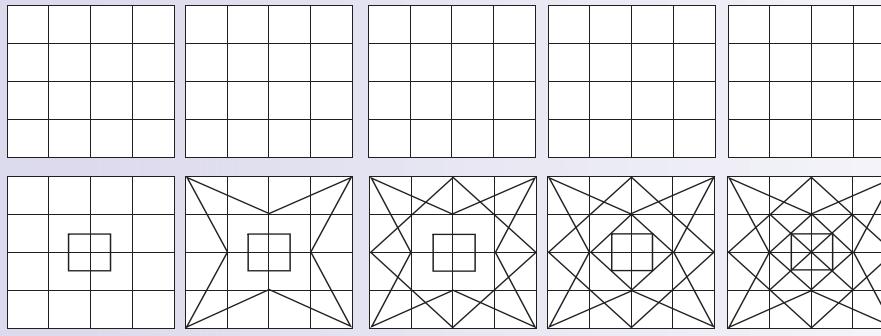
Verduidelik wat gebeur met hierdie patroon.

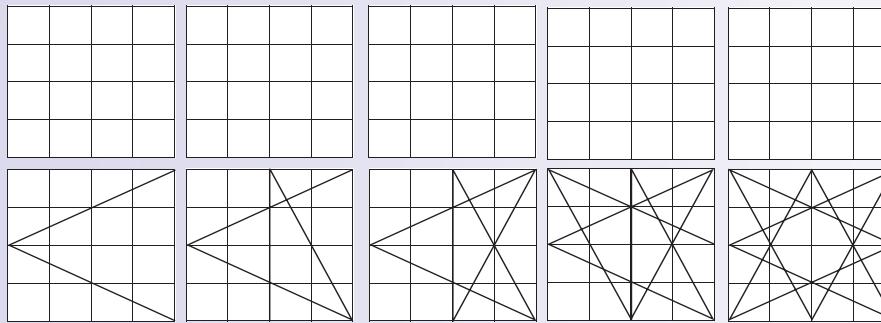
1. Kopieer die patroon.

2. Kopieer die patrone:

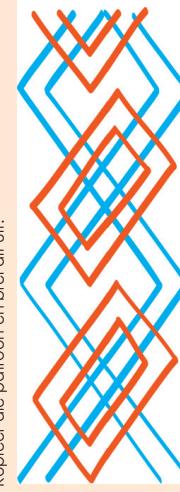

3. Kopieer die patrone:

Patrone

Kopieer die patroon en brei dit uit.

Aftrekking: afbreek van getalle volgens plekwaarde

140

2. Bereken die volgende deur die voorbeeld te gebruik om jou te help.
Jy mag dalk eksta papier benodig.

Vervuidelik hoe hierdie getal afgebreek was.

$$743 \text{ in } 600 + 130 + 13$$

Jy kan 100 by 700 leen en
 $600 + 140 + 3$ kry.

Jy kan 10 by 140 leen en
 $600 + 130 + 13$ kry.

Verduidelik: $743 = 500 + 240 + 3$

1. Breek die getal op vier verskillende maniere af. Die voorbeeld sal jou help.

a. 9 451

b. 7 843

c. 8 986

d. 8 955

Voorbeeld 1: $9 000 + 400 + 50 + 1$
Voorbeeld 2: $8 000 + 1 400 + 50 + 1$
Voorbeeld 3: $9 000 + 300 + 150 + 1$
Voorbeeld 4: $9 000 + 400 + 40 + 1$

Kwartaal 4

Voorbeeld:

Bereken: $9 652 - 4 375$

$$\begin{aligned} 9 652 - 4 375 &= (9 000 + 600 + 50 + 2) - 4 000 - 300 - 70 - 5 \\ &= (9 000 + 500 + 140 + 12) - 4 000 - 300 - 70 - 5 \\ &= (9 000 - 4 000) + (500 - 300) + (140 - 70) + (12 - 5) \\ &= 5 000 + 200 + 70 + 7 \\ &= 5 277 \end{aligned}$$

a. $7 965 - 4 487 =$

b. $8 157 - 3 079 =$

c. $9 635 - 3 257 =$

3. Los die volgende op. My ma het R8 000 en sy het R4 578 op nuwe meubels spandeer. Hoeveel geld het sy oor?

Probleem oplossing

- My ma het 3 550 mm lint gekoop. Sy het 2 975 mm gebruik. Hoeveel lint is oor?
- Daar was 1 650 ml sap in die bottel. My broer het 350 ml gedrink. Hoeveel sap is in die bottel oor?
- My hand weeg 4 550 g. My suster se hand weeg 3 785 g. Wat is die verskil tussen hul gewig?

Optelling en aftrekking van 4-syferheelgetalle: afbereek van getalle

141

4. Tel die volgende bymekkaar deur die getal wat moet word, af te breek.

Trek die volgende op:

5 649 + 3 000 =	
8 617 + 200 =	
8 536 + 50 =	
8 728 + 1 =	

Wat let jy op?

1. Bereken die volgende:

Voorbeeld: $8\ 753 + 1\ 000 = 9\ 753$

a. $9\ 534 + 200 =$	
c. $2\ 014 + 2 =$	
e. $4\ 512 + 2\ 000 =$	
b. $6\ 543 + 20 =$	
d. $8\ 591 + 4\ 000 =$	
f. $1\ 853 + 400 =$	

2. Bereken die volgende:

a. $7\ 169 - 100 =$	
c. $3\ 135 - 1\ 000 =$	
e. $6\ 825 - 10 =$	
b. $4\ 976 - 50 =$	
d. $2\ 579 - 4 =$	
f. $8\ 889 - 30 =$	

3. Voltooi die tabel. Begin altyd met die gegewe getal.

	Tel 1 000 by	Trek 1 000 af	Tel 100 by	Trek 100 af	Tel 10 by	Trek 10 af	Tel 1 by	Trek 1 af
6 459								
4 572								
7 197								
5 475								
3 216								

Voorbeeld: Bereken $4\ 658 + 3\ 000 \rightarrow 7\ 658 + 200 \rightarrow 7\ 858 + 70 \rightarrow 7\ 928 + 1 \rightarrow 7\ 929$

a. $5\ 793 + 3\ 554 =$	
b. $6\ 982 + 2\ 075 =$	
c. $6\ 898 + 2\ 181 =$	

Wat let jy op?

5. Trek die volgende van mekaar af deur die getal wat afgetrek moet word, af te breek.
- Voorbeeld: Bereken $6\ 478 - 3\ 235$
 $6\ 478 - 3\ 000 \rightarrow 3\ 478 - 200 \rightarrow 3\ 278 - 30 \rightarrow 3\ 248 - 5 \rightarrow 3\ 243$

a. $3\ 275 - 1\ 438 =$	
b. $8\ 159 - 3\ 754 =$	
c. $5\ 315 - 2\ 946 =$	
d. $4\ 952 - 3\ 966 =$	

Los probleme op deur dit te bereken

Los die probleme op deur die vrae, die getalle en die bewerking (optelling of aftrekking) te identifiseer. Maak 'n lekkening indien nodig en skryf in getalle in neer. Los die probleem op.

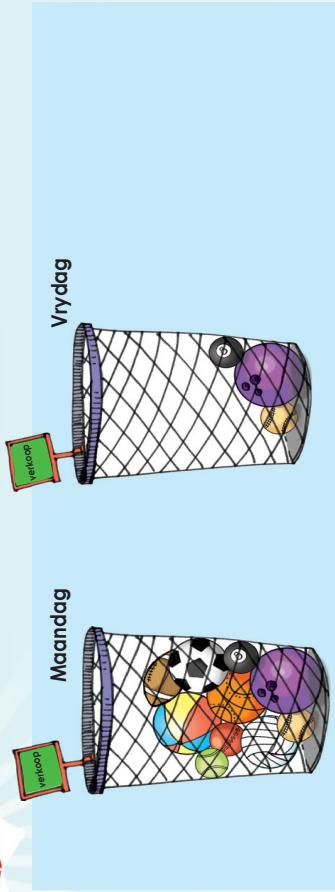
- Wat is die som van R 2 999 en R 3 534?
- Wat is die verskil tussen 4 738 m en 8 735 m?
- Wat is die som van 4 983 g en 3 992 g?
- Wat is die som van 4 983 km en 4 893 km?

taan:

Datum:

Ons koop en verkoop

142

1. Dui aan of die balle verkoop is.

Verkoop
R35,99
R16,99
R24,99
R9,99
R34,99
R19,99
R12,99
R99,99
R14,99
R55,99

- a. Wat sou ek gekry het as ek al die balle verkoop het? Wys jou berekening hier.

Verduidelik

- b. Wat het ek werkelik gekry uit die verkoop van die balle? Wys jou berekening hier.

Verduidelik

2. Kleur die geld wat jy kry blou in en die geld wat jy spandeer oranje.

Sakgeld R150	Hamburger R25	Snoepie R15	Koeldrank R8	Los werkies R50	Boek R50
Skryf-behoefies R22	Lugtyd R12	Juwele R18	Verjaarsdag-geld R100	CD-winskoop R50	Ysskaats R25
Los werkies R30	Fliek R25	Sakgeld R150	Denims R99	Lekkers R6	Los werkies R40
Tydskrif R50	Snoepie R12	Lekkers R15	Lughyd R15	Los werkies R30	Verjaarsdag-kaartjie R10

3. Gebrauk die inligting hierbo om die tabel te voltooi.

Geld ontvang	Geld spandeer

- a. Het ek binne my begroeting gebly?

Verduidelik

- b. As jy 'n R1 000-prys wen, wat sal jy met die geld doen?

Waarskynlikheid

145

Praat oor hierdie prentjies.

Onwaarskynlik dat dit sal gebeur.

Waarskynlik dat dit sal gebeur.

Waarskynlik dat dit sal gebeur.

Waarskynlik dat dit sal gebeur.

1. Antwoord: Waarskynlik of onwaarskynlik dat dit sal gebeur.

Ek gaan aandete eet.

'n Drie maande oue babak kan loop.

Dit gaan môre sneeu.

Ek sal môre skool toe stap.

Ek gaan nie môre skool toe nie.

My ma gaan môre werk.

Die son sal môre skyn.

Dit gaan vanmiddag reën.

Ek gaan vanmiddag fiets ry.

2. Teken 'n prentjie

lets wat **waarskynlik** vandag met jou gaan gebeur.

lets wat **waarskynlik** nie vandag met jou gaan gebeur.

Vra jou gesin om jou te help om die diagram hieronder te voltooi.

Waarskynlik dat dit sal gebeur	Onwaarskynlik dat dit sal gebeur
--------------------------------	----------------------------------

3. Gebruik die woorde en skryf simne daaroor.

Speel met matrijs

Doen my huiswerk

Speel met my hand

Eet middagete

Vertrek met vakansie

Eet ontbyt

lets wat **waarskynlik** vandag met jou sal gebeur.

Stem my ouma

Spel met 'n kat

Speel met matrijs

Doen my huiswerk

Speel met my hand

lets wat **nie waarskynlik** vandag met jou sal gebeur nie.

Wro jou gesin

Waarskynlik dat dit sal gebeur

Onwaarskynlik dat dit sal gebeur

Iedere

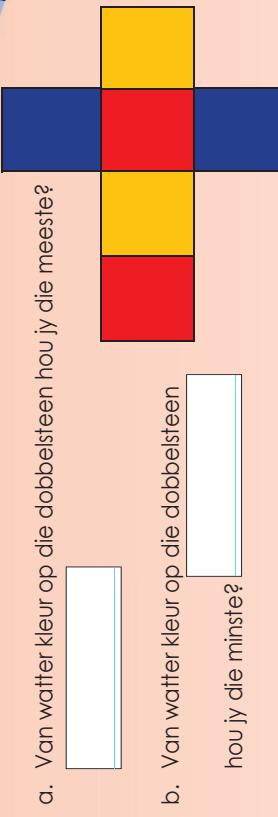
Daarom

Meer oor waarskynlikheid

144

8

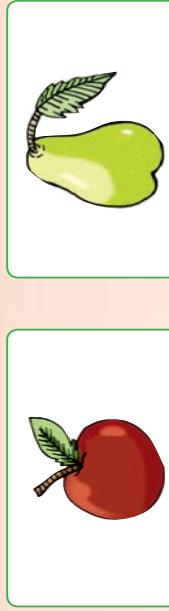
2. Maak die volgende dobbelsteen deur van drie kleure gebruik te maak.

Wat is in die sak? Wat sou jy graag uit die sak wil trek?

1. Neem 'n sak wat nie deursigtig is nie. Maak twee kaarte wat soongelyk is aan die hieronder en sit dit in die sak.

a. Neem 'n kaart uit die sak sonder om te kyk. Stel vas watter kaart jy getrek het. Sit dit terug in die sak. Trek weer 'n kaart. Is dit dieselfde kaart of is dit die ander een? _____

b. Het jou maat dieselfde kaart getrek? _____

c. Het die kinders in jou groep dieselfde kaarte getrek? _____

Doen hierdie aktiwiteit 50 keer. (Trek 'n kaart, teken jou resultate aan deur telstrepies te trek en sit die kaart terug.) Skryf jou resultate in die tabel hier onder.

--	--

Vergelyk jou resultaat met dié van jou maats:

3. Gooi die dobbelsteen 50 keer en hou boek van jou resultate in die tabel hier onder deur telstrepies te gebruik.

Rooi	_____
Blou	_____
Geel	_____

Dis hoe jy telstrepies trek.
$\text{I} = 1$
$\text{II} = 2$
$\text{III} = 3$
$\text{IV} = 4$
$\text{V} = 5$

